

Gorenjski Glas

TOREK, 23. MARCA 2021

LETO LXXIV, ŠT. 23, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Letalnica pripravljena na dolge polete

Planica bo znova gostila finale sezone svetovnega pokala v smučarskih skokih. Na Letalnici bratov Gorišek bodo od četrтка do nedelje tri posamične in ekipna tekma.

MAJA BERTONCELJ

Planica – V Planici je vse pripravljeno na današnji preizkus Letalnice bratov Gorišek, na kateri bodo še zadnje tekme v letošnji sezoni svetovnega pokala v smučarskih skokih.

Priprave so tokrat potekale drugače kot običajno. Planica je namreč že decembra gostila svetovno prvenstvo v poletih. »Na letalnici smo imeli tri vrste snega. Od lanskoletne marčevske priprave nam ga je ostalo štiri tisoč kubičnih metrov. Porabili smo ga decembra. Na to podlago

je zapadlo precej naravnega snega. Količino ocenjujemo na približno dvanajst do triinajst tisoč kubičnih metrov. S snežnimi topovi smo ga dodatno proizvedli še pet tisoč. V zimi smo v sodelovanju z Nordijskim centrom Planica teptali doskočišče in iztek. Stiskali smo sneg in s tem preprečili plazenje,« je pojasnil domačin iz Rateč Aljoša Dolhar, tokrat prvič v vlogi vodje tekmovanja. Kot je dodal, je letalnica pripravljena na dolge polete, morda tudi na rekord: »Rekorda se ne da načrtovati. Upamo pa, da se bo zgodil čim prej.« Planiški

rekord 252 metrov je iz leta 2019, postavil ga je Japonec Rjoju Kobajaši. Svetovni rekord ima Avstrijec Stefan Kraft, ki je v Vikersundu pristal pri 253,5 metra.

Današnji preizkus letalnice je predviden ob 15.30. Jutrišnji program se bo začel ob 13.30 z dvema uradnima treningoma, ob 16. uri bodo kvalifikacije. V četrtek in petek bosta posamični tekmi. Prva serija se bo obakrat začela ob 15. uri. V soboto bo ekipna tekma, v nedeljo pa še ena posamična. Začetka prve serije bosta ob 10. uri.

► 13. stran

Pretekli konec tedna so obiskovalci še lahko občudovali Letalnico bratov Gorišek, na kateri bodo še zadnje tekme v sezoni, od včeraj in do konca tekmovanja pa je vstop v Planico dovoljen le še akreditiranim osebam. / Foto: Gorazd Kavčič

Nika in Meta na stopničkah

Smučarska skakalka Nika Križnar je po tretjem in drugem mestu še naprej v rumeni majici vodilne v skupnem seštevku svetovnega pokala, alpska smučarka Meta Hrovat pa je sezono zaključila s tretjim mestom na tekmi v veleslalomu.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Boj za veliki kristalni globus v svetovnem pokalu v smučarskih skokih za ženske bo očitno napet do konca. Ostali sta le še dve posamični tekmi in ena ekipna, Nika Križnar pa ima pet točk prednosti pred Japonko Saro Takanaši.

Za skakalko iz Delnic pri Poljanah je nov uspešen konec tedna. V Nižnem Tagilu je na prvi tekmi osvojila tretje mesto in s tem izgubila rumeno majico, na drugi pa si jo je z drugim mestom priborila nazaj. Odločitev bo tako padla konec tedna v Čajkovskem, prav tako

Nika Križnar / Foto: Gorazd Kavčič

v Rusiji. »Zelo sem vesela. Rumena majica je nazaj na meni in sedaj jo moram zadržati do konca,« je bila po nedeljski tekmi vesela Nika

Meta Hrovat / Foto: Gorazd Kavčič

Križnar. Slovenija brani tudi skupno vodstvo v pokalu narodov. Sezono pa so že zaključili alpski smučarji. Izjemen nastop je na finalu v

Lenzerheideju uspel Meti Hrovat. V veleslalomu je bila tretja, v seštevku te discipline je deveta. »Sezona je bila zame zelo težka. Velikokrat sem se morala pobrati, včasih pa nisem vedela, kako se bom. A sem se in sezona se je zaključila na zelo lep način. Verjamem, da lahko ciljajam višje. Sedaj me čaka državno prvenstvo, potem pa nekaj treninga in počitek,« je bila ob zaključku sezone svetovnega pokala zadovoljna smučarka iz Podkorena.

Nekoliko manj uspešen je bil na zadnjem veleslalomu Žan Kranjec. Končal ga je na dvanajstem mestu in je sedmi veleslalomist sezone.

Pričakujejo pravično delitev cepiva

Osnovno zdravstvo Gorenjske je opozorilo na neenakomerno dobavo cepiva in posledično, vsaj na Gorenjskem, nekoliko nižjo precepljenost.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – V gorenjski statistični regiji je bilo do 14. marca s prvim odmerkom cepiva proti covidu-19 cepljenih 7,64 odstotka prebivalcev. A so v nekaterih regijah podatki boljši: najboljša precepljenost s prvim odmerkom cepiva je v goriški statistični regiji (9,95-odstotna), več kot devet odstotkov prebivalcev je bilo cepljenih še v zasavski, jugovzhodni, posavski, koroški in podravski regiji.

A zakaj je precepljenost na Gorenjskem nekoliko slabša? »Vzrok tej ugotovitvi je dejstvo, da običajno

prejmejo cepilni centri manj cepiva, kot ga naročijo. Razumemo, da je to povezano z dobavami cepiv na državni ravni, vendar kljub temu obstaja občutek, da občasno na ravni države ni enake obravnave vseh cepilnih centrov pri realizaciji prejetih naročil,« je opozoril direktor Osnovnega zdravstva Gorenjske Jože Veternik, ki zavrača očitke o slabi organiziranosti in neiznajdljivosti. Poudaril je, da so zmogljivi cepiti precej večje število ljudi in povečati število cepilnih ekip, če bi le imeli dovolj cepiva.

► 2. stran

GORENJSKA

Smo skrbni lastniki psov

Kako lahko preprečimo morebiten napad psa in kako ravnamo, če se srečamo z nevarnim psom, smo povprašali kinologinjo dr. Majo Sušec, ki poudarja pomen vzgoje in nakup psa pri preverjenih rejcih.

4

GORENJSKA

O Suhadolah znova tudi svetniki

Občina Komenda je v zvezi z zapiranjem odlagališča inertnih odpadkov v Suhadolah prejela sklep o založitvi sredstev v višini 10,5 milijona evrov.

10

KRONIKA

Po zaporu še izgon iz države

V Kranju so na zaporni kazni obsodili Moldavca, ki sta novembra lani nasilno oropala Škofjeločana na njegovem domu. Po prestani kazni ju bodo izgnali iz Slovenije, kamor sta prišla le zaradi izvršitve ropa.

16

ZADNJA

Mojo deželo pospremile snežinke

V soboto je ob pomladnem enakonočju pri Čukovi jami na Bobovku pri Kranju iz grl Glasu Slovenk zadonela pesem Moja dežela.

24

VREME

Danes bo sprva delno jasno, popoldne pa zmereno in občasno pretežno oblačno. Jutri in v četrtek bo precej jasno.

jutri: precej jasno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Razmišljanje ob materinskem dnevu

Naša bralka **Maja Drolec iz Komende** nam je poslala zapis razmišljanja o materah, ki se ji je porodilo ob prebiranju knjige Delie Owens z naslovom Tam, kjer pojejo raki.

*Ko posije sonce, se v srcu prebudi ljubezen. Največ
dobrote in ljubezni daje mama. Otroku je prva
na svetu in edina. Nikoli ga ne
zapusti. Vse življenje ga spremlja
in oblikuje njegovo otroštvo.
Tako bi moralo biti, a ni
vedno tako.*

V knjigi Tam, kjer pojejo raki Kyina mama odide. Ker ne zmore več. Rodila je pet otrok, mož je pijanec, neuspešen, nasilen, pretepa njo in otroke. Naseliti se morajo na koncu vasi, kar daleč stran od ljudi, v močvirju. Doma sta samo še najmlajša otroka, drugi so se zaradi očetove grobosti že razbežali po svetu. Ko ata pretepe mamo z drogom, sin hoče to preprečiti, a ga oče udari po obrazu, da obleži v mlaki krvi, brazgotina mu ostane do konca življenja. Tedaj mama odide. Odide, ne da bi komurkoli kaj rekla. Zaradi stresa, groze in nevarnosti življenja z atom. Deklica Kya je stara štiri leta in ve, da mame ne bo nazaj, saj je vzela modri kovček in obula čevlje iz umetne aligatorjeve kože. Edini par »za na lepše«. Kmalu za njo odide tudi brat in mala močvirka, kot so ji rekli ljudje iz oddaljene vasi, ostane sama. Sama z očetom. A tudi oče čez nekaj let odide. Ko močvirka izda svojo prvo naravoslovno knjigo o življenju v močvirju, čez mnogo let, jo obišče brat in ji pove, kaj se je zgodilo z mamo. Odšla je k sestri, a tam se ni družila z nikomer, ni govorila, bila je »obnorela«, saj ni mogla več do svojih otrok, ker ji je to preprečeval mož, ki bi jih pretepel do konca, če bi se vrnila. Bila je odrezana od otrok in sama. V takšnih okoliščinah pa se ljudje vedejo drugače. Kya, ko je bila še majhna, ni mogla razumeti, zakaj jo je mama kar zapustila. Bratec ji je tedaj povedal zgodbo o lisici, ki včasih zapusti mladiče, ko ima ranjeno tačko, ker ve, da jih ne bo mogla nahraniti. Ko si opomore, skoti novo leglo, ki bo preživel. Edino, kar je mama sama sploh lahko delala, je bilo to, da je slikala. Naslikala je svoje otroke. Po spominu. Več let je slikala svoje otroke po spominu, podnevi in ponoči. Uspelo ji je iz norosti iztisniti lepoto. Naslikala jih je, kot da jih ima pred seboj. Kdor bi si ogledal te portrete, bi si mislil, da je na njih najsrečnejša družina, ki živi na obali in se igra na soncu. To se je dogajalo leta 1952 v Ameriki. Kaya je literarna junakinja, ki ji je uspelo izdati sedem naravoslovnih knjig, čeprav ni nikoli hodila v šolo, a pozna močvirje do obisti, tudi ona je nadarjena risarka in vse rastline in živali tudi naslika, čeprav se njeno življenje zgodaj konča. Na svetu so mame z otroki, ki nimajo srečnega otroštva, ki bi moralo biti igrivo, ljubeče, a je velikokrat kruto, zlorabljenost, zanemarjeno. Od rojstva dalje se jim dogajajo krivice. Revni postanejo še revnejši, tisti v vojni izgubijo vse: dom, družino, dostojanstvo, upanje, občutek za lepo in za ljubezen. Ko odrastejo, največkrat tudi oni sejejo sovraštvo, ki se samo še stopnjuje in zaide v temo. Mnogi bežijo pred grozo v neznanost. Postanejo sirote, ki grede za soncem; ali ga najdejo? Največkrat ne. Matere pa trpijo, se žrtvujejo, samo, da bi bilo otrokom lepo. V slovenski literaturi je simbol ženskega hrepenenja po sreči, lepšem življenju in ljubezni lepa Vida.

Praznovanje materinskega dne se je začelo v Ameriki leta 1910, v Evropi pa po prvi svetovni vojni. Sprva so ga praznovali 15. maja, potem je bil prestavljen na 25. marec – takrat se praznuje tudi Marijino oznanjenje. Vsem materam želimo, da bi četrtek preživele še posebno lepo!

Dobra knjiga ima veliko moč. Očara nas z zgodbo in nam ne da miru, dokler je ne primemo spet v roke in se zatopimo vanjo. Pozimi običajno več beremo kot poleti. Če ste pred kratkim prebrali kakšno dobro knjigo, ki vas je prevzela, zapišite kratko obnovo in nam jo pošljite, da bodo tudi drugi uživali vsaj v povzetku. Kdor pa je to knjigo že prebral, bo lahko primerjal svoje dojemanje z vašim. Svoje misli ob knjigi kar pogumno pošljite na naslov koticek@g-glas.si ali po klasični pošti na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **ANTON CVETEK, Bohinjsko Jezero.**

Pričakujejo pravično delitev

1. stran

V okviru OZG je organiziranih sedem cepilnih centrov v zdravstvenih domovih Škofja Loka, Kranj, Tržič, Bled, Bohinj, Radovljica in Jesenice. V cepilne centre so vključeni zaposleni v OZG, sodelujejo tudi s koncesionarji. »V vseh cepilnih centrih cepimo skladno s sprejeto nacionalno strategijo, cepljenje poteka na podlagi predhodne prijave občana s posebnim spletnim obrazcem OZG ali po telefonu na posebni telefonski številki,« je pojasnil direktor OZG Jože Veternik in dodal: »Pri naročanju se striktno držimo navodil, za katere starostne in rizične skupine je ob tistem naročilu cepivo namenjeno in sporočamo realne potrebe ...«

Strokovni svet OZG zato predlaga, da se na nacionalni ravni vzpostavi pregled nad tem, na katerem področju se cepi katera skupina, če ta še ne obstaja. »Področje, kjer je precepljenost boljša od povprečja, naj počaka in naj ne prejema novih odmerkov za prva cepljenja za skupine pod 75 let. Če kateri od zdravstvenih domov sporoči, da iz objektivnih razlogov ne more cepiti takšnega števila ljudi, pa se organizirajo za pomoč cepilne mobilne enote od drugod, podobno kot je bilo pri testiranju. Z enako obravnavo pacientov bo zadovoljstvo občanov večje,« je dejal Veternik. S sprejetimi stališči so seznanili Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ), ministrstvo za zdravje, nacionalnega koordinatorja za cepljenje in gorenjske župane.

V OZG jutri nekaj čez šest tisoč odmerkov

V OZG bodo jutri predvidoma prejeli nekaj manj kot štiri tisoč odmerkov cepiva Pfizerja in 2400 odmerkov cepiva AstraZeneca, je napovedal strokovni direktor OZG Aleksander Stepanović. »S cepivom Pfizer bomo cepili starostnike nad 75 let, z AstraZeneco pa posebej ranljive kronične bolnike in zaposlene v vzgoji in izobraževanju.«

Vsi, ki so se prijavili preko posebnih telefonskih števil in spletnega obrazca OZG in so dobili povratno obvestilo o uspešni prijavi, so na seznamu za cepljenje in jih bodo poklicali, ko bodo na vrsti. »Prijavljene prosimo, naj ne preverjajo, ali so prijavljeni, in ne sprašujejo, kdaj bodo na vrsti, ker na to vprašanje nimamo natančnega odgovora – odvisno je od dobave cepiv na državni ravni,« je opozoril Stepanović.

Foto: Gorazd Kavčič

V Kranju od včeraj cepljenje proti covidu-19 izvajajo v telovadnici Vojašnice Petra Petriča.

Z AstraZeneco so se cepili štirje predsedniki

Cepljenje s cepivom AstraZeneca je bilo v Sloveniji nekaj dni prejšnjega tedna začasno zaustavljeno zaradi domnevnih neželenih dogodkov, povezanih s krvnimi strdkami. Evropska agencija za zdravila je v četrtek odločila, da je cepivo varno in učinkovito. Takšno stališče je zavzel tudi minister za zdravje Janez Poklukar in strokovna svetovalna skupina, zato cepljenje pri nas nadaljujemo.

Strokovni direktor OZG je ob tem omenil, da ljudje kar pogosto sprašujejo glede cepiva AstraZeneca. »Tudi sam sem se cepil z njim in nisem imel nobenih omembnih vrednih neželenih učinkov. Menim, da trenutno ni na mestu vprašanje, s katerim cepivom se bomo cepi-

za zdravje Mateja Logar je že pred dnevi opozorila, da se epidemiološka slika slabša ter da beležijo porast novoukuženih s koronavirusom, tudi v skupini nad 55 let, ki večkrat potrebujejo bolnišnično oskrbo. Zatem je na družbenem omrežju Twitter sporočila, da se je tretji val že začel. Kot je napisala: »Definitivno nismo več na robu ali pred tretjim valom, ampak smo na začetku tretjega vala, ki smo ga začeli še na visokih številkah drugega. Vse, kar vemo, smo že povedali, tako da je zdaj na vsakem izmed nas, da naredi maksimalno kar lahko, da bo val čim nižji.«

Epidemiološke razmere

Sedemdnevno povprečje potrjenih okužb na državni ravni je po včerajšnjih podatkih NIJZ znašalo 820, v nedeljo 808, v soboto 802.

»Prav je, da zaupamo znanosti, Svetovni zdravstveni organizaciji in evropskim institucijam, ne pa t. i. vplivnežem na družbenih omrežjih in raznim samozvanim strokovnjakom. Po koncu epidemije bomo lahko vsi videli, kdo je imel prav in kdo je kaj naredil narobe, trenutno tudi naša stroka nima vseh pravih in natančnih odgovorov, vendar pa je po bitki lahko biti general. Sedaj pa v praksi vidimo veliko obolelih, vsekakor več umrljivosti in žal tudi mladi in prej zdravi niso izjema. Zato cepljenje spodbujam, to je trenutno edina luč na koncu tunela, da se čim prej rešimo tega virusa in se vrnemo v normalno življenje,« je pozval dr. Aleksander Stepanović, dr. med.

li, temveč kdaj. Svetujem, da takoj, ko bo možno glede na kriterije ogroženosti ozioroma prednostne skupine.«

Predsednik Borut Pahor, predsedniki vlade Janez Janša, državnega zbora Igor Zorčič in državnega sveta Alojz Kovšca so se s cepivom AstraZeneca cepili v petek.

Mateja Logar: Tretji val se je že začel

Vodja svetovalne skupine za covid-19 pri ministrstvu

jugovzhodna in primorsko-notranjska statistična regija, najslabše razmere so v koruški in obalno-kraški regiji.

Sedemdnevna incidenca obolelih na sto tisoč prebivalcev pa je na Gorenjskem nekoliko padla. Še pred dnevi smo bili nad državnim povprečjem, zdaj smo tik pod njim. Incidenca v državi je bila včeraj 273,4, na Gorenjskem pa 263,2.

V nedeljo je bil delež pozitivnih izvidov PCR-testov 15,7-odstoten, v soboto 18,1-odstoten.

Cepimose.si

V okviru kampanje Naletimo se dobrih navad je zaživela nova spletna stran <https://www.cepimose.si/>. Samostojna spletna stran je namenjena tako splošni kot strokovni javnosti. Preko nje ozaveščajo o cepivih, pomenu in organizaciji cepljenja, številu opravljenih cepljenj, cepilnih centrih, neželenih učinkih po cepljenju, objavljajo pogosta vprašanja in odgovore ... Kot poudarjajo na NIJZ, je ključnega pomena pri cepljenju predvsem naše zaupanje v varnost in učinkovitost cepiv, ki najprej temelji na jasni in objektivni obveščenosti.

Cepivo kaže učinkovitost proti angleški različici

Evropska agencija za zdravila ima v tekočem pregledu cepiva CureVac, Sputnik in Novavax, je včeraj povedal prof. dr. Borut Štrukelj s Fakultete za farmacijo v Ljubljani. Za cepivo Novavax je dejal, da vsebuje protein in se približuje tistim klasičnim cepivom, ki smo jih doslej uporabljali za različne kužne bolezni. Po njegovih besedah je bilo narejenih več različnih kliničnih študij, ki so pokazale, da je cepivo 90-odstotno učinkovito. »Pomembno je, da kaže učinkovitost tudi proti britanskemu in južnoafriškemu sevu,« je sklenil.

Evropski denar ne bo ostal

To napoveduje Roman Kramer, direktor Direkcije RS za vode, kjer so pohiteli s pripravo in realizacijo investicijskih projektov, ki so v preteklosti zastali. Prizadevajo si pospešiti reševanje prejetih vlog, k zaostankom pa po mnenju Kramerja največ prispeva slabo pripravljena dokumentacija.

ANA ŠUBIC

Kranj – »V zadnjem desetletju je bilo vodno gospodarstvo finančno podhranjeno,« je na nedavni spletni novinarski konferenci dejal direktor Direkcije RS za vode (DRSV) Roman Kramer in dodal, da se je za redno vzdrževanje vodotokov letno namenjalo 13–15 milijonov evrov, potrebovali pa bi 25 milijonov. Zato so predlagali spremembo zakona o vodah, ki je trenutno v obravnavi v državnem zboru in bi omogočila, da se iz sklada za vode lahko financira tudi redno vzdrževanje vodotokov. Lani so obvezno državno gospodarstvo javno službo na področju urejanja voda realizirali v višini 16,3 milijona evrov, za sanacijske programe po neurjih in poplavah so porabili tri milijone, za dodatna dela na področju urejanja voda iz koncesijske pogodbe 9,2 milijona evrov in za odpravo posledic lokalnih neurij 2,5 milijona.

Pohiteli z evropskimi projekti

Omenil je tudi evropske kohezijske projekte iz finančne perspektive 2014–2020, ki so še v izvajanju. Gre za obsežne projekte protipoplavnih ureditev poročij Gradašnice, Drave in Vipave ter protipoplavne ukrepe v Železnikih. Projekti morajo končati do konca leta 2023. Kramer priznava, da so v zaostanku. »A glede na to, kako smo zadeve sedaj pognali, sem optimističen in verjamem, da bomo s sodelavci te stvari uspešno izpeljali in da ne bo ostal

Roman Kramer, direktor Direkcije RS za vode

noben evropski evro iz tega naslova,« je zagotovil. S projektom poplavne varnosti Železnikov, ki je vreden 35 milijonov evrov, želijo zaščititi 102 stavbi in več kot 340 občanov. DRSV ima v realizaciji tudi še sedem Interreg projektov, skupaj vrednih blizu 42 milijonov evrov.

Letos nameravajo za izvajanje obvezne gospodarske javne službe na področju urejanja voda nameniti 25 milijonov evrov. Za investicije za zmanjšanje poplavne ogroženosti, financirane iz sredstev Programa Sklada za vode, bo namenjenih 65 milijonov evrov, za sanacijske programe po neurjih in poplavah 12,4 milijona, za dodatna dela na področju urejanja voda iz koncesijske pogodbe in za sanacijske programe Podnebnega sklada pa po 10 milijonov. Za izredne ukrepe v času povečane stopnje ogroženosti so zagotovili 2,5 milijona evrov. V okviru načrta za okrevanje in odpornost je za poplavno varnost predvidenih 55 milijonov

evrov nepovratnih sredstev in 150 milijonov povratnih sredstev. Projekte, financirane iz tega sklada, bodo morali končati do avgusta 2026. Kot je pojasnil Kramer, bodo občine pozvali k pripravi projektov do gradbenega dovoljenja na področju pomembnega vpliva poplav, nato pa bo DRSV vstopil kot sofinancer.

Zmanjšali zaostanek

Z notranjo reorganizirano notranjih postopkov se na DRSV trudijo zmanjšati zaostanke. Po podatkih direktorja so lani prejeli 12442 vlog za mnenja, informacije in vodna soglasja, rešili pa so jih 10449. Letos jim je že uspelo rešiti osemdeset zadev več, kot je bilo na novo prispelih. Prejeli so jih 2231. »Lani smo za soglasja za gradnje prejeli več vlog kot kadarkoli doslej, a nam je uspelo zmanjšati zaostanek, prav tako smo pospešili postopke služnostnih pogodb,« je poudaril Kramer. Pri mnenjih in vodnih

soglasjih jim zaostanka ni uspelo odpraviti. K zaostankom po mnenju Kramerja največ pripomorejo slabo pripravljena dokumentacija oz. projekti. Pri projektantih zaznava nepoznavanje projektnih pogojev in tako se odvijte več nepotrebnih krogov administrativnih postopkov. Na DRSV se tudi pogosto srečujejo z nasilnim umeščanjem stavbnih zemljišč na poplavna območja, predvsem pri spremembah občinskih prostorskih načrtov.

Dotaknil se je tudi reforme vodnega gospodarstva, ki prinaša reorganizacijo DRSV v smislu decentralizacije in optimizacije procesov. Z decentralizacijo nameravajo krepiti upravljanje z vodami na sektorjih območij skupaj z izvajalci javne gospodarske službe. Na sektorjih bodo dodatno zaposlili strokovni kader in vzpostavili rečno nadzorno službo. Načrtujejo tudi vzpostavitev centra nadzora in upravljanja pretokov s povezavo na avtomatizirano vodno infrastrukturo.

Cenimo vodo

Kramer se je navezal še na svetovni dan voda (22. marec), ki je letos potekal pod geslom Cenimo vodo. Poudaril je, da je pitna voda izjemno pomembna dobrina. Voda je tudi neizmerna sila in energija, ki si je človek ne more podrediti, je dodal. DRSV skrbi za ohranjanje in uravnavanje vodnih količin, upravlja z vodami, ureja vodotoke in vodne površine – ob spoštovanju do vode in življenja v njej.

elektronske komunikacijske storitve s prenosno hitrostjo najmanj 100 Mb/s. »S to odločitvijo želimo prispevati k zmanjševanju razlik in izenačevanju izhodiščnih možnosti na vseh koncih države ter delamo nove korake v smeri cilja, da noben del Slovenije ne bo zapostavljen,« pojasnjujejo v službi vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko.

Gradnjo odprtega širokopasovnega omrežja bodo na podlagi razpisa sofinancirali tudi na območjih belih lis na Gorenjskem, in sicer za skupno skoraj 1200 objektov v občinah Žiri, Cerklje, Jezersko, Preddvor, Kranj, Šenčur, Škofja Loka, Trzin, Kamnik, Medvode, Mengeš, Domžale, Lukovica in Moravče.

KOMENTAR
DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Jubilejno leto brez pasijona

Če bi bilo vse prav, bi se v teh dneh po trgih in ulicah Škofje Loke vila procesija s prizori Škofjeloškega pasijona. Letos bi bile predstave – ob vsakokratni uprizoritvi se jih v postno-velikonočnem času zvrsti osem – še posebej slovesne. Leto je namreč jubilejno: leta 1721 je Lovrenc Marušič, pater Romuald, v škofjeloškem kapucinskem samostanu zapisal besedilo te srednjeveške spokorniške igre. Ohranila se je do današnjih dni, in čeprav je v treh stoletjih previharila najrazličnejša obdobja, jo od leta 1999 v Škofji Loki spet uprizarjajo, zadnja leta na vsakih šest let. Ponovno naj bi jo prav v letošnjem jubilejnem letu.

Ko so pred leti začeli načrtovati uprizoritev ob tristoletni obletnici nastanka tega najstarejšega dramskega besedila v slovenščini, naj bi bila pasijonska igra izvedena prvič, odkar ji je Unescova zaščita dala tudi mednarodno priznanje. Nanjo so želeli povabiti samega papeža Frančiška. Kakor se je takrat zdela misel o papeževem ogledu pasijona neverjetna, je bilo še veliko manj verjetno, da Škofjeloški pasijon v jubilejnem letu ne bo prikazan, ker ga bo ogrozil majhen virus. Enako neverjetno se je zdelo, da bi lahko odpadle olimpijske igre, kar se je zgodilo le trikrat, in sicer zaradi prve in druge svetovne vojne. A primerilo se je natanko to. Prvi val epidemije je napočil ravno lani pred postno-velikonočnim

obdobjem, ko v Škofji Loki v vmesnih letih med dvema velikima uprizoritvama prirejajo Dneve Škofjeloškega pasijona in tako »vzdržujejo pasijonsko kondicijo«. Lani v tem času naj bi stekle tudi priprave na uprizoritev v letošnjem jubilejnem letu. Organizatorji so se na ministrstvu za kulturo tudi že začeli dogovarjati o sodelovanju države pri pasijonu in kako njegov jubilej vsebinsko vgraditi v letošnje polletno predsedovanje Slovenije svetu Evropske unije. Poleg svoje duhovne in kulturne vsebine ima namreč pasijon za Škofjo Loko tudi velik promocijski pomen. Že ves čas si namreč prizadevajo, da bi k predstavam privabili več mednarodnega občinstva, in to jim je s sodelovanjem pobratenih mest in ambasad deloma že uspevalo. Toda negotove razmere so dogovore potisnile v prihodnost. Že lanske jesen je postalo jasno, da z množično prireditvijo (pasijon namreč velja za največjo dramsko igro na prostem) ne gre tvegati: ne samo zaradi skoraj tisočih prostovoljcev, ki sodelujejo pri izvedbi pasijona in se prej na vajah v večjih skupinah pripravljajo na predstave, ampak tudi zaradi več tisoč gledalcev, ki predstave spremljajo na ulicah in trgih Škofje Loke. Tako so pasijon za leto 2021 odpovedali.

Če bo boj z epidemijo dobljen, bo Škofjeloški pasijon zagotovo leta 2022. Verjamemo v oboje.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovra Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobota, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Gradnja širokopasovnih omrežij na belih lisah

Odprt je razpis za sofinanciranje gradnje širokopasovnih omrežij na območjih belih lis, tudi na Gorenjskem.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Ministrstvo za javno upravo je v petek, potem ko je služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko izdala odločitev o finančni podpori, objavilo javni razpis za sofinanciranje gradnje odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije GOŠO 5. Skupna višina sredstev, namenjenih za izvedbo razpisa,

znaša dobrih 21 milijonov evrov, od tega bo Evropski sklad za regionalni razvoj prispeval več kot 17,3 milijona evrov. Na razpis lahko kandidirajo registrirani operaterji elektronskih komunikacij. Prijavitelji morajo sicer sami zagotoviti več kot petdeset odstotkov sredstev za izvedbo operacije.

Z javnim razpisom bo na območjih belih lis

omogočeno sofinanciranje gradnje odprtih širokopasovnih omrežij. Z javnimi sredstvi bodo tako v naslednjih treh letih zgradili infrastrukturo na območjih, kjer vsem gospodinjstvom dostopna širokopasovna omrežja naslednje generacije še niso na voljo in hkrati ni tržnega interesa za gradnjo teh omrežij. Gospodinjstvom bodo na voljo

Množično cepljenje preselili v vojašnico

Cepljenje proti covidu-19 v Kranju po novem izvajajo v vojašnici. Hitro testiranje ostaja v Globusu.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Kranju od včeraj cepljenje proti covidu-19 izvajajo v telovadnici Vojašnice Petra Petriča. Ministrstvo za obrambo in kranjska vojašnica sta namreč ugodili prošnji Mestne občine Kranj (MOK) in Zdravstvenega doma (ZD) Kranj, da se lokacija iz avle občinske stavbe v središču mesta preseli na dostopnejšo in logistično ugodnejšo točko v vojašnici. Po ocenah Zdravstvenega doma Kranj, ki izvaja cepljenje proti covidu-19 v Kranju, naj bi se ob povečanju dobavi cepiva v nadaljevanju izmenjalo 50.000 ljudi iz Kranja in okoliških občin, za kar občinska avla ni primerna, poleg tega je osebe, ki dela v polnem pogonu skozi celotno epidemijo, preobremenjeno in na robu svojih zmogljivosti. V vojašnici je na voljo tudi dovolj parkirnih mest.

»Za pomoč smo zelo hvaležni. Pripravljenih imamo petcepilnih mest. V primeru dobave velike količine cepiva pa lahko povečamo kapacitete v istem prostoru tudi do štirikrat,« je povedala direktorica ZD Kranj Lilijana

Gantar Žura. Na cepljenje prihajajo zgolj naročeni, o datumu cepljenja pa jih pravočasno obvesti zdravstveno osebje. Prijave za cepljenje še vedno potekajo z izpolnitvijo obrazca na spletni strani Osnovnega zdravstva Gorenjske ali ZD Kranj.

»Ministrstvo za obrambo nam je takoj prisluhnilo in nam olajšalo nadaljnje izvajanje cepljenja, za katero pričakujemo, da se bo v prihodnjih dneh povečalo. Zahvala gre ministru Mateju Toninu in zelo kooperativnemu vodstvu Vojašnice Petra Petriča, ki nam bo nudilo logistično podporo. Ta povezava je lepa potrditev, da skupaj zmoremo (naj)več. Kranj je prvi v Sloveniji, ki v epidemiji covida-19 združuje lokalno skupnost, zdravstvo in vojsko,« je dejal kranjski župan Matjaž Rakovec.

Testiranje s hitrimi testi se v Kranju še naprej izvaja v Globusu vsak delovni dan od 9. do 12. ure, v četrtek pa tudi od 13. do 16. ure. Da bi razbremenili kranjsko točko, odgovorni pozivajo javnost, naj se preusmeri tudi na testiranje v sosednjih občinah Šenčur, Cerklje in Naklo.

Primerjalnik bančnih stanovanjskih posojil

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Na spletni strani Zveze potrošnikov Slovenije je primerjalnik, ki potrošnikom omogoča primerjavo med bankami in hranilnicami, ki ponujajo posojila za stanovanja in hiše. Podatke v primerjalniku posodablja trikrat na leto, nazadnje so jih posodobili 26. februarja.

V zvezi potrošnikov so zbrali ponudbe za primer najetja 80 tisoč evrov stanovanjskega kredita z odplačilno dobro dvajset let, z zavarovanjem posojila z zastavo nepremičnine in brez sklenitve hipotekarnega življenjskega zavarovanja, pri tem pa so tudi predpostavili, da je posojilojemalec komitent

banke in da ni deležen posebnih ugodnosti. V primerjalniku so zbrali podatke za kredite s spremenljivo in s fiksno obrestno mero – obrestno mero, začetno mesečno obveznost, efektivno obrestno mero in skupni strošek, ki ga mora plačati potrošnik. Najnovejši pregled je pokazal, da so se razlike med bankami glede stanovanjskih posojil zmanjšale in da je v zadnjih štirih mesecih kar šest bank znižalo obrestne mere, le ena pa jih je zvišala. Krediti s fiksno obrestno mero so praviloma dražji kot tisti s spremenljivo obrestno mero, a se potrošniki z njimi zavarujejo pred nihanji obrestne mere v prihodnosti.

Vračilo nekritih fiksnih stroškov s finančne uprave

Finančna uprava je v minulih dneh 3746 zavezancem nakazala delno povračilo nekritih fiksnih stroškov v skupnem znesku 58.846.429 evrov. Prejeli so ga zavezanci, ki so oddali izjavo za povračilo do vključno 15. marca. Skrajni rok za oddajo vloge je sicer 31. marec 2021. Tisti, ki bodo vlogo oddali do konca marca, bodo prejeli nakazilo zneska do 20. aprila.

Smo skrbni lastniki psov

Kako lahko preprečimo morebiten napad psa in kako ravnamo, če se srečamo z nevarnim psom, smo povprašali kinologinjo dr. Majo Sušec, ki poudarja pomen vzgoje in nakup psa pri preverjenih rejcih.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Zadnji napad psa, ki se je za osemletnico žal končal usodno, je znova odprl vprašanja o tem, kako takšne dogodke v čim večji meri preprečiti in kako ravnati, če se srečamo s psom, ki bi bil lahko nevaren.

Podpredsednica Kinološke zveze Slovenije, kinologinja in mednarodna kinološka sodnica dr. Maja Sušec pojasnjuje, da je šlo v napadu, ki se je pred dnevi zgodil sredi Mengša, najverjetneje za splet tragičnih okoliščin in krivca nima smisla iskati. »Psi so teritorialno usmerjeni in branijo svoj prostor. Če pa je pes na verigi, se obnaša še bolj zaščitniško do svojega okolja. Težko je reči, ali je deklica vedela, da jo pes lahko prepozna kot grožnjo. Odrasel človek bi verjetno opazil svarilne znake, deklica pa jih morda ni,« pravi Maja Sušec, ki sicer dodaja, da v kinološki zvezi odsvetujejo uporabo verige za omejevanje življenjskega prostora psa. »Psa sicer lahko začasno privežemo, ni pa priporočljivo, da je privezan ves čas, saj tako postane zdolgočasen, osamljen in lahko tudi bolj agresiven. Ne vem pa, na kakšen način

Psi so teritorialno naravnani, zato ne posegajmo v njihov prostor. Fotografija je simbolična. / Foto: Gorazd Kavčič

je bila veriga uporabljena v konkretnem primeru. Ne sreča je bila skoraj zagotovo splet tragičnih dogodkov. Izrekamo sožalje družini, sočustvujemo z lastniki psa in dogodek obžalujemo,« še dodaja sogovornica.

Na vprašanje, ali so nekatere pasme nevarnejše od drugih ali pa je več odvisno od lastnika in vzgoje psa, kinologinja odgovarja: »Pasma so dejansko različne glede na svojo namen-skost in v skladu s tem bi jih morali tudi zaposliti. Nikoli si ne bi smeli psa kupiti zgolj, ker nam je všeč. Bolje se je poučiti, kaj pes potrebuje, in ugotoviti, ali ustreza našemu življenjskemu

slogu. Recimo če se sami ne gibamo veliko, si ne kupimo psa, ki potrebuje veliko gibanja.«

Zelo važna je tudi socializacija od rojstva dalje. Zato Maja Sušec poudarja, da je psa najbolje kupiti pri vzrediteljih, ki poskrbijo za kontrolirano in načrtno vzrejo ter socializacijo v prvih tednih po rojstvu. »S tem imamo kot lastniki psa že ob nakupu boljše pogoje za socializacijo. Seveda pa je nato potrebno nadaljnje delo. Pomembno je, da se vpišemo v pasjo šolo, v kateri se pes navadi na ljudi, druge pse in živali, hkrati pa se tudi lastnik nauči ravnanja s psom. Pasja šola bi

morala biti kot vozniški izpit. Vsak lastnik psa bi moral imeti osnovni izpit iz vodljivosti, s katerim psa navadiš na osnovne ukaze, saj mora ta vedeti, kdo je gospodar,« dodaja sogovornica.

Čeprav bi morali biti psi na povodcu, pa se včasih lahko srečamo tudi s psom brez nadzora. V primeru, da se obnaša agresivno in renči, Suševa svetuje, da ga ne gledamo neposredno v oči in se proti njemu obrnemo z bokom. »Ni priporočljivo kričati nanj, saj lahko nekateri psi tudi to dojamejo kot napad. Prav tako pa ne poskušajmo zbežati, saj nas bo tako pes dojel kot plen in se lahko požene za nami.«

Kinologinja sicer pravi, da smo Slovenci načeloma skrbni lastniki psov, ki so postali pomemben člen mnogih družin. Narašča tudi zanimanje za obiskovanje pasjih šol. »Kot lastniki psov smo vedno bolj ozaveščeni. Danes skoraj vsak, ki kupi psa, razmišlja tudi o šolanju. Včasih ni bilo tako,« pravi Maja Sušec. Prav nakup pri preverjenih rejcih in šolanje psa v pasjih šolah pa sta dva izmed najpomembnejših dejavnikov, s katerimi se lahko izognemo morebitnim nevarnostim.

Vse več Gorenjcev v Programu Svit

Marec je mesec boja proti raku debelega črevesa in danke, ko opozarjamo na pomen preprečevanja in zgodnjega odkrivanja bolezni. Gre za eno izmed redkih rakavih bolezni, ki jo je mogoče preprečiti s presejanjem v Programu Svit.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Na kranjski območni enoti Nacionalnega inštituta za javno zdravje so povedali, da je rak debelega črevesa in danke na Gorenjskem pri ženskah kot pri moških pogostosti med raki na četrtem mestu.

Podatki o razširjenosti raka se v Sloveniji zbirajo v Registru raka. Zaradi zahtevnosti zbiranja in analize podatkov do njihove končne objave traja od dve do tri leta. Tako so zadnji dokončni podatki dostopni za leto 2017. V letu 2017 je bilo na Gorenjskem na novo odkritih 130 rakov debelega črevesa in danke; 82 pri moških in 48 pri ženskah. Istega leta je zaradi tega raka umrlo 46 moških in 20 žensk. V primerjavi s Slovenijo je na Gorenjskem stopnja

novoodkritih rakov (incidenca) debelega črevesa in danke po letu 2010 nižja pri obeh spolih, nižja pa je tudi umrljivost moških in še bolj žensk zaradi tega raka.

kar bolniku omogoči lažje in učinkovitejše spopadanje z boleznijo ter posledično izboljša kakovost njegovega življenja. Odzivnost v programu na Gorenjskem je vse

Program Svit je lani dosegel ciljno 70-odstotno odzivnost na Gorenjskem v občinah Železniki, Gorenja vas - Poljane, Žiri, Škofja Loka in Šenčur. Najslabša odzivnost je bila na Jesenicah.

Rak na debelem črevesu in danki je ena izmed redkih rakavih bolezni, ki jo je mogoče preprečiti s presejanjem. Program Svit je državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb ter raka na debelem črevesu in danki. S tem programom zmanjšujemo število na novo zbolelih oziroma raka odkrivamo v zgodnejših stadijih,

od njegove uvedbe leta 2009 nadpovprečna in rastoča. V letu 2019 in nekaj predhodnih letih je bila regija po odzivnosti na prvem mestu, s covidom-19 zaznamovano leto 2020 pa je zaključila na drugem mestu. Odzivnost je v letu 2020 znašala 67,6 odstotkov za oba spola, pri ženskah je bila za skoraj devet odstotkov višja kot pri moških in je presegala ciljnih

sedemdeset odstotkov (71,8 odstotka).

Najvišja stopnja novoodkritih rakov na debelem črevesu in danki za oba spola je bila tako leta 2010 kot leta 2017 v upravni enoti (UE) Jesenice, v letu 2017 pa je bila stopnja pri moških najvišja v UE Jesenice, pri ženskah pa v UE Trzin. Najvišjo stopnjo umrljivosti zaradi tega raka za oba spola in za ženske so imeli leta 2017 v UE Kranj, pri moških pa v UE Radovljica.

Program Svit je v letu 2020 dosegel ciljno 70-odstotno odzivnost na Gorenjskem v občinah Železniki, Gorenja vas - Poljane, Žiri, Škofja Loka in Šenčur, v vseh drugih občinah z izjemo Jesenic je odzivnost presegala 64 odstotkov, skoraj deset odstotkov slabša pa je bila v občini Jesenice (55,5-odstotna).

Deset občinskih nagrajencev

Osrednja slovesnost ob prazniku Občine Jesenice je potekala po spletu. Župan Blaž Račič je na njej podelil občinska priznanja za leti 2020 in 2021. Naziv častne občanke je prejela Rina Klinar, dolgoletna novinarka in direktorica Radia Triglav, nekdanja ministrica za delo in prostovoljka.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Občina Jesenice ima 20. marca, na dan, ko je leta 1929 trg Jesenice pridobil mestne pravice, občinski praznik. Osrednja slove-

Častna občanka za leto 2020 je postala Rina Klinar, nekdanja predsednica Izvršnega sveta Skupščine občine Jesenice, ministrica za delo, družino in socialne zadeve, dolgoletna novinarka

Častna občanka Rina Klinar je v nagovoru poudarila pomen sodelovanja, solidarnosti in empatičnosti. »Prepričana sem, da se srčnost družbe kaže v razumevajočem odnosu do najranljivejših, drugačnih, do tistih s posebnimi potrebami ali visoko občutljivih, ki čutijo, vidijo, opazijo več kot drugi ... Živimo med ljudmi, a jih velikokrat ne vidimo ...« Opozorila je tudi na nekulturo dialoga v javni komunikaciji in stiske in negotovosti otrok in mladostnikov zlasti v času epidemije.

snost je bila letos virtualna, potekala je na praznični večer po spletu. Glavna pozornost je bila namenjena desetim občinskim nagrajencem, in to za leti 2020 in 2021. Lani je namreč slovesnost zaradi izbruha epidemije koronavirusa odpadla.

in direktorica Radia Triglav ter prostovoljka na različnih področjih.

Prejemniki plakete Občine Jesenice za leto 2020 so predsednica Društva diabetikov Jesenice Sonja Ravnik, Farno kulturno društvo Možnar Koroška Bela ter mojster

Častna občanka Rina Klinar ob jeseniškem županu Blažu Račiču / Foto: Foto Vidmar

fotografije in član Fotografiskega društva Jesenice Aleksander Novak.

Plaketo Občine Jesenice za leto 2021 pa so prejeli Kulturno društvo Možnar Koroška Bela, Osnovna šola

Poldeta Stražišarja Jesenice ter član in nekdanji predsednik Fotografskega društva Jesenice Bogdan Bricelj.

Prejemnik plakete župana za leto 2020 je Miloš Jenkole, predsednik Zveze

društev prijateljev mladine Jesenice.

Plaketo župana Občine Jesenice za leto 2021 pa so prejeli jeseniški prostovoljci za izjemen prispevek v času epidemije.

Priznanje župana za izjemen učni uspeh pa je prejela zlata maturantka, danes študentka psihologije Tjaša Prezelj.

Jeseniški župan Blaž Račič je v slavnostnem nagovoru poudaril, da je bilo minulo leto najbrž eno najbolj nenavadnih let v sodobni zgodovini Jesenic, Slovenije, Evrope in sveta. Življenje se je zaradi pojava nevarnega koronavirusa precej spremenilo. A kot je dejal župan, so zahtevne razmere v pandemiji v ljudeh še okrepile čut za sočloveka, krepila se je solidarnost. »Iskreno si želim, da nevarni virus in bolezen skupaj čim prej obvladamo in na ta način omogočimo druženje ljudi. Na ta način, torej z druženjem, sodelovanjem, se gradijo medsebojni odnosi in krepi zaupanje v skupnosti in za to smo bili v zadnjem letu prikrajšani,« je dejal.

Peticija za bolnišnico uspela

V peticiji za ohranitev dejavnosti splošne bolnišnice na Jesenicah so zbrali že več kot pet tisoč podpisov.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Peticija, s katero je Občina Jesenice z zbiranjem podpisov želela opozoriti na nujnost ohranitve dejavnosti splošne bolnišnice na Jesenicah, je uspela. Kot z zadovoljstvom ugotavljajo na Občini Jesenice, jim je še pred iztekom roka uspelo zbrati več kot pet tisoč podpisov

podpore. Ob tem se vsem, ki so oddali svoj podpis, iskreno zahvaljujejo.

Župan Blaž Račič je o nadaljnjih korakih povedal: »Delovna skupina trenutno pripravlja dopolnitve elaborata, ki vsebuje argumente oziroma utemeljuje ohranitev dejavnosti splošne bolnišnice na Jesenicah. Dopolnjen elaborat in podpise

podpore bomo nato odnesli predsedniku vlade, saj po naši oceni vprašanje morebitne selitve splošne bolnišnične dejavnosti ni le vprašanje za zdravstvo, ampak je to zelo pomembno razvojno vprašanje ne le za Jesenice, temveč za celotno regijo, to pa bi pri svojih odločitvah država morala nujno upoštevati.«

Na Orehku postavili merilnik kakovosti zraka

SIMON ŠUBIC

Kranj – Lokalna energetska agencija Gorenjske je v okviru projekta SECAP Interreg Italija - Slovenija v Krajevni skupnosti Orehek - Druilovka postavila že četrto merilno postajo za izvajanje meritev kakovosti zraka na območju mestne občine Kranj. Lokacija merilne naprave je primerno odprta in ravno prav oddaljena od glavnih prometnic in industrijske cone, tako da je reprezentativna za širše območje, pravijo na občini. Na merilnem mestu se

opravljajo meritve prašnih delcev (PM 10, PM 2.5, PM 1), ozona (O₃), žveplovega dioksida (SO₂), dušikovega dioksida (NO₂), ogljikovega monoksida (CO), temperature, vlage in zračnega tlaka. Rezultati meritev, ki so prav tako kot pri ostalih treh merilnih postajah na voljo na spletni strani MO-K-a, bodo občini omogočili pripravo strokovnih podlag za načrtovanje in spremljanje izvajanja politik in ukrepov na področjih prometa, industrije in lokalnih kurišč za izboljšanje kakovosti zraka.

Odstopila dekanje Fakultete za zdravstvo

Jesenice – Senat Fakultete za zdravstvo Angele Boškin Jesenice je prejšnji teden sprejel odstop dekanje doc. dr. Ivice Avberšek Lužnik. Funkcijo dekanje bo prenehala opravljati konec meseca, saj se bo 1. aprila upokojila. Senat je na isti seji sprejel tudi sklep o začetku postopka za izvolitev dekana, ime novega dekana pa naj bi bilo znano predvidoma konec maja. V času do izvolitve novega dekana bo naloge vršilke dolžnosti dekanje opravljala doc. dr. Sanela Pivač, ki je zaposlena na fakulteti, funkcijo vršilke dolžnosti dekanje pa je opravljala že pred lanskim imenovanjem Ivice Avberšek Lužnik.

V Planico iz dnevne sobe!

Navijaj preko Zooma.

Prijavi se na triglav.si/planica

Vse bo v redu.

triglav.si/planica

Pisane gamaše za roke za stanovalce z demenco

Članice krožka ročnih del javorniškega društva upokojencev so spletle pisane ročne gamaše za stanovalce z demenco.

URŠA PETERNEL

Jesenice – V Domu upokojencev dr. Franceta Bergelja Jesenice so se razveselili pisanih volnenih izdelkov, tako imenovanih rokavčkov pomagalkov, pisanih gamaš za roke za stanovalce z demenco. Volnene gamaše, namenjene gretju rok, so spletle članice krožka ročnih del Društva upokojencev Javornik - Koroška Bela. Pisani volneni izdelki so nastajali vse od lanskega novembra do letošnjega februarja, ob druženjih na daljavo, ki so si jih ustvarjalke

organizirale kar po telefonu. Rokavčkom so med drugim prišile tudi različne dodatke, da bi nove lastnike ob dotikanju tudi pomirili.

Projekt pa je bil tudi medgeneracijski, saj so se z upokojenkami povezali mladi iz Mladinskega centra Jesenice. Pod sloganom »starost, modrost, mladost« so poskrbeli za tehnično in medijsko pomoč, izdelke pa so tudi fotografirali. Tako se kmalu obeta tudi fotografska razstava izdelkov za spomin na srčno delo, sodelovanje in povezovanje.

»Rokavčke pomagalkke« so predstavniki društva upokojencev in mladinskega centra prinesli v dom starejših.

Fotografski natečaj Dogodki v občini Radovljica

Radovljica – Fotografsko društvo Radovljica je v sodelovanju z Občino Radovljica izvedlo že dvanajsti natečaj za pregledno razstavo fotografij o dogodkih v občini. Razpisana je bila tudi dodatna tema Kovaška tradicija Kroepe. Šest avtorjev je na natečaj prijavilo 164 fotografij, 134 na temo tridesetih dogodkov in trideset na temo kovaške tradicije Kroepe. Fotografije je pregledala žirija, ki jo je vodil Stane Vidmar. Podelili so šest nagrad in izbrali petdeset fotografij za digitalno prezentacijo in razstavo, ki bo na ogled v občinski Galeriji Avla. Prva nagrada je šla letos v roke Matjažu Klemencu za fotografijo z naslovom Močan odziv, nastala je na atletskem mitingu v Radovljici. Drugo nagrado je žirija podelila Marijanu Ješetju za pustni Vlak smrti ter tretjo Vidi Markovc za fotografijo z naslovom Razstava v pritličju v spomin Alenki Bole Vrabec. Prejemniki nagrad na temo Kovaška tradicija Kroepe so Jasim Suljanović za fotografijo Plesalka in vrtnica (prva nagrada), Janez Resman za fotografijo Mestna lampa (druga nagrada) in Damjan Markovec za fotografijo Ulična svetilka (tretja nagrada).

Mestna lampa, drugonagrajena fotografija na temo Kovaška tradicija Kroepe, avtor Janez Resman

Ohraniti, a ne le za turizem

Namen projekta Arhitektura gorenjskih vasi je bil prepoznavanje prostorskih kvalitete gorenjskih naselij, v sodelovanju s prebivalci pa tudi razmislek o njihovem prihodnjem prostorskem razvoju.

MARJANA AHAČIČ

Kranj – »Ukvarjali smo se s kulturno dediščino, ki ni neposredno povezana s turizmom, ampak namenjena predvsem ljudem, ki v naseljih, s katerimi smo se ukvarjali, živijo,« je ob zaključku projekta Arhitektura gorenjskih vasi, katerega namen je bil med drugim prepoznavanje prostorskih kvalitete izbranih naselij ter v sodelovanju s prebivalci razmislek o njihovem prihodnjem prostorskem razvoju, povedala Saša Rožkar s kranjske enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

Projektne partnerji BSC Kranj, občine Naklo, Radovljica, Bled, Bohinj in Kranjska Gora, Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj, Razvojna agencija Zgornje Gorenjske in Zavod za varstvo kulturne dediščine so skupaj pripravili niz aktivnosti tako s področja ozaveščanja o pomenu prostora in možnostih razvoja kot tudi z nekaterimi obnovami objektov kulturne dediščine. Pomen arhitekture gorenjskih vasi so v okviru delavnic s predavanji strokovnjakov z namenom dviganja zavesti o kulturni dediščini in identiteti naselij približali občanom ter poiskali skupna izhodišča

Tako imenovani Koruzni most, ki so ga v okviru projekta obnovili v Kropi

za nadaljnji prostorski razvoj nekaterih naselij.

Tako so izvedli tako imenovane tipološke študije nekaterih gorenjskih vasi, v okviru katerih prepoznali kvalitete bivalnega okolja, ki ga danes nudijo naselja. Za naselja Dobrave, Zaloše in Ovisiše v občini Radovljica, vasi Bitnje in Nomenj v občini Bohinj ter naselje Naklo so bili narejeni projekti prostorskega razvoja vasi in prostorske analize. V vasi Slamniki (občina Bled), kjer formalno prebiva 18 ljudi, dejansko pa le dve gospodinjstvi, pa so študentje arhitekture izvedli študentsko delavnico z

namenom priprave strategije razvoja vasi. Kot je povedal eden od sodelujočih študentov Anej Čalič, so priložnost za zaselek videli predvsem v butičnem turizmu, rekreaciji na prostem in sonaravnem kmetijstvu.

V okviru projekta je ob tem Občina Radovljica sanirala dotrajane rake, nekoč lesena, danes pa betonska vodna korita v Kropi, kjer so tudi na novo tlakovali enega od trgov v kraju, v Kranjski Gori je bil obnovljen lesen enojni kozolec na Dovjem, ki sodi v registrirano nepremično dediščino, na območju občine Naklo pa renoviran del Vogvarjeve

hiše, ki predstavlja ostanek srednjeveškega dela vasi in je tipični primer vaške arhitekture s konca 18. stoletja. Občina Bohinj je v Bohinjski Bistrici obnovila leseni del tehnice, ki velja za izjemni spomenik tehniške dediščine s še vedno delujočim mehanizmom za tehtanje tovara.

Ob tem je bil izdelan popis kozolcev na Gorenjskem, dendrokronološka analiza petih izbranih kozolcev, izvedene praktične delavnice o kozolcih, izdelavi, popravilu in pomenu v prostoru ter pripravljeno ozaveščevalno gradivo o gorenjskem kozolcu.

Začrtali »zeleno« smer razvoja

Blejski občinski svetniki so minuli teden sprejeli Strategijo trajnostnega razvoja Občine Bled 2030, s katero stremijo k harmoniji sobivanja v izjemnem naravnem in kulturnem ambientu.

MATEJA RANT

Bled – Dokument je ob sodelovanju predstavnikov zainteresirane javnosti in občanov nastajal več kot leto dni. Kot ključen izziv so tako na delavnicah kot v anketi med občani izpostavili načeto ravnotežje med turizmom, prebivalci in okoljem. S sprejeto strategijo na vsa področja življenja in dela v občini uvajajo koncept zelene, bolj trajnostnega razmišljanja, je ob tem poudarila vodja priprave strategije Slavka Zupan. Tako so začrtali smer razvoja v prihodnjih desetih letih, pri čemer so trajnost in zeleno usmeritev izpostavili že v naslovu. S tem so po besedah župana Janeza Fajfarja prisluhnili večinskemu mnenju občanov, ki se je izkazalo skozi anketo, poslano na tri tisoč naslovov gospodinjstev

v občini. »Pri petstotih prejetih odgovorih je prav ohranjanje naravnega okolja tisto, kar si občani najbolj želijo, v teh okvirih pa potem omogočiti ves možni razvoj.«

Lani se je iztekel dosednji Razvojni program Občine Bled za obdobje 2009–2020. V tem času je občina Bled doživela številne spremembe, še zlasti je na današnji razvojni položaj in kakovost bivanja vplival izjemen razmah turizma. Obseg turističnih postelj in število turistov sta se v zadnjih desetih letih (do epidemije) podvojila, ob tem pa je Občina Bled svoj razvojni proračunski potencial povečala z dveh na 5,9 milijona evrov leta 2019. »To je občini omogočilo izvedbo pomembnih naložb v izboljšanje prometne, okoljske in družbene infrastrukture. Kljub temu pa

vseh pritiskov in obremenitev motornega prometa, turističnega obiska in drugih dejavnosti še ne obvladujemo ustrezno,« ugotavljajo v strategiji. To se na koncu posredno odraža v ekološkem stanju Blejskega jezera in zmanjševanju števila stalnega prebivalstva. V strategiji zato poskušajo najti ravnotežje med turizmom, prebivalci in okoljem, predvsem pa ponuditi boljše usmeritve za prihodnja ravnanja. Tako so si po županovih besedah za cilj zastavili, da bi bil Bled zdrava, pomlajena občina z dobrim družbenim standardom, ki bi si ga delili tako občani kot gostje. »Naša usmeritev je 'zeleno' – v preteklih letih se je med občani okrepilo zavedanje, da živimo v edinstvenem okolju, v katerem moramo biti previdni, kaj se z njim dogaja.« Med glavnimi cilji do leta 2030 je

župan omenil umik prometa iz jezerske sklade in preusmeritev prometa iz središča Bleda na novo južno razbremenilno cesto. Izgradnja omenjene ceste bo prinesla tudi dokončno ureditev odvajanja in čiščenja odpadnih voda, saj bi jim to omogočilo še gradnjo mešanega kanala ob jezeru, 97 odstotkov gospodinjstev v občini pa je že priključenih na kanalizacijo. Vzpostavljena naj bi bila tudi glavna kolesarska povezava proti Bohinju.

Vrednost izvajanja ukrepov iz strategije ocenjujejo na 124 milijonov evrov, od česar vrednost občinskih projektov znaša slabih 53 milijonov. »Strategija je usmeritveni dokument, ki nam začrtuje pot, bo pa pri implementaciji potrebnega še veliko dela,« je ob tem poudaril direktor občinske uprave Robert Klinar.

Še marca v prenovno gradbene šole

Na Mestni občini Kranj so napovedali skorajšnji začetek prenove nekdanje srednje gradbene šole v starem mestnem jedru, vredne dva milijona evrov.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Težko pričakovana prenova nekdanje srednje gradbene šole v kranjskem mestnem središču, ki je zadnji dve desetletji samevala, Mestna občina Kranj (MOK) pa jo je od države brezplačno prejela v last leta 2014, se bo začela še ta mesec, izvajalec del, podjetje Adaptacije – vzdrževanje, gradbena, obrtniška in inštalacijska dela, pa naj bi dela dokončal do septembra 2022, je napovedal kranjski župan Matjaž Rakovec. V prenovljen objekt se bodo vselili Glasbena šola (GŠ) Kranj, kranjska enota Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti (JSKD) ter predstavniki drugih kulturnih in podobnih dejavnosti.

Vrednost prenove objekta na Cankarjevi 2 znaša približno dva milijona evrov, od tega bo nekaj manj kot pol milijona evrov zagotovila občina, poldrugi milijon evrov pa bosta prispevala država in Evropska unija (EU) iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, in sicer iz mehanizma celostnih teritorialnih naložb, ki je namenjen mestnim občinam za oživitve degradiranih urbanih

Foto: MOK

V prenovljenem objektu nekdanje gradbene šole bodo prostore dobili Glasbena šola Kranj, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti in drugi predstavniki ljubiteljske kulturne dejavnosti.

območij. Iz istega mehanizma je MOK pridobil evropska sredstva tudi za prenovi Podružnične šole Simona Jenka Center z vrtcem in občinskih stanovanj na Planini, računajo pa tudi na sofinanciranje gradnje telovadnice na OŠ Staneta Žagarja. Vsi štirje projekti so skupaj vredni slabih enajst milijonov evrov, od tega pa sofinanciranje države in EU-ja znaša skoraj 7,4 milijona evrov, je povedal župan in poudaril, da je namen prenove nekdanje gradbene šole obuditev opuščene

objekta, zmanjšanje socialne degradacije v starem Kranju, učinkovita raba obstoječega urbanega prostora, dvig kakovosti vsakdanjega bivanja v mestu, prebujanje starega mestnega jedra in ohranjanje kulturne dediščine.

V prenovljenem objektu bodo pridobili tudi manjšo koncertno dvorano, vendar pa si Kranj po županovih besedah zasluži tudi pravo koncertno dvorano, kakršen je Kino Šiška v Ljubljani. »Koncertno dvorano imamo v načrtu, tudi

lokacija je že načrtovana, a projekt realno v tem mandatu ni izvedljiv,« je razložil Rakovec.

Na GŠ Kranj, ki obeležuje 111-letnico delovanja, se veseli, da bodo v nekdanji gradbeni šoli pridobili prostore za izvajanje skupinskega pouka, ki ga zdaj izvajajo kar na treh lokacijah, je povedala ravnateljica Petra Mohorčič. Zelo pomembna pridobitev bo dvigalo, ki omogoča dostop tudi invalidom, saj te možnosti zdaj nimajo. Ravnateljico prav tako veseli, da GŠ

ostaja v mestnem središču: »Če mladi pridejo v mesto, se tam rojevajo nove ideje, spoznavajo svet z drugačnimi očmi. Verjamem, da bo to dobro delo vsem.«

Vladimir Brlek, vodja kranjskega JSKD-ja, ki združuje 185 društev, je opozoril, da bo prenovljen objekt verjetno prvi v državi, ki bo povezoval glasbeno šolo in kulturna društva, ki so podaljšana roka glasbene šole. Izračunal je tudi, da bo občina z novim objektom prihranila približno petnajst tisoč evrov letno za najemnine, ta denar pa bi še kako prav prišel kulturni dejavnosti v Kranju.

Investicijo pozdravlja tudi predsednik Krajevne skupnosti Center Aleksander Pavšlar: »Ne gre samo za to, da obnovimo degradiran objekt, ki je propadal, ampak tudi za to, da ta dobi vsebino in omogočimo GŠ njen razvoj, saj je zadnja izobraževalna institucija, ki še vztraja v mestnem jedru.« Poudaril je še, da usodo nekdanje gradbene šole deli celotno mestno jedro, saj so bile v preteklosti narejene velike urbanistične napake, dejavnosti so to območje zapuščale, objekti pa dolga leta samevajo.

Razpis za socialno podjetništvo v Kranju

Kranj – Mestna občina Kranj je v petek objavila razpis za spodbujanje razvoja socialnega podjetništva v letu 2021, za kar je na voljo 40 tisoč evrov. Na razpis se lahko upravičenci prijavijo do 21. maja. Višina sredstev, ki jo bodo podelili posameznemu upravičencu, je odvisna od rezultatov ocenjevanja prejetih popolnih vlog, višine zaprosenih sredstev in višine razpoložljivih sredstev. Najnižji znesek dodeljene pomoči znaša sto evrov, najvišji znesek pa 10 tisoč evrov na upravičenca. »S tem kranjska občina – čeprav k temu ni zakonsko zavezana – doprinaša k zaposlovanju ranljivih skupin, trajnostnemu razvoju, varovanju okolja in lokalni samooskrbi,« so sporočili z občine.

Nadzirali bodo uporabo varnostnega pasu

Radovljica – Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Radovljica in Naklo bo ves teden, od ponedeljka, 22. marca, do petka, 26. marca, izvajal poostren nadzor v okolici vseh sedmih enot vrtcev na območju občine Radovljica. Poleg splošnega opoštevavanja določil Zakona o pravilih cestnega prometa bodo v medobčinskem redarstvu nadzirali tudi uporabo varnostnega pasu in zadrževalnih sistemov za otroke, so sporočili z radovljiške občinske uprave.

Šola še brez začasne ravnateljice

Pri imenovanju v. d. ravnateljice nove OŠ Janeza Puharja v Kranju se zapleta. Občina želi imenovati Matejo Zukanovič, zaposleni na šoli pa se ogrevajo za zdajšnjo podravnateljico Ingrid Klemenčič.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski mestni svetniki so dokončno potrdili odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Janeza Puharja Kranj – Center, ki je nastal z osamosvojitvijo podružnične šole Simona Jenka Center, priključili pa so ji še podružnico Primskovo. Da bo nova šola jeseni lahko začela delovati, je treba sprejeti še številne interne akte, za kar bo moral poskrbeti začasni ravnatelj oziroma ravnateljice. In tu se zapleta, saj so imeli mestni svetniki na marčevski seji na mizi tudi predlog imenovanja v. d. ravnateljice Mateje Zukanovič, a so zaradi številnih pomislekov to točko umaknili z dnevnega reda.

Umik točke z dnevnega reda je predlagala Saša Kristan (SDS). »Umik predlagam glede na to, da smo na kadrovske komisiji dobili na

mizo predlog samo za eno kandidatko, tukaj pa je vsaj še ena kandidatka, ki je podravnateljica na Osnovni šoli Simona Jenka in je vse zadeve tudi vodila od začetka do konca, tudi samo pripravo na razdelitev osnovne šole. Osebnost je ne poznam, ampak lahko rečem, da je vložila v to veliko truda in je nihče ni niti vprašal, ali je pripravljena prevzeti to nalogo. Zdi se mi, da obe kandidatkini nista imeli enakih možnosti,« je dejala. V mislih je imela podravnateljico OŠ Simona Jenka Ingrid Klemenčič. »Zdi se mi, da pozna situacijo na šoli, pozna starše, otroke in zaposlene. Prav je, da ta prehod opravi nekdo, ki je z zadevo seznanjen in jo obvlada,« je o njej povedala mestna svetnica.

Irena Dolenc (NSi) je dodala, da so se zaposleni, ko so izvedeli, da je za v. d. ravnateljice predlagana Zukanovičeva, obrnili na sindikat,

ker tudi sami menijo, da v postopku imenovanja vse kandidatke niso imele enakih možnosti. Samostojna svetnica Lea Zupan je dodala, da se ji Zukanovičeva, nekdanja ravnateljica OŠ Matije Čopa, ne zdi primerna za začasno vodenje nove šole, saj je »na prejšnji šoli svet zavoda zavrnil podaljšanje njenega mandata ravnateljice glede na to, kaj se je dogajalo«. Opozorila je tudi, da je Klemenčičeva za v. d. ravnateljice nove šole predlagal tudi Rudolf Planinšek, ravnatelj OŠ Simona Jenka. Samostojna svetnica Ana Pavlovski je na drugi strani Zukanovičevu ocenila kot izredno strokovno, z bogatimi izkušnjami. »Če želimo nekoga oblatiti, vedno najdemo tudi način, ker osebe ni tukaj in se ne more braniti,« je poudarila.

Podžupan Janez Černe (SD) je razložil, da bo imel v. d. ravnatelja oz. ravnateljice omejen mandat in omejena

pooblastila. Za imenovanje vršilca dolžnosti tudi ni potreben razpis, temveč gre za izbiro občine kot ustanoviteljice šole. Ker so na ministrstvu za izobraževanje prejeli neuraden nasvet, da naj pri novi šoli začrtajo novo smer z zunanjim v. d. ravnatelja, so predlagali Zukanovičevu, ki je ob tem pripravljena prevzeti riziko, da jeseni, ko bodo izvedli razpis, ne bo imenovana tudi za ravnateljico. »Odločamo se, ali gre šola v isto smer, kot je šla do sedaj, z notranjim človekom, ali gre v neko novo smer z zunanjim. Verjamem, da večini zaposlenih ne ustreza prehod iz cone udobja oziroma načina, na katerega so navajeni, na nekaj novega. In zato je pač odpor, ampak vsi ti odpori so samo s strani vodstva šole; zaposleni, s katerimi se jaz pogovarjam, pa želijo tudi določene spremembe,« je še dejal Černe.

Za čimprejšnjo nadgradnjo železniške proge

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski župani so na drugi letošnji seji Sveta Gorenjske regije, ki je potekala spletno, obravnavali program dela Regionalne razvojne agencije Gorenjske in LAS Gorenjska košarica, se seznanili s programiranjem za obdobje 2021–2027, imenovali člane v Razvojni svet kohezijske regije Zahodna Slovenija in podprli pobudo za čimprejšnjo modernizacijo in nadgradnjo gorenjske železniške proge med Kranjem in Ljubljano, ki jo bodo posredovali ministrstvu za infrastrukturo.

Pri seznanitvi s programiranjem za obdobje

2021–2027 so župani podprli uvajanje teritorialnih pristopov, ki zagotavljajo sredstva celotni regiji, se zavzeli za ohranitev mehanizma dogovora za razvoj regij in podali zahtevo, da se dogovorjena sredstva ohranijo za projekte, ki so bili predlagani s strani regij in že dogovorjeni tudi z državo v okviru teritorialnega razvojnega dialoga. Hkrati so predlagali državi, da v finančni perspektivi 2021–2027 zagotovi sofinanciranje programov Evropskega teritorialnega sodelovanja z nacionalnimi sredstvi v višini 95 odstotkov upravičenih stroškov projektov, so sporočili z Regionalne razvojne agencije Gorenjske.

Sprejemajo pobude za prostorski načrt

Preddvor – Občina Preddvor sprejema pobude za spremembo namenske rabe zemljišč občinskega prostorskega načrta. To bodo že četrte spremembe in dopolnitve OPN, ob tem pa občina poziva občane, naj oddajo svoje pobude, ki jih imajo v zvezi s prostorskim planom. In naj pohitijo, rok za oddajo vlog je 31. marec.

Oskrunili spomenik na Pasji ravni

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Pohodniki so v preteklih dneh opozorili na poškodovani oziroma uničeni spominski plošči na Pasji ravni nad Koširjevo domačijo na Prevali.

»Spominska plošča je posvečena padlim borcem Cankarjevega bataljona, ki so se na tem območju 26. in 27. decembra 1941 junaško borili s premočnimi nemškimi vojaškimi in policijskimi enotami. Na spodnji plošči pa je zapisano, da so se borci 7. SNOUB Francea Prešerna 26. septembra 1944 ves dan uspešno bojevali z močnejšim sovražnikom, v boju je padlo šest borcev Prešernove brigade. Neznani storilci so z dletom na silo ploščo odstranili in jo poškodovali,« obveščajo iz Združenja borcev za vrednote NOB Škofja Loka.

Poškodovan spomenik na Pasji ravni

Začelo se je Loško je ekološko

Škofja Loka – V Škofji Loki se je s čistilno akcijo začel tradicionalni okoljski projekt Loško je ekološko. Čeprav vladajo posebne razmere, ki jih narekuje epidemija, so pripravili pester program aktivnosti in se pri tem osredotočili na odpadke, trajnostno mobilnost, varovanje in obnovo vodnih virov in invazivne rastline. Občina, ki pri izvedbi projektov sodeluje z dvema partnerjema, Komunalno Škofja Loka in Razvojno agencijo Sora, o vsem obvešča na svoji spletni strani, kjer poziva k odgovornosti in skrbi za zdravje in okolje ter vabi k sodelovanju v projektu Loško je ekološko. Še naprej ozaveščajo ljudi o pravilnem ravnanju z odpadki, kako jih zbirati, ločevati in pravilno oddajati. Občina namerava v prihodnje izboljšati stanja na ekoloških otokih, v prihodnje pa napoveduje tudi sodelovanje v programu »zelo waste« (brez odpadkov). V zvezi s trajnostno mobilnostjo sta novost dva minibus, ki ju nameravajo pridobiti v drugi polovici leta, dotlej pa se želijo z občani pogovoriti o poteku avtobusnih linij.

Spletno praznovanje materinskega dne

Škofja Loka – Prosvetno društvo Sotočje Škofja Loka vabi na praznovanje materinskega dne, ki bo letos potekalo 25. marca ob 19. uri na Zoom povezavi. Osrednji gost večera bo družinski terapevt Miha Ruparčič s predavanjem na temo Odnosi nas ohranjajo srečne in zdrave. Na srečanju se bodo seznanili z najdaljšo raziskavo o življenjski sreči, ki jo že iz tridesetih let prejšnjega stoletja vodi univerza Harvard iz ZDA in še vedno poteka. Spoznali bodo pomen varne navezanosti v otroštvu, ki nas spremlja skozi vse življenje, se seznanili s posledicami otroške zapuščenosti v odrasli dobi in vpogledali, zakaj permissivna in avtoritarna vzgoja nista odgovor na razvojne potrebe otroka. Na srečanju bodo sodelovali tudi Otroški pevski zbor Iskrice, MPZ Škofja Loka, Škofjeloški oktet ter povezovalca prireditve Veronika in Rok.

Prihranek bo za nakup orgel

Ko so na občinskem svetu v Škofji Loki razpravljali o presežkih prihodkov nad odhodki v javnih zavodih, je bilo med petimi predlogi največ razprave deležno stanje v Glasbeni šoli Škofja Loka, kjer si želijo presežek denarja nameniti za nakup orgel.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Presežki v štirih javnih zavodih (Osnovnih šolah Ivana Groharja in Jela Janežiča, Vrtcu Škofja Loka in Loškem muzeju) znašajo le nekaj tisoč evrov in svetniki niso imeli nič proti njihovim predlogom, kako jih razdeliti. Več razprave pa je bila deležna Glasbena šola Škofja Loka, kjer so prihranili 162 tisoč evrov, ki bi jih radi namenili nakupu orgel. Že v odboru za družbene dejavnosti je bilo v zvezi s tem veliko vprašanj. Ugotovili so tudi, da je zdajšnja ocenjena vrednost postavitve orgel 195 tisoč evrov, in predlagajo, da se pred oddajo javnega naročila za nakup tega dragega glasbenega inštrumenta ponovno predloži vsa investicijska dokumentacija v sklepanje občinskemu svetu.

Ob tem se je razvila tudi razprava o prostorskih pogojih glasbene šole, ki gostuje v Puštalskem gradu, za najemnino gre kar veliko javnega denarja, prav tako grajski prostori niso najbolj primerni, zato kaže načrtovati rešitev prostorske stiske te ustanove. Na spletni seji občinskega sveta je bil navzoč tudi ravnatelj Glasbene šole Škofja Loka Klemen Karlin, ki je pojasnil, da bi si sicer želeli najprej reševati prvo prioriteto

Glasbena šola Škofja Loka večkrat koncertira v cerkvi Žalostne Matere Božje (t. i. špitalske) na Lontrgu. Fotografija je s pasijonskega koncerta leta 2019 v okviru takratnih Dnevov Škofjeloškega pasijona, nastopil je godalni orjester Camerata Puštal z dirigentom Tilnom Drakslerjem in solistkama Marto Močnik Pirc in Saško Kolarič. / Foto: Jana Jocič

glasbene šole – prostorsko problematiko. Pri tem pričakujejo tudi državno sofinanciranje, za kar bodo v prihodnjih treh letih kandidirali na razpisu. Tokrat pa se je osredotočil na načrte, ki jih ima šola v zvezi z nakupom orgel. Ker šola zanje nima prostorskih pogojev, bi jih lahko namestili v špitalski cerkvi na Spodnjem trgu in bi tam lahko v prihodnje organizirali tudi več koncertov. O tem se je že pogovarjal tudi z župnijo, ki soglaša, da se njeni prostori na ta način odprejo javnosti. Tudi svetniki menijo, da bi bila namestitev orgel

v to cerkev velika pridobitev za Lontrg in Škofjo Loko, kar bi poživilo kulturno dejavnost v občini in izboljšalo turistične možnosti. Karlin je prepričan, da špitalska cerkev na Spodnjem trgu ponuja najboljše možnosti za postavitve orgel, pouk tega inštrumenta (zdaj poteka v cerkvah pri Sv. Duhu, v Stari Loki in v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu) in tudi koncertni prostor. Presežek denarja, ki so ga privarčevali v desetih letih, bi radi zdaj prednostno namenili orglam, s cerkvijo pa bi o postavitvi sklenili poseben dogovor.

Da se v Škofji Loki že več let pogovarjajo o nakupu orgel, je potrdil Miha Ješe, prejšnji župan in zdajšnji občinski svetnik. »Tako dragega inštrumenta ne kupujemo za deset slušateljev, kupujemo ga za Loko,« je menil Ješe, ki je v preteklosti predlagal, da orgle postavijo v Sokolski dom, a se je izkazalo, da prostor nima primerne akustike. Omenil je tudi dogovor iz preteklosti, da se del denarja za orgle zagotovi iz javnih sredstev. Mirjam Jan Blažič pa je dejala, da so prizadevanja za ožvitev Lontrga, špitalske cerkve in za orgle stara že štiri desetletja.

Obnavljajo cesto proti Sovodnju

V začetku marca se je začela težko pričakovana obnova ceste proti Sovodnju, in sicer se bodo najprej lotili sanacije zidov in brežin na 1,5 kilometra dolgem odseku državne ceste od Trebije do Hobovš.

MATEJA RANT

Trebija – Celotna trasa, na kateri bo potekala obnova, je razdeljena na štiri odseke, dolge približno štiristo metrov, so pojasnili na Direkciji RS za infrastrukturo in dodali, da projekt obsega ureditev podpornih zložb pod cesto in opornih zložb nad cesto, obnovo vozišča z odvajanjem vode, ureditev priključkov lokalnih cest ter postavitev prometne opreme in jeklenih varnostnih ograj. V sklopu obnove bodo namestili tudi sidrane mreže nad cesto in zgradili nov most na Fužinah. Dela bodo vredna 4,6 milijona evrov, končali pa naj bi jih jeseni 2022.

Začela se je obnova ceste proti Sovodnju. / Foto: Gorazd Kavčič

Z obnovo ceste so začeli približno 1,5 kilometra od mostu na Fužinah v smeri proti naselju Sovodnje, so pojasnili na direkciji. »V sklopu del na tem odseku bosta izvedeni dve podporni

zložbi z robnimi venci ter jekleno varnostno ograjo in erozijsko zaščito temelja. Obnovljeno bo tudi vozišče, vključno s cevnimi prepusti, ter postavljene sidrane mreže nad cesto.« Vrednost del

na prvem odseku znaša 1,25 milijona evrov, končali pa jih bodo predvidoma v juliju. V tem času so predvidene polovične zapore ceste z občasnimi do 30-minutnimi popolnimi zaporami. »Popolne zapore so potrebne v primerih, ko ni moč zagotoviti varnega odvijanja enosmernega prometa, na primer ob poseku in padanju drevja na cesto, razkladanju tovarnjaka in podobno,« so še pojasnili na direkciji in dodali, da so tovrstne zapore običajna praksa na gradbiščih, kjer se izvajajo dela na brežinah. »Izvajalec del je dolžan dela organizirati tako, da se občasne popolne zapore izvajajo samo zunaj časa, ko je sicer evidentirano več prometa.«

Pasijon v etnografskem muzeju in doma

Razstava o Škofjeloškem pasijonu je od tega tedna naprej na ogled tudi v Slovenskem etnografskem muzeju, razstave in spletni dogodki tudi v Škofji Loki.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana, Škofja Loka – V Slovenskem etnografskem muzeju, ki je nacionalni koordinator varstva nesnovne kulturne dediščine, bo med 25. marcem in 18. aprilom v avli razstavne hiše na ogled manjša priložnostna razstava 300 let Škofjeloškega pasijona. »Z njo etnografski muzej v času okoli letošnje velike noči obeležuje tristoletnico te spokorniške procesije, ki prikazuje Kristusovo trpljenje in motive iz Stare in Nove zaveze,« navajajo v etnografskem muzeju in pojasnjujejo nastanek Škofjeloškega pasijona. Leta 2008 je bil Škofjeloški pasijon vpisan v register nesnovne kulturne dediščine Slovenije in leta 2016 kot prvi element iz Slovenije tudi na Unescov reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva. Avtorici razstave sta dr. Nena Židov in mag. Anja Jerin, kustodinjki Slovenskega etnografskega muzeja.

Tudi v domačem mestu Škofjeloškega pasijona želijo živo dediščino približati

Razstava Škofjeloški pasijon na Mestnem trgu / Foto: Gorazd Kavčič

ljudem z razstavo. Postavili so jo na Mestnem trgu, prav tako sta v Sokolskem domu razstavi 300 let živa dediščina Škofjeloškega pasijona in Prizori Škofjeloškega pasijona ter dokumentarni film o restavriranju originalne knjige Arheologija pasijonske knjige. V Oknu Loške hiše predvajajo posnetke iz dosedanjih uprizoritev, sicer pa poteka več spletnih dogodkov, med njimi je bila tudi predstavitev

publikacije Pasijonski doneski. Spletno je potekal tudi pasijonski večer v Stari Loki, 30. marca bo tudi v Selcih, ko bodo predstavili Selški pasijon – od mladosti do starosti. Bratje kapucini pa 26. marca spletno prenašajo Pasijonsko sporočilo: 3. slika Škofjeloškega pasijona – Pekel.

V Nunski cerkvi so na ogled pasijonske jaslice, ki si jih je mogoče ogledati ob sobotah od 16. do 18. ure,

po prehodnem dogovoru pa tudi kak drug dan. Pasijonske jaslice bodo 25. marca postavili tudi v cerkvi Marijinega oznanjenja v Crngrobu, ogled bo možen ob nedeljah v postnem času in po veliki noči od 15. do 17. ure, in sicer po predhodnem dogovoru. Upajo tudi, da bodo lahko to soboto, 27. marca, izvedli tudi pasijonske delavnice na Mestnem trgu z vsakoletno izdelavo butare velikanke.

Zanimivo postno branje

Izšla je šestnajsta številka zbornika Pasijonski doneski, ki jo v sodelovanju z Občino Škofja Loka izdajata Muzejsko društvo Škofja Loka in Kulturno-zgodovinsko društvo Lonka Stara Loka.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Pred kratkim je izšla prva od dveh publikacij, povezanih s Škofjeloškim pasijonom, Pasijonski doneski. Druga, mednarodni Pasijonski almanah, bo izšel aprila. Ker letos ni bila mogoča javna predstavitev v živo, je občinstvo lahko urednici Heleni Janežič prisluhnilo na družbenih omrežjih.

Revija se posveča Škofjeloškemu in drugim pasijonom, osrednja pozornost pa je tokrat namenjena trisotni obletnici nastanka pasijonskega besedila. V prispevku Troje stoletij Škofjeloškega pasijona se dr. Matija Ogrin ozre v čas nastajanja škofjeloške spokorniške procesije in osvetli do sedaj znane točke v času, ki jih je v zgodovini loškega pasijona moč zanesljivo datirati. Lani je pasijonska knjiga, ki jo v izvirniku hrani Kapucinski samostan v Škofji Loki, doživela temeljite konservatorsko-restavratorske posege, ki jih v Doneskih natančno popiše njihova izvajalka Blanka Avguštin Florjanovič. O tem je nastal tudi film, ki ga je na spletu mogoče videti prav v teh dneh, ko v Škofji Loki potekajo Dnevi Škofjeloškega pasijona. Zanimivi so tudi listi, ki so bili dodani kodeksu Škofjeloškega pasijona, v reviji pa

jih predstavi dr. Monika Deželak Trojar.

Doneski prinašajo zapis o pasijonski kulturi pri Slovencih skozi ljudske pesmi, beremo več prispevkov, povezanih s Kristusovim trpljenjem, med njimi tudi o filmu režiserja Mela Gibsona Kristusov pasijon, o katerem p. dr. Andraž Arko piše, da je kot umetniško delo zagotovo eden najbolj spornih, polemičnih, presojanih in analiziranih filmov, ki je bil kdajkoli posnet. Zanimivi sta razmišljanji o osebnih izkušnjah upodabljanja Jezusa v dosedanjih uprizoritvah Škofjeloškega pasijona, ki ju predstavita dva igralca, Alojz Bogataj iz Poljanske in Matije Šubic iz Selške doline. Poleg predstavitve dogodkov, ki jih je bilo zaradi epidemije precej manj kot običajno, nas vsebina seznani še z uso do pasijonske sobe v Škofji Loki in s posebnim zadostilnim romanjem iz leta 1979. Predstavljene so tudi postne ali pasijonske jaslice, ki so v Sloveniji slabo poznane, vendar Društvo ljubiteljev jaslavic tradicijo njihovega postavljanja ponovno oživlja tudi v naših krajih. Te dni so pasijonske jaslice na ogled v dveh cerkvah, nunski in crngrobški. Likovno Pasijonske doneske bogatijo podobe akademskega slikarja Lucijana Bratuša, spremno besedo je dodal Gorazd Kocijančič.

Razpis bodo znova objavili

Direkcija RS za vode je ustavila postopek oddaje javnega naročila za izvedbo protipoplavnih ukrepov v Železnikih. Vodnogospodarsko podjetje iz Kranja je namreč uspelo z zahtevkom za revizijo.

ANA ŠUBIC

Železniki – Pri izbiri izvajalca za izvedbo prve faze projekta Protipoplavne ureditve Selške Sore je prišlo do zapleta. Državna revizijska komisija (DKOM) je namreč ugodila zahtevku za revizijo, ki ga je vložilo Vodnogospodarsko podjetje (VGP) iz Kranja. Direkcija RS za vode (DRSV) je tako ustavila oddajo javnega naročila za izvedbo vodnogospodarskih ureditev v Železnikih (sklop 2) in ga namerava ponovno objaviti. Postopka za cestne ureditve (sklop 1) oz. gradnjo obvoznice niso ustavili.

Zahtevek za revizijo se je nanašal na vsebino razpisne dokumentacije glede referenčnih pogojev. VGP-ju se zdi sporno, da bi DRSV kot referenčni posel upošteval zgolj gradnje, za katere je bilo izdano uporabno dovoljenje.

To po mnenju DKOM onemogoča sodelovanje kandidatom, ki lahko izkažejo enako ali celo bolj kompleksno gradnjo vodnogospodarskega objekta, za katerega pa ni bilo pridobljeno uporabno dovoljenje, ker ga investitor zaradi svojih razlogov ni pridobil ali ker je šlo za gradnjo, ki ni bila izvedena na podlagi gradbenega dovoljenja in zato ni bila izdelana dokumentacija za uporabno dovoljenje, bila pa je pridobljena druga, primerljivo zahtevna tehnična dokumentacija. Prav tako bi bilo onemogočeno sodelovanje kandidatom, ki imajo izkušnje z gradnjo kompleksnih vodnogospodarskih objektov brez gradbenega dovoljenja in hkrati s pridobivanjem primerljivo zahtevne tehnične dokumentacije za uporabno dovoljenje pri objektih, ki niso vodnogospodarski. DKOM

je ocenil, da zahteva glede uporabnega dovoljenja predstavlja nesorazmerno omejitev, saj bi lahko DRSV primerljivo usposobljenost kandidatov dosegel tudi z manj omejujočimi zahtevami, ki bi omogočile izkazovanje ustreznosti gradnje in sposobnosti pridobivanja tehnične dokumentacije na drugačne načine. DKOM je tako razveljavil navodila kandidatom za izdelavo prijave v delih, ki se nanašajo na referenčne posle. Ostalih delov dokumentacije, vključno z deli, ki se nanašajo na sklop 1, ni razveljavil.

DRSV je tako minuli četrtek na portalu javnih naročil objavil odločitev o ustavitvi postopka v sklopu 2, ki je bil vrnjen v fazo pred rokom za oddajo prijav. Kot so zapisali, so se zaradi razveljavitev v delu sklopa 2 in tehničnih omejitev portala e-JN

odločili omenjeni sklop javnega naročila ustaviti z namenom transparentnega oblikovanja prečiščenega besedila razpisne dokumentacije samo za sklop 2 in javno naročilo ponovno objaviti, upoštevajoč ugotovitve DKOM.

Odločitev DKOM je direktor DRSV Roman Kramer na nedavni novinarski konferenci označil za nerazumno. Poudaril je, da bo projekt poplavne varnosti Železnikov zahteven, zato so iskali izvajalce, ki imajo pridobljene reference z uporabnimi dovoljenji. Upa, da zaradi prilagoditve referenčnih pogojev ne bodo dobili manj usposobljenega izvajalca, sicer pa je prepričan, da bodo do konca leta 2023 zagotovili poplavno varnost Železnikov vključno z drugo fazo projekta, ki predvideva zadrževalnik pod Sušo.

Anamarijo Lampič sprejel tudi župan

Medvode – Smučarsko tekačico Anamarijo Lampič je v petek sprejel župan Občine Medvode Nejc Smole v družbi Ines Iskra, predstavnice Javnega zavoda Sotočje Medvode. Izročila sta ji torto in šopek ter ji čestitala za uspešno sezono, v kateri je osvojila dve bronasti medalji na svetovnem prvenstvu in mali kristalni globus v seštevku sprintov. Tako medvoški župan kot naša najboljša smučarska tekačica prihajata iz Valburge. Lampičevi je prišel v Medvode čestitat tudi Roman Beznik, predsednik panoge tek na smučeh pri Smučarski zvezi Slovenije.

Anamarija Lampič je bila vesela, da ji je za uspehe čestital tudi župan občine, iz katere prihaja. Žal zaradi razmer večjega sprejema tokrat ni bilo. / Foto: Peter Košenina

0 Suhadolah znova tudi svetniki

Občina Komenda je v zvezi z zapiranjem odlagališča inertnih odpadkov v Suhadolah prejela sklep o založitvi sredstev v višini 10,5 milijona evrov.

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – Inšpekcija za okolje in naravo je Občini Komenda izdala sklep o založitvi sredstev v višini 10,5 milijona evrov, kolikor naj bi po oceni pridobljene ponudbe družbe Surovina Maribor znašal odvoz in predelava več kot sto tisoč ton inertnih odpadkov, ki so zakopani v Suhadolah.

S podrobnostmi se bodo na četrtkovi seji seznanili tudi občinski svetniki, kot pa so v gradivu za sejo zapisali v komendski občinski upravi, njihova odvetniška pisarna že pripravlja pritožbo zoper sklep. Pritožba bo osnovana predvsem na njihovih pomislekih o oceni stroškov.

Kot so še zapisali, naj bi bil ponovno aktualen tudi postopek za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za prekritje odlagališča do realizacije inšpekcijske odločbe, ki ga je Arso sicer pred

časom ustavil. »Če bi se to res zgodilo, bi bili v absurdni situaciji, ko bi za odpravo istega problema imeli dve diametralno nasprotni odločbi,« so še dodali na občinski upravi, kjer so konec februarja ministrstvo za okolje in prostor ponovno zaprosili za sestanek, na katerem bi jim skupaj s prejšnjim upravljavcem odlagališča podjetjem Publikus predstavili njihov predlog rešitve s predelavo odpadkov na licu mesta. Kot je znano, se namreč občina za to možnost zavzema že ves čas, saj bi na ta način lahko odstranili problem inertnih odpadkov in realizirali občinski prostorski načrt, ki na tem mestu predvideva gradnjo gospodarskih objektov. S tem bi se po njihovem mnenju izognili tudi morebitnim odškodninskim tožbam lastnikov zemljišč, kot dodajajo, pa bi bila to verjetno zanje edina finančno sprejemljiva rešitev.

Tudi letos častni občan

Domžalski svetniki so na marčevski seji potrdili prejemnike letošnjih občinskih priznanj.

JASNA PALADIN

Domžale – Domžalski župan Toni Dragar bo ob letošnjem občinskem prazniku podelil kar enajst občinskih priznanj.

Naziv častnega občana bo prejel Alojz Stražar, ki je daleč naokoli najbolj znan kot gonilna sila Poletnega gledališča Studenec. Zlato plaketo bo prejel Karl Leskovec, srebrni plaketi Ferdinand

Starin in Območno združenje Rdečega križa Domžale, bronaste plakete pa Črtomir Freljih, Kulturno društvo Domžalski rogisti in Jože Skok. Nagrade Občine Domžale bodo prejeli Špela Prenar, Franc Mlakar, Pekarna Kancilija, Marija Rupert in Mate Bekavac.

Občina Domžale svoj praznik praznuje 19. aprila; tega dne leta 1952 so bile Domžale razglašene za mestno občino.

Brezplačne pravne informacije za občane

JASNA PALADIN

Kamnik – Občina Kamnik v okviru programa Pomoč občanom že od leta 2016 občanom zagotavlja tudi brezplačne pravne informacije. Program je namenjen materialno, socialno ali kako drugače ogroženim občanom, omogoča pa pravočasno seznanitev z njihovimi pravicami, pravnimi in drugimi možnostmi,

s čimer želijo najbolj ranljivim članom lokalne skupnosti vsaj delno pomagati, preprečiti ali omiliti stiske, v katerih se znajdejo. Podane informacije sicer ne nadomeščajo pravnega svetovanja in zastopanja, saj so zgolj informativne narave. Pomoč občanom se po predhodnem naročilu na telefonsko številko 01/831-81-24 (Klavdija Vidmar) izvaja v prostorih Občine Kamnik.

S semaforji ali brez njih?

Pred začetkom obnove Slovenske ceste morajo v Mengšu pridobiti še kulturnovarstveno mnenje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

ALEŠ SENOŽETNIK

Mengeš – V Mengšu se pripravljajo na preureditev središča mesta, s katero bodo med Glavnim trgom in križiščem pri gasilsko-godbenem domu več površin namenili pešcem in kolesarjem. Čeprav so pričakovali, da se bo projekt začel izvajati že spomladi, pa še ni tako. Čakajo še na kulturnovarstveno mnenje, ki ga kranjska enota Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS) še ni izdala. Kot so nam povedali, namreč predlagane rešitve še niso povsem usklajene z izdanimi kulturnovarstvenimi pogoji. »Zadrega je nastala predvsem pri prvem kulturnovarstvenem pogoju, s katerim je bila podana usmeritev, naj se Veliki Mengeš uredi kot trg oziroma umirjena cona za omejen promet (souplejaba javne površine, cona mešanega prometa), ne kot klasična cesta. Nujno potrebne talne oznake naj se izvedejo s tlakom in ne z barvo, uporabi naj se čim manj prometnih znakov«. Projektanti tega pogoja zaradi zahtev investitorja niso mogli v celoti upoštevati. Tako naj bi tudi po prenovi promet potekal dvosmerno in tri križišča ostajajo semaforizirana, tudi vseh talnih oznak ni zamenjal tlak,« so zapisali v odgovoru. Po besedah direktorja mengeške občinske uprave

Foto: Ljubljanski urbanistični zavod

Po prenovi bodo več prostora dobili kolesarji in pešci, čeprav središče Mengša (še) ne bo urejeno po načelu cone mešanega prometa, kot jo predlaga ZVKDS.

Urbana Kolarja je ZVKDS konstruktiven sogovornik, s katerim iščejo rešitev z roko v roki. »Upoštevam njihove pripombe, za zdaj pa res ostaja odprto predvsem vprašanje glede umestitve semaforjev, ki jih ZVKDS odsvetuje. Tudi na občinski upravi smo mnenja, da bi se moralo to področje urediti kot t. i. cona mešanega prometa po vzoru ljubljanske Slovenske ceste. Vendar pa je to hkrati tudi šolska pot. Približno dve tretjini šolarjev mengeške osnovne šole to cesto prečka dvakrat na dan. Zato se nam zdi v tem trenutku smiselno umestiti vsaj dva semaforja, s katerima bi zagotovili večjo varnost pešcev, predvsem

šolarjev,« pravi Kolar, ki se zavzema za nekoliko »mehkejši« prehod v t. i. cono mešanega prometa in verjame, da bodo skupaj z ZVKDS hitro našli rešitev, ki bo sprejemljiva za vse.

Tudi projektant projekta Ljubljanski urbanistični zavod je v obrazložitvi ZVKDS poudaril, da bodo semaforji namenjeni predvsem zagotavljanju večje varnosti pri prečkanju šolskih poti. Medtem ko je po njihovem mnenju na križišču pri gasilsko-godbenem domu semafor potreben dolgoročno, saj se tam Slovenska cesta izteka v klasično prometno zasnovu, pa bi na drugih lokacijah semaforjev lahko občina kadarkoli v prihodnje uvedla

njihovo ukinitve in vzpostavitev koncepta cone mešanega prometa.

Predvidena investicija v preureditev Slovenske ceste znaša dober milijon evrov, dobro polovico bo financirala Občina Mengeš, preostanek pa direkcija za infrastrukturo, ki bo uredila obnovo cestišča. Z obnovo so se v Mengšu odločili, ko je bil zgrajen še zadnji del tamkajšnje obvoznice in se je tranzitni promet preusmeril iz središča mesta. Država bo obnovo Slovenske ceste sofinancirala tudi zato, ker jo je v preteklih letih uničeval tranzitni promet, predvsem težki tovornjaki. Po obnovi pa bo cesta prešla v lasti in upravljanje občine.

Urejajo učni sadovnjak

Člani Sadjarsko-vrtnarskega društva Tunjice so prevzeli skrb za star sadovnjak ob Mekinjskem samostanu, ki ga bodo pomladili in obogatili. Ker ga želijo urediti kot učni sadovnjak, v njem pripravljajo tudi delavnice.

JASNA PALADIN

Mekinj – Občina Kamnik je leta 2016 od sester uršulin v dar prejela samostan v Mekinjah, s tem pa tudi pripadajoča zemljišča; med njimi je tudi star sadovnjak. V njem so raznovrstno sadje gojile že sestre klarise, ki so tod delovale med letoma 1300–1782, kasneje pa tudi sestre uršulinke, ki so bile znane tudi po svojih sadikah zelenjave, ki so jo prodajale okoliškim prebivalcem.

Bogato dediščino v samostanu danes ohranja Javni zavod Mekinjski samostan, ki ima velike načrte tudi s sadovnjakom, zato so skrb zanj zaupali

članom Sadjarsko-vrtnarskega društva Tunjice, ki so znani po ohranjanju starih sadnih sort. Ker ima samostanski sadovnjak zelo dostopno lego, se jim zdi

pravšnji za ureditev učnega sadovnjaka, v katerem zdaj že nekaj let pripravljajo tudi različne delavnice. V zadnjih dveh tednih so tako pripravili prikaz izdelave

Valentin Zabavnik, predsednik Sadjarsko-vrtnarskega društva Tunjice

cepičev sadnega drevja in prikaz obrezovanja drevja. Ker je drevje večinoma staro, prostora pa še dovolj, skrbijo tudi za pomlajevanje, in to s sortami, ki so zapisane že v kronikah sester klaris. »Sadovnjak je potreben temeljite pomladitve, kar nekaj škoda pa je naredil tudi voluhar. Že lani spomladi smo posadili šestnajst sadik trte, letos pa tudi že belo murvo, breskev, marelico, nešpljo in češnjo, v načrtu pa imamo še nekaj jablan, hrušk in tudi kostanjev. Nasad ima odlične možnosti zaradi sončne in zavetrne lege ter dobre zemlje,« nam je povedal predsednik Sadjarsko-vrtnarskega društva Tunjice Valentin Zabavnik.

Cilj Javnega zavoda Mekinjski samostan je v sodelovanju s sadjarji pridelati sadje tudi predelati in ponuditi na trgu. Že lani je poleg jablan odlično obrodil tudi kivi, slej ko prej pa si želijo pridelati tudi lastno vino.

Najbolj navdušili Američane

V ekipi, ki stoji za odmevnim projektom pametne ptičje hišice, sodelujeta tudi Gorenjca Lea Vučko in Benjamin Kumalić. Na platformah za množično financiranje so zbrali že več kot 5,2 milijona evrov, ki jih je prispevalo okoli 27.300 podpornikov z vsega sveta.

ANA ŠUBIC

Projekt pametne ptičje hišice Bird Buddy (Ptičji prijatelj), ki ima vgrajeno kamero in mikrofona za prepoznavanje ptičev ter snemanje njihovega obiska, je presegel vsa pričakovanja pretežno slovenske ekipe, ki stoji za projektom. Zbiranja sredstev za njegovo uresničitev so se lotili na spletni platformi Kickstarter, kjer so prvotni cilj – 50 tisoč evrov – presegli v pičlih 20 minutah. V 57 dneh kampanje, ki se je iztekla sredi januarja, so zbranih 4,2 milijona evrov, ki jih je prispevalo 23 tisoč podpornikov, dosegli slovenski rekord na Kickstarterju. Nato so nadaljevali predprodajo ptičje hišice na

drugi platformi za množično financiranje, tako da imajo zbranih že več kot 5,2 milijona evrov in okoli 27.300 podpornikov z vsega sveta.

»Na projektu v takšnem ali drugačnem obsegu dela že okoli dvajset ljudi. Ko gre za razvoj programske opreme in marketing, je ekipa v veliki meri slovenska. Pri razvoju strojne opreme in odnosih z javnostjo pa sodelujemo s strokovnjaki, razkropljenimi med ZDA in Veliko Britanijo,« je pojasnil Zgornjesavinčan Žiga Vračič, eden od soustanoviteljev projekta, in nam zaupal, da sta v ekipi tudi Gorenjca: Jeseničan Benjamin Kumalić, ki deluje v marketingu, in ilustratorka Lea Vučko,

Bohinjka, ki trenutno živi v Škofji Loki.

»Verjela sem, da gre za produkt, ki bo uspešno sfinanciran, nikakor pa nisem pričakovala takega odziva,« se spominja Lea Vučko, ki so jo k projektu povabili že pred začetkom kampanje. Benjamin Kumalić se je pridružil nekoliko kasneje. Kot je razložil, največ podpornikov prihaja iz ZDA, Nemčije in Velike Britanije. »Najbolj navdušeni so zagotovo Američani. Slovenija je glede na manjše število prebivalcev prispevala dober delež podpornikov, odzivi pa so seveda odlični,« je povedal 25-letni Jeseničan, zadovoljen za rast prodaje v podjetju in izvajanje marketinških

rešitev, ki pripomorejo, da produkt predstavijo čim večji množici potencialnih kupcev. V nadaljevanju bodo še naprej največ pozornosti namenjali ZDA, kjer številni že z veseljem pričakujejo prihod pametne ptičje hišice. »Seveda ne bomo pozabili na Evropo, ki je precej močan trg in kjer smo že začeli povečevati marketinške aktivnosti. Glede na to, da je produkt izjemno priljubljen pri vseh starostnih skupinah, ne glede na kontinent, pa mislim, da boste kmalu težko našli državo, ki ne bi imela pametne ptičje hišice iz Slovenije,« je prepričan Kumalić.

Po zastavljeni časovnici bodo podpornike s ptičji

Pametna ptičja hišica ima vgrajeno kamero in mikrofona za prepoznavanje ptičev ter snemanje njihovega obiska.

hišicami začeli razveseljevati septembra letos. Algoritem bo ob zagonu prepoznal okoli tisoč vrst ptic iz celega sveta; vse tiste, ki pogosto obiskujejo krmilnice. Kamera bo uporabnika na prihod ptičje opozorila s pomočjo povezave s prenosnim telefonom, na katerem bo lahko v živo spremljal pernatega obiskovalca. Pametna hišica ga bo prepoznala, sistem pa bo uporabniku ponudil tudi nekatere zanimive podatke o ptici.

Lea Vučko skrbi za umetniško plat projekta. »Doselej sem pripravila likovne elemente za kratke animacije za objavo na socialnih omrežjih. 'Porisala' sem darilno kartonasto hišico, ki so jo prvi podporniki prejeli za novoletne praznike, da so lahko obdариli svoje najbližje, kasneje smo naredili še dve dodatni različici te hišice: za valentinovo in rojstnodnevno. Ilustrirana novoletna

voščilnica, ki smo jo delili po družbenih omrežjih, je dobila zelo dober odziv, zato trenutno raziskujemo, kaj še izvesti glede dodatnega promocijskega materiala, npr. pobarvanke za odrasle in otroke ...« je razložila 29-letna ilustratorka.

Sistem bo omogočal tudi zbiranje podatkov o pticah. »Na Zahodu se denimo vsako leto odvija tekmovanje Big year, v okviru katerega ljubitelji ptic dokumentirajo vse ptice, ki jim jih je uspelo videti v koledarskem letu. Gre za nekoliko bolj tradicionalen, a še vedno igričiran državljanski doprinos k znanosti. Podatke o ptičjih populacijah je pač izjemno težko zbirati. S tisoči pametnih krmilnic, posejanih po vsem svetu, bo to malo lažje. In podatke bomo z največjim veseljem in ponosom delili s komurkoli, ki se ukvarja s proučevanjem ogroženih ptičjih vrst,« je napovedal Žiga Vrtačič.

Lea Vučko / Foto: osebni arhiv

Benjamin Kumalić / foto: osebni arhiv

Dobre volje jim ne zmanjka

Desetega marca pred enajstimi leti je Varstveno-delovni center Kranj v Škofji Loki odprl bivalno enoto, v kateri nudi dom 24 stanovalcem, odraslim osebam s posebnimi potrebami. Lani so se pripravljali na praznovanje jubileja, vendar jih je presenetila epidemija in jim prekrizala načrte. Praznovali so letos ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Škofja Loka – »Po letu strogih ukrepov in prizadevanjih za preprečitev okužbe smo seletos na dan obletnice

zbrali ter se prepustili sponzanosti, ki se je odražala v sproščenosti, smehu, petju in plesu,« je povedala direktorica Varstveno-delovnega centra (VDC) Kranj Mirjana

Česen, ki je jubileju v čast imela nagovor, prav tako so številni stanovalci delili svoje vtise. Stanovalec Jana Tavčar in Robi Markič sta za to priložnost napisala in prebrala svoji pesmi, zaposleni Jan Dolinar pa je zaigral na harmoniko in prispeval k že sicer odličnemu razpoloženju.

Kot na vsakem praznovanju tudi na tem ni manjkala torta. Prvi kos je skupaj z direktorico odrezal najstarejši stanovalec Franc Hudomalj. »Kar velik del naših stanovalcev je v bivalno enoto vključen že od samega začetka. Zanje je imela obletnica še poseben pomen, saj so v desetletju skupnega bivanja stali pristna in trdna prijateljstva. Tudi skozi praznovanje se je potrdilo, da

nam v bivalni enoti dobre volje in optimizma ne zmanjka, saj nas je prav to držalo pokonci vse preteklo, naporno in drugačno leto,« je dejala Mirjana Česen in razložila: »Skozi celo leto so različne aktualne situacije in sumi na okužbe s koronavirusom ob doslednem izvajanju vseh preventivnih ukrepov terjale tako od zaposlenih kot tudi stanovalcev veliko mero potrpežljivosti in hitrega odzivanja. Občasno smo vzpostavljali sive cone, izvajali redna testiranja in se ob zaključku leta s ponosom postavili ob bok redkim domovom, ki so se uspešno ubranili pred vdorom okužbe. A ker se nikoli ni dobro prehitro veselili, so nam prvi dnevi novega leta prinesli tri pozitivne brise. S takojšno

Prvi kos je z direktorico VDC Kranj Mirjano Česen odrezal najstarejši stanovalec Franc Hudomalj. / Foto: VDC

Zaposleni Jan Dolinar je zaigral na harmoniko in prispeval k že sicer odličnemu razpoloženju. / Foto: VDC

organizacijo rdeče cone in aktivacijo kriznega načrta za celotno enoto v Škofji Loki smo širjenje okužbe uspešno zatrli. Kot uvrščeni v prioriteto, ranljivo skupino prebivalstva smo takoj, ko je to dopuščala nacionalna strategija, za vse stanovalce in zaposlene organizirali cepljenje, za katero se je odločila velika večina. Visoka precepljenost nam je že konec februarja dopustila

pomembno rahljanje številnih sprejetih ukrepov, navodil, algoritmov, omejitve stikov in vključevanja v širše okolje.»

Tako so hkrati s praznovanjem obletnice po enem letu dočakali tudi ponovno vključevanje uporabnikov v dopoldansko storitev vodenja, varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji v druge enote VDC Kranj – Kranj, Šenčur in Tržič.

V globino sence

V sklopu projekta 3 platna v hišni, t. i. Turbo galeriji Trainstation Subarta gostuje multidisciplinarna umetnica Urška Medved z razstavo Popisan list.

SAMO LESJAK

Kranj – Četrta sezona projekta 3 platna se je začela že lani oktobra, marljivo ga vodi Živa Drinovec, v njem pa sodeluje kopica odličnih ustvarjalcev. Poleg Urške Medved, katere dela so na ogled do sredine aprila, so ali še bodo gostovali Anomalia, Grega Kalinski, Klemen Orešnik, Urška Ušeničnik, Borut Cencel, Brina Jenko, Lara Potočnik in Maruša Furlan, ki vsak na svoj način zapolnijo praznino treh platen. Zaradi epidemioloških razmer se je Turbo galerija preselila na zunanje stene Traina, dodali pa so ji še sosedo, družbeno kritično Ulično galerijo. Skupinska razstava vseh del bo v po-

tudi zvok, fotografijo in video ter odnos med umetniškimi deli in publiko.

Že sam predstavitveni video Urškine razstave Popisan list, ki ga je posnel Grega Kalinski in ki je na ogled na FB-strani, presega osnovno suhoparnost in že sam po sebi predstavlja novo umetniško delo. Razstavo je ustvarjalka nasloвила Popisan list, platna, ki si sledijo v zaporedju od najsvetlejšega do najtemnejšega, pa: Tabula rasa, ki to ni, V globino sence ter Podkožje brazgotine. Ustvarjanje del, ki so bila za avtorico velik izziv, je potekalo na dveh nivojih: tehnološkem in konceptualnem. Platna je želela preoblikovati, ne da bi se ome- jila z njihovo ravno površi-

Tabula rasa, ki to ni: Urška Medved pred galerijo kranjskega Trainstation Subarta / Foto: Gorazd Kavčič

letnih mesecih v času tradicionalnega SubArt festivala na ogled po ulicah mestnega jedra – praksa, ki se je že lani izkazala kot izvrsten primer posredovanja umetniških del tudi tistim, ki jih sicer redko zanese v galerije.

Urška Medved je umetniško pot začela v vodah sodobnega plesa, ki se mu je kasneje pridružilo raziskovanje tekstila. Zanima jo združevanje in prelivanje umetniških zvrsti, predvsem gibalnega performansa in tekstilne umetnosti, raziskuje pa

no. Za izdelavo je tako uporabila tekstil, namočen v akrilno barvo, in ustvarila večdimenzionalne oblike. Te ob osvetlitvi na platnu ustvarjajo sence, s tem pa tudi nove podobe. Platna govorijo o poti razkrivanja in priznavanja sebe – o nepopisanem listu, ki bi to rad bil, a ni. Kot pravi Urška Medved: S platni želim prikazati ravno to: da se svojih ran ne bi smeli sramovati oz. jih ne bi smeli prikazovati kot nekaj manjvrednega, temveč kot zaklad, ki nam ga je dalo življenje.

Filmska zapuščina Franceta Štiglica

Ljubljana – V novih razstavnih prostorih Slovenske kinoteke na Miklošičevi cesti v Ljubljani odpirajo prvo samostojno razstavo z naslovom France Štiglic: Filmska zapuščina. Razstavo odpirajo 25. marca 2021. Z njo se poklanjajo spominu na enega največjih slovenskih filmskih ustvarjalcev, avtorja prvega slovenskega igranega zvočnega celovečernega filma, mnogih dokumentarnih, kratkih in televizijskih del ter prejemnika številnih mednarodnih in domačih nagrad.

Festival dokumentarnega filma

Ljubljana – Jutri se bo začel Festival dokumentarnega filma (FDF). Mogoče ga bo spremljati z VOD-platfomo Cinesquare.net na območju Slovenije (s slovenskim IP-naslovom). Dvajset celovečernih in štirje kratki dokumentarni filmi bodo na ogled do konca marca. Več o festivalu pa na fdf.si

Zlati rez bipolarnosti

Brane Povaley je svojo slikarsko pot in razstavo Bipolar posvetil raziskovanju fenomena barvnega zlatega reza. Omenjeno razstavo si lahko do 30. aprila 2021 ogledate v Galeriji Paviljon NOB v Trzinu.

ALENKA BRUN

Trzin – Brane Povaley je slikar in profesor likovne vzgoje. Živi, dela in ustvarja v Trzinu. Rojen je bil v Novem mestu leta 1957. Po končani srednji šoli za oblikovanje in fotografijo se je leta 1976 vpisal na pedagoško fakulteto, smer likovna pedagogika in jo tudi uspešno zaključil. Poklicno pot je nadaljeval kot likovni pedagog na Osnovni šoli Trzin.

Svojo likovno pot je posvetil raziskovanju barvnega zlatega reza, ki ga je teoretično podprl z umetniškim manifestom, praktično pa s svojimi slikarskimi stvaritvami. Bil je član skupine 77, ki je leta 1978 dobila gorenjsko Prešernovo nagrado za projekt Prt na preprogi. Leta 2002 pa je skupaj z Vido Dežman prejel srebrno Kurnikovo plaketo za izdajo ljudskih pripovedk Trziške zmajске.

Izbrane barve in barvni odtenci, predstavljeni na tokratni razstavi Bipolar, v opazovalcu vzbudijo občutek harmonije. Izbira motivike barvno pomirjenost zamaže z obravnavo bipolarnosti – psihološke motnje, ki se kaže v obliki skrajnega nihanja razpoloženja. Povaley na večini slik prikaže dve figuri, včasih bolj, drugič manj »raztrgani« in ločeni. Razstavljena dela v bistvu nagovorijo gledalca k

Brane Povaley

lastni interpretaciji naslikanih motivov.

Suzana Kokalj, umetnostna zgodovinarica, je v katalogu k razstavi med drugim zapisala: »Brane Povaley je eden redkih, ki se teoretično in zavestno posvečajo razmerjem bolj ali manj nasičenih barv oziroma tonskih velikosti v harmonično celoto ... Ves psihološki učinek uravnoteženega, ki ga Povaley ustvari z natančno izbrano uporabo barv in barvnih odtentov, pa umetnik postavi v kontrast z izbiro tematike ... Stilsko se Brane Povaley naslikanih figur loteva na svojevrsten, že prepoznaven način z dvojno brado,

polnimi ustnicami, izstopajočimi očmi in razpotegnjeno figuro. Figure imajo bujne pričeske, prav pričeskam pa je namenjenega največ eksperimentiranja z različnimi vzorci in teksturami.«

Od avtorja razstave izve- mo še, da je razstavljenih komaj polovica vseh nastalih del iz serije. »Ko se ustvarjalnost enkrat prebudi, jo težko ustaviš,« pravi Povaley. Dela so nastajala dobrih pet let, minil pa je tudi že kar lep čas, kar je Povaley zadnjič razstavljal samostojno. Format razstavljenih del so različni, delujejo pa lahko kot celota. Za centralno sliko, ki je tudi največja in

rahlo nakazuje obliko križa, ugotovimo, da pripoveduje aktualno zgodbo: prikazuje čas, v katerem smo se znašli. Ena od figur nosi celo mas-ko. »Nastala je v času, ko smo prvič ostali doma,« se nasmehne avtor dela.

Razstava Bipolar je na ogled v trziški Galeriji Paviljon NOB do 30. aprila 2021. Je tudi prodajna. Slovesnega odprtja razstave zaradi preprečevanja širjenja covid-19 ni bilo, ste pa vabljeni na samostojen ogled. V primeru spremenjenih razmer in ukrepov pa si Trziški muzej pridruže pravico do spremembe ali odpovedi razstave.

Brez trdega dela v glasbi ne gre

Violončelist Gregor Fele je poklicni glasbenik, član Simfoničnega orkestra RTV Slovenija. Glasbeno pot je začel na Jesenicah, kjer je deset let tudi poučeval.

URŠA PETERNEL

Jesenice – V Glasbeni šoli Jesenice so v petek zvečer gostili violončelista Gregorja Feleta, ki je svojo glasbeno pot začel prav na jeseniški glasbeni šoli, na njej pa deset let tudi poučeval. Ob tem je že petnajsto leto zaposlen v Simfoničnem orkestru RTV Slovenija. V pogovoru z Natalijo Šimunović (po aplikaciji Zoom) je spregovoril o svojih glasbenih začetkih, šolanju in poklicu glasbenika. Kot je dejal, je poklic profesionalnega glasbenika lahko zelo lep, izpolnjujoč, a obenem prinaša veliko trdega dela in odrekani-ja. Za glasbenike so posebej stresne avdicije, v tujini

se za eno samo mesto v orkestru prijavi tudi več sto glasbenikov.

Sam je sedem let obiskoval jeseniško glasbeno šolo, tam začel igrati tudi v orkestru, zatem pa se je odločil za Srednjo glasbeno in baletno šolo v Ljubljani, kjer ga je poučeval Matija Lorenz. Od leta 2002 do leta 2006 je bil študent Akademije za glasbo v Ljubljani, po diplom- i – zanj je prejel študentsko Prešernovo nagrado – pa je končal tudi podiplomski študij violončela in baročnega violončela na znamenitem salzburškem Mozarteumu.

Že v času študija je opravljal avdicijo v Simfoničnem orkestru RTV Slovenija, kjer je redno zaposlen

Violončelist Gregor Fele v spletnem pogovoru v Glasbeni šoli Jesenice

že petnajsto leto. Kot je povedal, je delo raznoliko, veliko snemajo, igrajo žanrsko različno glasbo, od baroka do popa, bili so tudi na številnih turnejah, celo

v Omanu, Južni Ameriki ... Zdaj komaj čakajo, da začnejo ponovno igrati v živo, pred publiko, nazadnje so koncertirali septembra. Sam sicer igra še v drugih komornih zasedbah, zadnje čase pa se posveča zlasti stari glasbi. »Igram z res neverjetnimi glasbeniki s tega področja, to mi je ta trenutek profesionalni hobi,« je dejal.

In kaj bi svetoval učencem glasbene šole? »Brez discipline in trdega dela ne gre. V glasbeni šoli je bistveno, da vsak dan igraš; telo se mora na instrument navaditi. Tudi če je to petnajst minut na dan, je to bolje, kot da en dan izpustiš in naslednji dan igraš trikrat več ...« je položil na srce mladim.

Na zelenicah tudi drugoligaši

Minuli konec tedna se je spomladanski del tekmovanja začel tudi v drugi nogometni ligi. Na vrhu lestvice ostaja Kalcer Radomlje, na drugem mestu pa je po zmagi nad Krko Roltek Dob.

ALEŠ SENOŽETNIK

Radomlje – Potem ko so nogometaši prve slovenske lige že pred časom začeli spomladanski del sezone, so se minuli konec tedna na zelenice vrnili tudi igralci v drugi slovenski ligi. Prvouvršeni Kalcer Radomlje se je na domačem igrišču pomeril s koroškim Fužinarjem. Gašper Koritnik je goste v sedemdeseti minuti popeljal v vodstvo, in ko je vse že kazalo na poraz domačih, je Anže Pišek tik pred koncem tekme izenačil.

Cilj Radomelj prva liga

»Glede na potek srečanja na igrišču in zaostanek za gol moramo biti na koncu zadovoljni. Fantje so dali vse od sebe in pokazali veliko željo, da se po zaostanku za gol znova vrnejo v igro, kar jim je enako koncu tudi uspelo. Znova smo naredili razliko pred zasledovalci na lestvici,« je bil po srečanju zadovoljen glavni trener Radomljanov Rok Hanžič, vesel, da se po več kot petmesečnem premoru tekmovanje znova nadaljuje. Hanžič ne skriva visokih ciljev radomeljskega kluba. »Cilj je preboj v prvo slovensko ligo. Ko si enkrat na vrhu lestvice, hočeš tam tudi ostati, vemo pa, da je

Nogometaši Kalcerja so z neodločenim izidom proti Fužinarju prekinili niz desetih zaporednih zmag v ligi. / Foto: Gorazd Kavčič

prvo mesto težko braniti. Čaka nas še devet tekem, devet finalov do konca prvenstva. Želja je osvojiti tri točke na vsaki tekmi, vemo pa, da bo težko, saj so nasprotniki proti vodilni ekipi v ligi še toliko bolj motivirani.« Naslednjo priložnost za nove tri točke bodo imeli prihodnjo soboto, ko se bodo pomerili z Beltinci, ki zasedajo enajsto mesto na lestvici. Radomljani s 34 točkami ostajajo na vrhu lestvice. Po 13 odigranih tekmah so zabeležili le en poraz in en neodločen izid. Tri točke manj

imajo nogometaši Rolteka Dob, ki so se na drugo mesto zavihteli po zmagi proti Krki z 2 : 0. Oba gola je dosegel Žiga Repas. V soboto bodo gostovali pri Vitaneštu Bilje. Tretji gorenjski predstavnik v drugi ligi Triglav Kranj je v nedeljo na domačem igrišču gostil Nafto. Domače je v 55. minuti v vodstvo popeljal Albin Ahmetaj, gostje pa so izenačili pet minut kasneje in tako postavili končni izid 1 : 1. Kranjčani s 17 točkami na lestvici zasedajo sedmo mesto. V soboto bodo gostovali pri ajdovskem Primorju.

Znani tudi četrtfinalni pari v pokalu

V četrtek smo dobili še zadnje četrtfinaliste Pokala Pivovarna Union. Kranjski Triglav je doma z 1 : 2 izgubil proti nogometašem iz Celja, po zmagi z 0 : 3 proti Beltincem pa so v četrtfinale napredovale Domžale. Domžalčani se bodo Tako 14. aprila v četrtfinalu pomerili z Mariborčani, nasprotnik drugega gorenjskega predstavnika Kalcer Radomlje pa bodo nogometaši Celja.

Jakov Fak enajsti biatlonec sezone

Kranj – V Östersundu na Švedskem so v nedeljo sezono svetovnega pokala zaključili biatlonci. V njej je bil iz slovenskega tabora znova z naskokom najboljši Jakov Fak. Za konec je na tekmi s skupinskim startom osvojil sedmo mesto, v skupnem seštevku sezone pa končal na enajstem mestu. »Seveda bi si želel, da bi bilo še bolje in da bi na vrhuncu sezone, torej na domačem svetovnem prvenstvu na Pokljuki, dosegel boljši rezultat oziroma medaljo. Naredil sem vse, kar sem lahko, da bi bil čim boljši. Nekaj prostora za napredek je. Želim si, da bi ostal zdrav, da bi za naslednjo sezono lahko treniral še bolje in da bi bil še boljši,« je povedal Jakov Fak. Slovenska moška ekipa je v pokalu narodov osvojila deseto mesto, kar pomeni, da bodo lahko v prihodnji sezoni imeli na startu pet tekmovalcev, enega več kot v letošnji. Dekleta so bila 22., kar pomeni, da bodo še naprej na tekmi lahko nastopala tri.

Pogodbe z atleti za tristo tisoč evrov

Ljubljana – Atletska zveza Slovenije (AZS) je pretekli teden podpisala pogodbe z 41 atletinjami in atleti v skupni višini nekaj nad tristo tisoč evrov. Razdeljeni so v več skupin, v najvišji, vrhunski selekciji 1, je peterica, merilo za uvrstitev vanjo je norma za olimpijske igre. Vsak dobi po 11 tisoč evrov letno, njihovi trenerji pa dodatnih 39 odstotkov tega zneska. Vrhunska selekcija 2 ima sedem članov, izpolniti so morali normo za evropsko prvenstvo in dobijo po šest tisoč evrov, v internacionalni selekciji 15 tekmovalcev dobi po dva tisoč evrov, v štirinajstčlanski vrhunski mladi selekciji pa dobijo po 1250 evrov.

Kamničanke že v finalu

Kamnik – Odbojkarice Calcita Volleyja so v soboto tudi v domači dvorani premagale nasprotnice moštva GEN-I Volley in se s skupnim izidom 2 : 0 v zmagah uvrstile v finale Sportklub prve odbojkarske lige, kjer bodo igrale z Novo KBM Branik. Kamniški odbojkarji so po prvi zmagi proti ACH Volleyju v soboto izgubili s 3 : 2. Serija je tako izenačena na 1 : 1. O finalistu je odločala včerajšnja tekma, rezultat pa do zaključka redakcije še ni bil znan. V finale se je že v soboto uvrstil Merkur Maribor.

Škofjeloški rokometaši z novo zmago

Škofja Loka – Rokometaši so v Ligi NLB odigrali tekme dvajsetega kroga. Ekipa Urbanscape Loka je gostila Ljubljano in bila boljša s 30 : 28 (16 : 15). Na lestvici so Škofjeločani na osmem mestu.

V finalu HK Triglav in HK Slavija Junior

Kranj – V Mednarodni hokejski ligi so hokejisti HK Slavija Junior in HK MK Bled odigrali četrto tekmo polfinala končnice. Ljubljancani so bili boljši s 5 : 2 (2 : 0, 1 : 2, 2 : 0) in se uvrstili v finale, v katerem se bodo pomerili s HK Triglav. Hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice so v Alpski hokejski ligi v četrtek gostovali pri moštvu Wipptal Broncos Weihenstephan in izgubili z 1 : 0 (1 : 0, 0 : 0, 0 : 0). Rednega dela tekmovanja je konec. Jeseničani so ga končali na drugem mestu, v vodstvu je HK SZ Olimpija. Tekme četrtfinala se bodo začele 27. marca.

Brez globusa, a zadovoljen s sezono

Kranj – V nemškem Berchtesgadnu je bila zadnja posamična tekma alpskih deskarjev za svetovni pokal v tej sezoni. Tekmo v paralelnem slalomu ter mali in veliki kristalni globus je osvojil Italijan Aaron March. Žan Košir se je kot edini slovenski finalist uvrstil na 14. mesto in je osmi slalomist sezone, v skupnem seštevku paralelnih disciplin pa je četrti. Pred zadnjo tekmo je imel celo možnosti za osvojitve velikega kristalnega globusa. »Današnja tekma se ni izšla po mojih željah. Premalo odločen sem bil, že v kvalifikacijah sem storil več manjših napak, kar je pomenilo slabše začetke za populandski finale. V osmini finala sem odlično izšel, a vseeno izgubil neposreden boj s Prommegerjem, s tem pa tudi 'vstopnico' za dvoboj z Marchem. Sezono ocenjujem kot uspešno. Z ekipo smo dokazali, da znamo dobro delati, tako da optimistično vstopam v naslednjo, ki bo olimpijska,« je dejal Tržičan, ki je na tekmi svetovnega pokala na Rogli stopil tudi na najvišjo stopničko.

Aleš na svetovnem prvenstvu blizu medalji

Kranj – V švicarskem Melchsee-Fruttu je potekalo svetovno prvenstvo v telemark smučanju. Jure Aleš je v sprintu osvojil četrto mesto, na paralelnem sprintu je bil nato peti, za konec pa v klasiku znova četrti. Do zelene medalje ga je ločilo le 17 stotink. »Na žalost sem bil znova četrti, malo je zmanjkalo do medalje. Nekako se na tem svetovnem prvenstvu ni izšlo po načrtih. Nisem našel občutka na suhem snegu. Sicer pa sem s sezono zadovoljen, saj sem pokazal, da sem lahko na vsaki tekmi konkurenčen za zmago. Sedaj bo čas za testiranje materiala in počitek, potem pa bo sledila priprava načrta za naprej,« je dejal naš najboljši telemark smučar.

Letalnica pripravljena na dolge polete

◀ 1. stran

Prvi se bo danes po letalnici znova spustil 23-letni Rok Tarman, član domačega ND Rateče - Planica, ki je to vlogo opravljal že pred decembrskim svetovnim prvenstvom in pred zadnjo marčevsko prireditvijo v Planici leta 2019. Prva serija je predvidena ob 15.30, druga pa ob 17. uri. Glavni trener naših skakalcev, Robert Hrgota, je izbral 13 slovenskih skakalcev, ki bodo nastopili na jutrišnjih in petkovih kvalifikacijah za četrtkovo in petkovo posamično tekmo. V ekipi so vsi A-reprezentantje (Anže Lanišek, Peter Prevc, Žiga Jelar, Domen Prevc, Timi Zajc in Tilen Bartol), vsi B-reprezentantje (Bor Pavlovčič, Cene Prevc, Lovro Kos, Anže Semenič in Rok Justin) ter mladinska reprezentanta Jernej Presečnik in Tjaš Grilc.

Konec tedna so potekala še zadnja dela. Preizkus letalnice bo danes. Prvi se bo po zaletišču spustil Rok Tarman.

Na tokratnem finalu svetovnega pokala ne bo nov le vodja tekmovanja, že omenjeni Aljoša Dolhar. Zamenjala se je celotna žirija. Tehnični delegat bo Ivo Greger iz Češke, njegov pomočnik pa Thomas Haselberger iz Nemčije. Po dolgih letih v tej vlogi tako ne bo več

Norvežana Bertila Palsruda. »Greger po mojih informacijah s poleti še nima nobenih izkušenj, a je izkušen tehnični delegat. Njegov asistent je moj asistent na poletih Hasselberger. Dobro sva sodelovala že na vseh letalnicih in upam, da bo to nekaj odtehtalo in da bomo kot

žirija delovali usklajeno,« je na to temo nekaj besed dodal Dolhar. Zgodovinska bo Planica tudi za Norvežana Halvorja Egnerja Graneruda, ki bo po nedeljski tekmi prvič prejel veliki kristalni globus za najboljšega skakalca v sezoni. Ima nedosegljivo prednost. Kot pravi, se poletov v Planici veseli že od decembrskega svetovnega prvenstva v dolini pod Poncami. Med Slovenci je v tem tokovanju najvišje na šestem mestu Anže Lanišek, Bor Pavlovčič je 16.

Tekmovanje v Planici boste lahko spremljali v televizijskem ali radijskem prenosu ali pa na virtualni tribuni s pomočjo Zavarovalnice Triglav, gledalcev na prizorišču pa tako kot decembra znova ne bo. Planica je že od včeraj popolnoma zaprta za zunanje obiskovalce, vstop je dovoljen le akreditiranim osebam. Tako bo vse do konca prireditve.

PLANINSKI IZLET: KALŠKI GREBEN (2224 M N. M.)

Grebenska gora

Zimske razmere so v gorah zahtevne in včasih tudi nepredvidljive, da o presenetljivih razmerah niti ne govorim. Obisk grebenske gore v popolnih snežnih razmerah.

JELENA JUSTIN

Ko Kalški greben gledamo iz doline, nam je lahko takoj jasno, da ni kratke poti, ki bi vodila do nje. Tura je dolga v vseh letnih časih; če je poleti dokaj nezahtevna, je pozimi zahtevnejša, saj je uporaba zimске opreme obvezna. Danes se bomo povzpeli na Kalški greben in se zazrli v ogrlico Kamniško Savinjskih Alp, ki se bo razprostrla pred nami. Izhodišče vzpona je planina Jezerce pod Krvavcem. Za parkirišče bomo odšteli dva evra. Najprej se povzpne do Kriške planine. Vzpon poteka čez travnik, nato pa prečimo v levo po kolovozni cesti do planine, ki jo dosežemo pri spodnjem delu smučišča in pri

parkirišču na Kriški planini. V zimskih mesecih nadaljujemo kar čez travnik; markirana pot proti planini Koren, Vrh Korena in Kompoteli gre sicer ob leseni ograji, ki jo vidimo na svoji desni. Kmalu dosežemo razcep, kjer se desno odcepi pot do Kamniškega vrha, mi pa nadaljujemo naprej, v zmeren vzponu do razgledne točke, ki se nahaja nekaj korakov z markirane poti. Nadaljujemo po poti naprej. Sledi dokaj strm spust, nato pa prečimo pobočje. Trenutno je to teren, ki nas pelje čez ogromen plaz, ki je prihrumel z Zvoha. To je eden tistih plazov, za katerega se ve, da se mora sprožiti, da je pot varna. Ko prehodimo plaz, se pot začne strmeje vzpenjati. Na vrhu vzpona

se pred nami odpre pogled na planino Koren, na katero se spustimo. Plaz je prestavil pastirsko kočo na planini. Zadrževanje v njeni okolici odsvetujem, saj se bo kočaslej kot prej podrla. S planine Koren se začnemo najprej zmerno, nato pa strmeje vzpenjati proti Vrh Korena. Zimska pot gre seveda malce drugače kot poletna. Ko pred seboj zagledamo Košutno, ki je trenutno videti kot nekakšno urejeno smučišče, se začnemo obračati v levo in po sicer markirani poti, ki pride s Košutne, nadaljujemo do Vrh Korena. Pred nami se pokaže razpotegnjen greben Kalškega grebena. Vrh pravzaprav še niti ne vidimo. Z Vrh Korena se spustimo na Škrbino, kjer je smerokaz, da je do

Z vrha Korena proti Kalškemu grebenu / Foto: Jelena Justin

Kalškega grebena še 1 uro in 20 minut. Zagrizemo v pobočje, ki je pred nami. Strmina sicer ni velika, a pot zahteva nekaj vztrajnosti. Ko dosežemo nekako vrh prvega grebena, se pred nami pokaže neskončno lepa belina in tudi naš vrh. Prečimo pobočje, ki komaj kaj pridobi višino, nato pa se strmeje povzpne, da pridemo do prečke. Ta del poti je pravzaprav najbolj izpostavljen del poti, kjer do zdrsa ne sme priti, saj je strmina na naši desni precejšnja. Ko prehodimo prečno pobočje, nas čaka le še kratek vzpon, podoben nekakšnemu pomolu, do vrha Kalškega grebena. Ogromen močič, ki je v poletnih mesecih na vrhu, je danes skrit pod globokim snegom. Vrh nagradi s fantastičnim razgledom na razpotegnjeno ogrlico Kamniško-Savinjskih Alp: Kočna, Grintovec, Dolgi hrbet, Štruca, Skuta, Turska gora, Kotlič, Brana, Planjava. Z vrha sestopimo po poti pristopa. Turni smučarji

Pastirsko kočo na planini Koren je plaz z Zvoha premaknil.

imajo možnosti več, »peški« pač ne. Previdno predvsem pri sestopu z vrha in na prečki, ki nas pripelje na greben. Tik nad Škrbino je tudi idealno mesto za vadenje zaustavljanja s cepinom. Ja, to je znanje, ki ga je treba vaditi. In te vaje ni nikoli preveč, saj je od naše reakcije odvisno naše življenje. S Škrbine se strmo povzpne nazaj na Vrh Korena, s katerega se

spustimo do planine Koren, nato pa prečimo pobočje Krvavca, kar nas pripelje nazaj na Kriško planino, od koder nas čaka le še sestop do planine Jezerca. Za nami je veličastna zimska tura, ki je daleč od tega, da bi bila kratka in povsem enostavna. Nadmorska višina: 2224 m Višinska razlika: 1400 m Trajanje: 8 ur Zahtevnost: ★★★★★

Pogled na Grintovec, Dolgi hrbet, Štruca, Skuto in Rinke z vrha Kalškega grebena

Po čem pa je dišalo iz vaše kuhinje

NEŽA MARKELJ

Pretekli teden sem sklenila sedemdnevni kulinarični krog. »Manija« se je začela že v petek, ko sem pri Nejc stopila v kuhinjo in je vame udaril slasten vonj polinških piškotih, ki sva se jih dve uri kasneje najedla skoraj do slabosti in sem si na smrt prisegla, da »cukra« naslednjih nekaj dni niti pogledam ne. Pa je prišla sončna sobota in me je Nejc povabil na grad Strmol, kjer sva se, kaj pa drugega, spet sladkala s čokoladno tortico »za s seboj« in potem slabo vest pomirila z dvournim rolanjem po Cerkljanskih vasicah. Nedelja je kajpak dan za obilno nedeljsko kosilo. S sladico. Ki je tokrat priromala na mizo v obliki čokoladne rulade s smetano in višnjami – take schwarzwaldske. Pred njo sem, sicer

brez večjega uspeha, želela domačim »prodati« zdravo ajdovo kašo z jurčki, meso v česnovi omaki ter polno skledo zelja s korenjem, a so vsi oči neprestano upirali le v sladico na pultu, ki je uživala čezmerno pozornost. Ponedeljek je dan za rezance. Za domačo pašto me je že pred časom navdušila prijateljica Pia, ki se je vrgla v testeninsko ustvarjanje in mi zdaj redno pošilja slike lično izdelanih raviolov, jajčnih rezancev in tortelinov na sto in en način. V ponedeljek pa mi je na najinem tedenskem »čveku« na poti proti Kriški gori predala še nekaj nasvetov in tako sem takoj izbrskala stari strojček za testenine, zamesila testo za jajčne rezance in še eno zeleno z blitvo in se lotila valjanja. Isti dan je mama

domov prinesla še čokoladne rezance, ki jim prav gotovo ne uide vaniljeva omaka z jagodami – pa smo tako spet končali pri sladici. V torek je iz pečice zadil šal rižev narastek s skuto in jabolki, sredo je bil dan za domačo granolo – to so tisti hrustljavi kosmiči, ki jih lahko za zajtrk prelivate z jogurtom ali mlekom in so nadvse zdrav začetek dneva, če vanje zamešate paleto žit, oreškov, semen in suhega sadja, jih pokapate s stopljenim medom in malo masla in za 15 minut potisnete v pečico. V četrtek pa je zadil šalo po Trubarjevem hlebcu, ki je tako ponosno sklenil sedemdnevni krog. Krivdo za včasih čezmerno zadovoljno mlaskanje torej odkrito prevzemam na svoja ramena, a hkrati težko

MLADOST, POTEPI IN DRUGI UŽITKI

Sveže pečen Trubarjev hlebec

rečem, da sem za to ujela kakršno koli pritožbo. Mogoče me bo očitane doletelo, ko se bo kdo od domačih le opogumil stopiti na tehtnico ali pa bom sama zgrožena opazovala odpet gumb

na tesnih kavbojkah. A se ne »sekiram« (ne še). Kuhanje mi daje veselje in zadovoljstvo, ko blaženi obrazi zahtevnih domačih jedcev odražajo uspešen kuharski izkupiček.

Najpogostejše pasje trakulje

S pasjimi iztrebki se lahko prenašajo številne bakterije in paraziti. Če zaidejo v krmo, predstavljajo tveganje za zdravje domačih rejnih živali. Poleg nevestnih lastnikov, ki ne počistijo za psi, se pojavljajo tudi takšni, ki vrečko z iztrebkom odvržejo kar na travnik.

ANA ŠUBIC

Kranj – Lastniki se s svojimi psi radi sprehajajo tudi po kmetijskih površinah, pri pospravljanju njihovih iztrebkov pa še zdaleč niso vsi dosledni. »To je vsesplošni problem. Na Gorenjskem je registriranih že skoraj 19 tisoč psov, kar dnevno pomeni od pet do šest ton iztrebkov,« je ocenil Matej Demšar, vodja kranjskega območnega urada Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in zdravje rastlin. Stik s pasjimi iztrebki ne predstavlja le tveganja za zdravje ljudi, pač pa lahko težave povzroča tudi domačim rejnim živalim. »Živali običajno zavračajo krmo, ki je onesnažena z iztrebki, poleg tega pa so ti vir številnih povzročiteljev bolezni,« je opozoril Demšar.

V primeru morebitnega zaužitja onesnažene krme živali ogrožajo bakterijske bolezni, od salmonele, leptospiroze (bolezni, ki prizadene prebavni trakt, jetra ali ledvice) do kampilobakterioze (črevesna bolezen), s pasjimi iztrebki se prenašata tudi bakteriji E. Coli in jersinija. »Tu so še parazitske bolezni, najbolj znana je pasja trakulja oz. ehinokokoza, ki ima razvojni krog preko gostitelja, ki je lahko katerakoli domača žival, običajno sicer prašič, lahko pa tudi govedo ali človek,« je razložil Demšar. Opozoril je na še eno pogosto zajedavsko bolezen – toksokariozo oz. glistavost – ter na protozoje (praživali), mikroskopsko majhne parazite, kot sta giardija in sarkosporidioza. »Omenjenih težav se zavedajo predvsem rejci goveda, drobnice in prašičev. Na Gorenjskem imamo rejca prašičev, ki ima konstantno problem z ehinokokozo. Prašiče krmi s travo, ker stremi k bolj naravnemu načinu kmetovanja, težave pa se pojavljajo, ker so njegove travne

Matej Demšar, vodja kranjskega območnega urada Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in zdravje rastlin

površine kontaminirane s pasjimi iztrebki,« je pojasnil sogovornik.

Pojavljajo se različne zdravstvene težave

Tudi sicer v praksi opažajo, da rejcem največ pregla- vic povzroča ehinokokoza. Odrasla trakulja živi v prebavilih psa, po zaužitju onesnažene krme pa se v prebavilih gostitelja razvijejo ličinke, ki po telesu povzročajo mehurnjake. Pri človeku mehurnjak oz. ciste s paraziti pogosto nastanejo v možganih, pri prašičih v jetrih, pri drugih domačih živalih pa je lahko tudi katerokoli drugo tkivo. Kot je pojasnil Demšar, bolezni, ki se lahko prenašajo s pasjimi iztrebki, za rejne domače živali načeloma niso življenjsko ogrožajoče, kljub temu pa se lahko akutna infestacija oz. naselitev parazitov odrazi tudi v spremembi zdravstvenega stanja, npr. z neješčnostjo, otopelostjo, hujšanjem živali. Možne so re- produktivne motnje. »Pri toksokariozi, na primer, lahko ličinke migrirajo po telesu, mišičnini in pridejo celo do zrkla, povzročajo bolečine v mišicah in podobno. Je pa pri vsaki bolezni odvisno, koliko povzročitelja dobi žival in koliko se je organizem

zmožen boriti proti njemu, kakšna je odpornost. Živali imajo mehanizme, da te bole- zni prebolijo,« je razložil.

Bistveno je ozaveščanje lastnikov psov

Po njegovem je pri reše- vanju problematike (ne)po- biranja iztrebkov za psi bi- stveno ozaveščanje njihovih lastnikov. »Nekatere občine imajo predvsem v centralnih delih mest nameščene koše in vrečke za pasje iztrebke, medtem ko ruralni deli niso dobro opremljeni. Treba bi bilo evidentirati najbolj kri- tične točke in še tam poskrbe- ti za ustrezno opremo.« Ve- čina občin je pobiranje pas- jih iztrebkov predvidela tudi v odlokih, za izvajanje kate- rih je pristojno občinsko re- darstvo, ki po mnenju Dem- šarja temu področju posve- ča premalo pozornosti. »Dej- stvo pa je, da morajo kršite- lja ujeti pri dejanju, če ga že- lijo sankcionirati. Menim si- cer, da zgolj s kaznovalno po- litiko ne bo veliko dosežene- ga. Treba je vzpostaviti druž- beno zavest, se pogovarjati o problemu, ljudem predstavi- ti dobre prakse in lastnikom, ki pri čiščenju za psi niso naj- bolj vestni, vzbuditi malo sra- mu. Ljudem je treba dopove- dati, da iztrebki pač niso za na krožnik, travniki so pa

zeleni krožniki za domače rejne živali. Če bi občine že- lele to področje bolje dobro urediti, bi seveda potrebova- le večja finančna sredstva. To bi bistveno olajšala neka ko- munalna taksa oz. prispevek lastnikov, ki glede na število psov verjetno ne bi bil preti- rano visok. V nekaterih mes- tih v tujini so za pasja strani- šča namenili manj kvali- tetne ograjene javne površi- ne, na katerih psi lahko op- ravijo potrebo, upravljavci pa površine kosijo in s posebni- mi stroji zbirajo to košnjo,« je razložil.

Opozoril je na še en pereč problem, povezan s pasji- mi iztrebki. Nekateri lastni- ki jih sicer poberejo, a ker v bližini ni koša, jih skupaj s plastično vrečko odvržejo na travnik. »Govedo lahko tako vrečko tudi poje, ker ima sluznico ustne votline na- rejeno tako, da zaužite stvar- i ne more izpljuniti. V klav- nicah smo že našli kravo, ki je pojedla dežnik. Seveda tudi plastične vrečke niso za v prebavila, lahko pride do prebavnih motenj in zama- šitve siriščnika,« je opozoril.

Je lahko meso oporečno

In kako je z (ne)oporeč- nostjo proizvodov iz doma- čih živali, ki so morebiti ime- le katero od zoonoz? »Klanje doma je omejeno na prašiče za lastno uporabo in drobnico. Vse ostale živali gredo v zakol v klavnico, kjer je vsak trup pregledan, vsaka jetra so pregledana in naletimo tudi na spremenjena zaradi para- zitov. Prekuhano živilo načeloma ni nikoli nevarno, traj- ni oz. suhomesnati izdelki pa lahko predstavljajo tvega- nje,« je odvrnil sogovornik. Dodal je, da kmetje, ki doma koljejo prašiče ali drobnico, običajno prepoznajo spre- menjene notranje organe in jih zavržejo, problem pa nas- tane, če niso dovolj poučeni in denimo neuporabna jetra vržejo psu, saj se tako bole- zen razvija naprej.

Medena zgodba

Izobraževalno informativni paviljon na svojevrsten način prikazuje čebelarstvo in medene izdelke.

ANA ŠUBIC

Lukovica – Čebelarstva zveza Slovenije (ČZS) je minuli te- den odprla paviljon Medena zgodba. Gre za poseben pre- vozni čebelnjak, namenjen izobraževanju, predstavi- tv in promociji slovenskega čebelarstva ter medenih iz- delkov. »Opremljen je z naj- sodobnejšo video in zvočno tehniko. V čebelji svet nas popelje s pomočjo vida, vo- nja, tipa in na koncu tudi okusa,« so sporočili s ČZS.

Polovico notranjosti pavi- ljona so namenili predsta- vitvi čebeljih panjev in teh- nologiji pridelave medu. V panjih so prikazane čebe- le s posebnimi video vsebi- nami, ki so nameščene v sa- tih. Predstavljena sta toče- nje in skladiščenje medu. Drugi del paviljona je na- menjen predstavitvi čebe- ljih pridelkov. Med je mož- no poskusiti na posebni de- gustacijskii postaji. Zani- miva je tudi zunanost pa- viljona. »Poleg medene po- staje so nameščene tablice, na katerih so predstavljene vrste medu, čebelji pridelki, avtohtona Kranjska čebe- la in pomemben segment

našega čebelarstva – apite- rapija. Na drugi strani pavi- ljona so na časovnem traku poudarki o zgodovini čebe- larstva,« so pojasnili. Pono- či poseben osvetlitveni am- bient poudari medene ka- pljice v satju, nameščene na zunanosti paviljona.

V želji, da bo obiskal šte- vilne prireditve v Sloveniji in tudi v tujini, sta paviljon z rezanjem traku simbolič- no predala namenu pred- sednik ČZS Boštjan Noč in kmetijski minister Jože Podgoršek. »Prepričan sem, da bo paviljon prava mede- na zgodba in da bodo ljudje lahko spoznali čebelarstvo v pravem pomenu besede,« je dejal Noč, ki je dal idejo za paviljon in je tudi sodeloval v delovni skupini pod vod- stvom Aleša Bozovičarja, ki je uresničila projekt. Mini- ster je poudaril, da bo pavi- ljon pripomogel k promoci- ji in prepoznavnosti sloven- skega čebelarstva. Prepričan je, da bo služil za izobraže- vanje vseh starostnih sku- pin, od najmlajših dalje, in da bodo obiskovalci začuti- li pomen ohranjanja nara- ve, da bodo čebele preživele tudi v sodobnem času.

Paviljon Medena zgodba je potujoči interaktivni čebelnjak.

Obnova gozdov v porastu

Lani je bilo posajenih blizu dva milijona dreves.

ANA ŠUBIC

Kranj – Ob mednarodnem dnevu gozdov (21. marec), ki je letos potekal pod geslom Obnova in nega gozda: Pot do zdravia in dobrega poču- tja, so v nedeljo ob Pomniku miru na Cerju v občini Mi- ren - Kostanjevica, kjer pote- ka obnova gozda po požaru, pripravili osrednji dogodek z demonstracijskim sreča- njem. Predstavniki institu- cij s področja gozdarstva in okolja so demonstrirali raz- lične naloge s področja re- nove in nege gozda ter ure- janja tamkajšnjega drevore- da. V. d. direktorja Zavoda za gozdove Slovenije Janez Lo- gar je povedal, da zadnja leta

obseg obnove gozdov v Slo- veniji raste zaradi naravnih ujm in njihovih posledic; lani je bil največji v zadnjih dvajsetih letih. Posajenih je bilo namreč 1.930.000 sa- dik tridesetih različnih dre- vinskih vrst na več kot se- demsto hektarih površin, kjer je bila potrebna obnova gozda. Raste tudi obseg iz- vedenih ukrepov nege v goz- dovih, a je po besedah Logar- ja še vedno prenizek, pred- vsem v zasebnih gozdovih. Generalni direktor direkto- rata za gozdarstvo na kme- tijskem ministrstvu Robert Režonja je poudaril, da v Sloveniji z gozdovi gospoda- rimo trajnostno, sonaravno in večnamensko.

Razpisi za organizacije s področja kmetijstva

Kranj – Kmetijsko ministrstvo je v petek objavilo tri javne razpi- se za društva, zveze in združenja ter Sindikat kmetov. Skupaj je na voljo do 355 tisoč evrov nepovratnih sredstev. Razpisi bodo odprti do 2. aprila. Na razpisu za pomoč za prenos znanja in informiranje na področju predelave in s kmetijstvom poveza- nega delovanja na podeželju je na voljo 54 tisoč evrov. Za po- moč delovanju nepridobitnih združenj na področju kmetijstva, gozdarstva in podeželja so razpisali 150 tisoč evrov za večje pomembnejše organizacije, 106 tisoč za rejske organizacije, 25 tisoč za ostale organizacije in 10 tisoč za organizacije, ki delujejo izključno na področju ekološkega kmetovanja. Za po- moč nepridobitnim organizacijam pri organizaciji strokovnih in jubilejnih dogodkov je na voljo 10 tisoč evrov.

V finalu najbolj navdihujočih projektov podeželja

Kranj – Slovenija je znova med finalisti evropskega natečaja Nagrade za navdihujoče projekte podeželja 2021, so sporočili s kmetijskega ministrstva. Slovenski projekt, ki je namenjen obnovi v naravnih ujmah poškodovanih gozdov in v katerem so glavni upravičenci do sredstev lastniki gozdov in Zavod za gozdove Slovenije (ZGS), so med 125 prijavljenimi projekti iz držav članic EU izbrali med dvajset finalistov. Slovenska mreža za podeželje je prijavila osem kandidatov. ZGS so s projektom Obnova v naravnih ujmah poškodovanega gozda in izbolj- šanje sposobnosti gozdov za preživetje uvrstili v kategorijo Zelena prihodnost. Zmagovalce natečaja bodo razglasili 25. marca. Glasovati je možno še danes in jutri na spletni povezavi <https://www.surveymonkey.com/r/XTZBQYQ>.

Noč prespal v zasilnem bivaku na Storžiču

SIMON ŠUBIC

Kranj – Regijski center za obveščanje v Kranju je v nedeljo okoli 7. ure zjutraj prejel klic planinca, ki je razložil, da se je prejšnji dan izgubil na Storžiču, zato je bil prisiljen noč prespati v zasilnem bivaku. Ker je bil podhlajen, poti ni zmozel nadaljevati, zato je zaprosil za pomoč. Ta je prispela po zraku, saj ga je dežurna ekipa gorskih reševalcev s helikopterjem Slovenske vojske prepehljala v dolino.

V soboto so v hribih pomagali tudi dvema turnima smučarjema. Okoli 14. ure si je pod Kriško steno nad Kranjsko Goro turni smučar

poškodoval nogo. Posredovali so gorski reševalci iz Kranjske Gore in dežurna ekipa za reševanje v gorah s posadko helikopterja Slovenske vojske. Poškodovanega smučarja so na kraju oskrbeli, helikopter pa ga je prepeljal v Splošno bolnišnico Jesenice.

Reševanje turnega smučarja je uro kasneje potekala tudi na pobočju Seča planine nad Koroško Belo. Tokrat so posredovali jeseniški in kranjskogorski gorski reševalci, ponovno pa tudi dežurna ekipa za reševanje v gorah s posadko vojaškega helikopterja. Poškodovanca so prepeljali v ljubljanski klinični center.

Z viličarjem v steber

SIMON ŠUBIC

Komenda – V enem izmed podjetij v poslovni coni Komenda se je pred dnevi poškodoval delavec, ki je pred zaključkom službe želel prestaviti viličar na običajno mesto na drugo stran proizvodne hale. Ko je zapeljal naravnost naprej, je z vilico viličarja trčil v navpični nosilni steber, ob tem pa se je

viličar sunkovito ustavil. Ob trku je delavca dvignilo s sedeža, pri tem pa je z zgornjim delom glave udaril v rob strehe oz. v kovinske prečke na strehi. Delavec si je poškodoval glavo. Z zbiranjem obvestil so policisti ugotovili, da je do nesreče prišlo zaradi nepredvidnosti delavca, ki sicer ima opravljeno ustrezno usposabljanje za opravljanje tega dela.

Sumljivi moški v hiši

SIMON ŠUBIC

Javorniški Rovt – Jeseniški policisti so pred dnevi obravnavali prijavo občanke z Javorniškega Rovta o sumljivem vstopu neznanega moškega v njeno stanovanjsko hišo. V hišo je vstopil pri odprtih vratih in ob srečanju z lastnico začel hitro ponujati izdelke za vodovod. Iz hiše se je na hitro odstranil, ko je lastnica poklicala svojega partnerja.

V drznem ravnanju sicer škoda ni nastala, a policisti opozarjajo na izvajanje samozaščitnih ukrepov, kot so zapiranje in zaklepanje vrat, tudi ko so lastniki doma, in ustrezno shranjevanje denarnic ter vrednih stvari. Denarnice, denar in zlatniki naj ne bodo na predvidljivih mestih, kjer jih storilci hitro najdejo. Držno ravnanje tudi takoj prijavite na številko 113, svetujejo policisti.

Šele začela voziti, pa že brez dovoljenja

Kamnik – Kamniška policista sta v nedeljo med kontrolo prometa v naselju Mali Hrib obravnavala tudi voznico začetnico, ki je v naselju vozila s hitrostjo 109 kilometrov na uro oziroma z dvakratno dovoljeno hitrostjo. Zaradi hujšega prekrška so ji policisti začasno odvzeli vozniško dovoljenje, z nujnim obdolžilnim predlogom pa bodo pristojnemu sodišču predlagali odvzem vozniškega dovoljenja.

Gozdarja poškodovala veja

Peračica – Med sekanjem drevja v gozdu na Peračici se je pred dnevi hudo poškodoval gozdar. Poškodovala ga je veja. Za ponesrečenca so na kraju poskrbeli gorski reševalci in reševalci Nujne medicinske pomoči iz Radovljice. Po prvi medicinski oskrbi so ga z vrvno tehniko potegnili s strmega terena in prenesli do reševalnega vozila, s katerim so ga odpeljali v jeseniško bolnišnico. Gozdar je bil ustrezno opremljen, tuja krivda pa je izključena, so sporočili policisti.

Po zaporu še izgon iz države

V Kranju so na zaporni kazni obsodili Moldavca, ki sta novembra lani nasilno oropala Škofjeločana na njegovem domu. Po prestani kazni ju bodo izgnali iz Slovenije, kamor sta prišla le zaradi izvršitve ropa.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Moldavska državljana Andrei Morcan in Valeriu Popa sta pred dnevi na kranjskem okrožnem sodišču priznala sodelovanje v nasilnem ropu 17. novembra lani v Škofji Loki, pri katerem sta sodelovala tudi dva še neznana storilca. Sodišče je vsakemu izreklo kazen zapora v trajanju osemnajst mesecev, po prestani kazni pa še izgon iz države za dobo pet let. Poleg tega je oškodovancu priznalo premoženjskopravni zahtevek v višini 8600 evrov, ki sta ga obtožena sicer že poravnala. Podaljšali so jima tudi pripor.

Moldavca sta se na predobrnavnem naroku pokesala svojega dejanja. »Sem dober človek, mlad in neizkušen. Obžalujem, kar sem naredil, spoštujem slovenske zakone. Kaj takega ne bom več ponovil,« je sodnici Andrijani Ahačič zagotovil Morcan. Tudi njegov pajdaš Popa je sodišče prosil odpuščanja: »Prosim, da me oprostite. Doma imam starše in sem edini, ki lahko skrbim zanj. Pomagam jima tudi finančno, saj prejemata nizko pokojnino, kupujem jima tudi različne stvari in zdravila. Pred kratkim sem tudi izvedel, da imam enega otroka, a uradno nisem njegov oče. Prosim vas za možnost, da pravilno vzgajam otroka, in obljubim, da ne bom ponovil dejanja.«

Njuna zagovornika Ivo Grlica in Gorazd Snoj sta sodnici predložila tudi listine, s katerima je obramba dokazovala dober karakter obtoženih. Morcanovo dobroto in nesebičnost so sodišču v

Moldavca Andrei Morcan (na sliki) in Valeriu Popa sta na kranjskem sodišču obžalovala, da sta lani jeseni nasilno oropala Škofjeločana. / Foto: Simon Šubic

pismih opisali njegova mati, sestra, partnerka in delodajalec v Nemčiji, kjer sicer živi. Mati ga je na primer opisala kot poštenega, odgovornega in delavnega, tudi v šoli je bil priden. V družini je prevzel očetovo vlogo, vsem je v veliko oporo, sestra je celo plačal šolanje. »Res je malo skrenil s poti, a verjamem, da se je spametoval,« je poudarila. Ena od sester je celo poudarila, da je njen brat ponos celotne vasi, v kateri celo visi njegov plakat.

Za soobtoženega Popo je obramba v spis vložila potrdilo njegovega delodajalca, ki ga je označil za sposobnega in odgovornega sodelavca, ki se dobro razume tudi s podrejenimi, do sebe pa je zahteven. Sodišče je prebralo tudi izjavo lokalne policije v Moldaviji, ki je obtoženega okarakterizirala pozitivno in

dodala, da sodeluje s sosedi, prisilnih priredb pa v domovini še ni imel.

Okrajna državna tožilka Sabina Perko je v zaključni besedi opozorila, da sta obtožena v Slovenijo vstopila z namenom izvršitve ropa in bi jo, če ju ne bi prestregli policisti, po dejanju tudi zapustila. »Dejanje je bilo izvedeno z uporabo sile, pri čemer je oškodovanec utrpel hude in lahke telesne poškodbe, trpi tudi za psihičnimi posledicami, saj sta ga obtožena najprej paralizirala, nato zvezala in pretepla ter ga poškodovanega pustila na kraju kaznivega dejanja. Resda je bilo odtujenih zgolj 150 evrov, vendar so obtožena in neznana sotorilca s seboj prinesli tudi orodje za odprtje dveh sefov, ki sta se nahajala v hiši. Na dejanje sta se predhodno

dobro pripravila. Obtožena sta na lastno pobudo in ob našem strinjanju sicer že plačala škodo oškodovancu, vsak po 4300 evrov, upoštevano pa je bilo tudi dejstvo, da sta s priznanjem bistveno prispevala k hitremu zaključku tega postopka,« je povedala tožilka in predlagala, da jima sodišče v skladu s sporazumom o priznanju krivde izreče po osemnajst mesecev zapora in stranski ukrep izгона tujca iz države za dobo pet let.

Morcanov zagovornik Ivo Grlica je dejal, da je njegov klient kaznivo dejanje storil zaradi mladostne neizkušenosti, zaslepljenosti in naivnosti. »Šlo je za enkratni dogodek, za katerega je prevzel polno odgovornost, izrazil obžalovanje, pri tem je tudi sodeloval s tožilstvom za pospešitev kazenskega postopka. Vnaprej je tudi izpolnil dogovor s tožilstvom glede odplačila odškodnine oškodovancu, čeprav je šibkega premoženjskega stanja, za plačilo zneska pa si je morala njegova družina denar izposoditi,« je dejal odvetnik. Po udaril je, da ga družinski člani opisujejo kot dobrega človeka, ki jim v odsotnosti očeta pomaga tudi finančno.

Tudi odvetnik Gorazd Snoj je opozoril, da je šlo za enkratno dejanje, storjeno zaradi finančne stiske, ki ga obtoženi obžaluje, v celoti je oškodovancu poplačal tudi povzročeno škodo, za kar se je moral zadolžiti. Poudaril je, da ga pozitivno ocenjuje, tako nemški delodajalec kot lokalna policija v Moldaviji, in da ima v domovini starša, ki sama z nizkima pokojninama le stežka shajata.

Nadzirali bodo motoriste

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na Policijski upravi Kranj so napovedali začetek poostrenih nadzorov nad motoristi v naseljih in izven njih. »Cilj nadzorov je zagotoviti večjo varnost in zmanjšati število ter težo posledic pri tovrstnih nesrečah,« so pojasnili. Lani so na območju Policijske uprave Kranj

umrli trije motoristi in soptnik na motornem kolesu, še devet pa je bilo huje ranjenih in štirinajst lažje. Obravnavali so 46 nesreč z udeležbo motorista, od tega so jih 29 povzročili motoristi sami. Letos je bilo v nesrečah udeleženih že pet motoristov, lani v enakem obdobju samo eden. Letos je en motorist tudi umrl.

Denar z bankomata hranijo policisti

Radovljica – Radovljiški policisti so v soboto od poštenega najditelja prevzeli denar, ki ga je nekdo pozabil na bankomatu na območju Radovljice. Z njim ravnaajo v skladu s predpisi o najdenih stvareh.

Šest ur nadzirali promet

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski policisti so v petek poostreno nadzirali promet. V šesturnem nadzoru so ugotovili več kot sedemdeset kršitev prometnih pravil. Med ugotovljenimi kršitvami so izstopale prekoračitve predpisane hitrosti, neuporaba varnostnega pasu in čelade,

telefoniranje med vožnjo, neupoštevanje počitka pri voznikih tovornih vozil ... Enemu vozniku so zaradi vožnje brez veljavnega vozniškega dovoljenja zasegli vozilo, enega pa so izločili iz prometa, ker je odklonil strokovni pregled zaradi suma vožnje pod vplivom drog, manjšo količino drog so mu tudi zasegli.

Poskus ropa na Jesenicah

Jesenice – V nedeljo zvečer so policisti obravnavali poskus ropa v prodajalni na Jesenicah. Zamaskirana moška sta z grožnjo od prodajalke zahtevala denar, ki pa jima ga ni izročila, zato sta trgovino zapustila. Poškodovan ni bil nihče.

razvedrilo GG

SLADKA IN VŠEČNA MEDENA

Pop Design so v pomlad vstopili z novo skladbo z naslovom Medena. Pravijo, da je vsekakor nekoliko bolj »pocukrana« od pesmi, kakršnih smo od njih vajeni.

Alenka Brun

Vseeno je pesem zelo všečna in glede na komentarje s spleta jo je publika izjemno dobro sprejela – predvsem oboževalci skupine. Pod besedilo pesmi se je tudi tokrat podpisal Miran Rudan, za glasbo je poskrbel Matjaž Vlašič, aranžma pa je delo Krešimirja Tomca. Težko pričakovani videospot za Medeno so člani skupine sredi marca premierno predstavili kar na svojem uradnem profilu na Facebooku. Manj kot v enem dnevu si je videospot ogledalo več kot dvajset tisoč ljudi, na

Youtubu pa se število ogledov Medene približuje številki 130 tisoč. Vizualno podobo pesmi so tokrat zaupali Andreju Prtnemerju in njegovi ekipi. Snemali so na Goričkem. V njem nastopa tudi slikar Roman Ferlinc, ki v videospotu slika žensko, kar je tudi rdeča nit zgodbe. »Vsi, ki smo sodelovali pri tem projektu, verjamemo v ta izdelek in srčno upamo, da bo všeč tudi našim poslušalcem,« so razmišljali fantje, ko so jih že prijetno presenetili prvi izjemno pozitivni odzivi na pesem Medena. Ti ekipi dajejo še večji zagon za naprej, za nove projekte, ki jih načrtujejo, so še dodali.

Skupina Pop Design je sredi marca predstavila novo pesem Medena. Videospot zanjo so premierno objavili na svojem uradnem profilu na Facebooku. / Foto: Uroš Zorman

REKLA JE DA

Alenka Brun

Polfinale šova Kdo si ti? Zvezde pod masko na Planet TV je razkrilo še dve skriti osebi: za masko skrivnostne nune se je skrivala Maja Založnik, maslo pajkovke pa je snela Aleksandra Ilijevski. A za največje presenečenje je tokrat poskrbel žirant Miha Hercog, ki je na odru pokleknil in pred kamerami za roko zaprosil svojo Sašo Lendero. Ta je snubitev sprejela. Dogodek je obenem presenetil in ganil prav vse v studiu. Par se je že v preteklih oddajah zbadal o tem, kdo

bo šel na kolena. In ko je maska koruze navdušila s Sašinim hitom Ne grem na kolena, je Miha presodil, da je trenutek pravi. Saši je ponudil prstan s črnim diamantom. »Po navdihu in po srcu,« je komentiral snubitev, Lenderova pa je dodala, da mora v življenju vse priti ob pravem času. Vidno ganjena je še povedala, da sta z Miho – čeprav sta v partnerskem odnosu že več kot dve desetletji – zadnjih nekaj mesecev tako povezana kot nikoli prej. Zbližala pa ju ni le karantena, ampak predvsem življenje. Finale zabavnega pevskega šova bo na sporedu že prihajajočo nedeljo.

Miha Hercog je šel na kolena ... / Foto: Planet TV

PO VINU PRIHAJA JAGODA

Alenka Brun

Če je za nastanek pesmi Vino padla ideja ob takrat še dovoljenem druženju, luč sveta pa je ugledala lani, sedaj Tilen Lotrič predstavlja novo pesem, ki jo je naslovil Jagoda. Nastanku je tokrat botrovala osvežilna jagodna limonada, pesmi pa boste lahko prisluhnili že ta teden. Avtor melodije skladbe je Zagrebčan Martin Žunec, izvemo. Ko sta lansko poletje Tilen Lotrič in Rok Lunaček ob jagodni limonadi razmišljala o besedilu in naslovu med poslušanjem demo posnetka, se je obema

Tilen Lotrič predstavlja novo pesem Jagoda, ki bo luč sveta ugledala 25. marca 2021. / Foto: Luka Blatnik

utrnila podobna misel. »Ker je Rok res vsestranski glasbenik, je del refrena spisal na licu mesta, meni pa se je v trenutku rodila ideja o naslovu,« pripoveduje Tilen Lotrič. Avtor aranžmaja pesmi in Tilnov dobri prijatelj Nino Ošlak dodaja: »Delati s Tilnom je enostavno užitek. On je kot življenje samo: preprosto teče in na svoji poti osrečuje ljudi.« Z ekipo so za pesem Jagoda posneli tudi videospot. Nastajal je tri dni – na različnih lokacijah. Tilen je moral za nekatere kadre stopiti izven svoje cone udobja, a mu ni žal. »Po Vinu nazdravljamo na Jagodo,« z navihanim nasmeškom še povedno pozitivni Besničan.

Voditeljica priljubljene Ljubezenske oddaje Tanja Postružnik Koren, brez katere si Ljubezni po domače pravzaprav ne znamo predstavljati / Foto: Pop TV

Zasedali bodo mladi škofjeloški parlamentarci

V Zoom konferenčni sobi bo danes ob 10. uri potekal občinski otroški parlament otrok iz občine Škofja Loka. Osrednja letošnja tema je Moja poklicna prihodnost, organizacijo občinskega otroškega parlamenta pa je tokrat prevzela OŠ Jela Janežiča. Otroški parlament je sicer projekt Zveze prijateljev mladine Slovenije, katerega namen je demokratična vzgoja otrok. Prvič je otroški parlament potekal leta 1990, Društvo prijateljev mladine Škofja Loka pa ga na ravni občine Škofja Loka pripravlja od leta 1994.

PESMI MLADIH

Spet v šoli

Spet so se odprla šolska vrata, videli smo se, se srečali, pozdravili, nasmejali, naklepitali in z maskami na obrazih v razredu nemo obsedeli.

Upam, da nas ne bo kmalu spet preveč oplazil korona virus in nas spet poglal med štiri stene.

Upam, da bo za pomladjo kmalu prišlo poletje, da bomo na morje odhiteli, se kopali in si novih moči nabrali.

Izak, 17 let

»Upam, da bo za pomladjo kmalu prišlo poletje, da bomo na morje odhiteli, se kopali in si novih moči nabrali.« Tudi jaz sodim med te neučakane ljudi. Čakam morje in poletje in prepričana sem, da bo pomladi sledilo poletje. Vesela sem vaših pesmi, zato kar pogumno naprej. **Meta**

SPET KUHALI SKUPAJ

V okviru projekta Kuhnapato so tokrat kuhali učenci Osnovne šole Frana Saleškega Finžgarja Lesce, in sicer so v »mehurčku« pripravili pravo gorenjsko kosilo – obogateno govejo juho in ričet.

Mateja Rant

Projekt Kuhnapato v letošnjem šolskem letu poteka že deseto leto zapored, v tem času pa so po besedah Anke Peljhan iz društva Vesela kuhinja slovensko kulinarično tradicijo postavili na piedestal. »Bili smo med prvimi, ki smo si drznili pozabljene jedi naših prednikov iz zaprašenih knjig etnologov postaviti na krožnike ter jih predstaviti javnosti doma in po svetu. Nedvomno smo pripomogli k razpoznavnosti male, a kulinarično bogate Slovenije.« Projekt Kuhnapato poteka pod okriljem nacionalnega programa Dober tek Slovenija, sofinancira ga tudi ministristvo za zdravje, pokroviteljstvo nad projektom pa je prevzel Spar Slovenija.

Kot je poudarila Anka Peljhan, v projektu ves čas dokazujejo, da nikomur ni

Učenci OŠ Frana Saleškega Finžgarja Lesce so skuhali pravo gorenjsko kosilo. / Foto: arhiv društva Vesela kuhinja

treba biti lačen, da je hrane dovolj za vse, le ozreti se je treba po okolici, prisluhniti naravi in spustiti na plan domišljijo. »Znati vzeti iz svoje okolice, vrta, sosednje kmetije ali iz narave to, kar nam ponuja prav zdaj, saj to telo potrebuje prav zdaj, je domala postala umetnost ali zavirljiva večšina tudi osnovnošolcev Slovenije,« je zadovoljna. Prepričana

je, da so se skozi leta naučili skrbeti tako za svoje zdravje kot naravo okoli nas, kar se odraža v osnovnošolskih kuhinjah, še posebno ko otroci določijo jedilnik. »Z malimi napori in redkimi sestavinami si lahko vsakodnevno pričaramo slastne obroke, ki bi nam jih zavidali zapriseženi jedci ali najboljši kuharski mojstri.« Obenem so po njenih besedah

osvojili večšino, kako ostanke »včerajšnjega« kosi-la kar najokusneje uporabiti v kosilu, ki ga pripravimo danes. Od vsega začetka so namreč vključili tudi boj proti zavržkom hrane, ki je »nekakšna samoumevna podlaga slovenske kulinarične dediščine«. S projektom Kuhnapato je kuhanje postalo del neformalnega izobraževanja, ki »izjemno ugodno vpliva na razvoj mladostnikov, njihovega znanja in veščin ter ne nazadnje tudi na dojemanje formalnega dela predmetnika«.

V šolsko kuhinjo so se v marcu prvič po karanteni podali tudi učenci OŠ F. S. Finžgarja Lesce, ki so pripravili pravo gorenjsko kosilo – obogateno juho in ričet, na koncu pa spekli še ocvrte kruhove rezine. »Z neko čarovniško molitvijo in smehom so počastili trenutek, ko so si spet lahko delili mizo v želji, da bi čim prej lahko kuhali tudi za vse ostale sošolce,« je še dodala Anka Peljhan.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKE • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKE

VELIKONOČNI SEJEM V SNOVIKU

Alenka Brun

Organiziralo ga je Turistično društvo Tuhinjska dolina, a letos malo drugače. Lani pa je sicer tradicionalni sejem zaradi razglasitve epidemije odpadel. Svojo velikonočno košarico ste lahko z lokalnimi in tradicionalnimi

velikonočnimi dobrotami napolnili v soboto v šotoru pri Termah Snovik. Poleg njih so bili na voljo tudi različni izdelki obrtnikov in ustvarjalcev. Ti so opazili, da je bilo tako obiskovalcev kot ponudnikov na sejmu manj kot v letih pred lanskim, posebnim letom, so pa obiskovalci tokrat največ posegali po hrani, siru, domačem pivu ter mesnih in suhomesnatih izdelkih.

Oglasil se je ponudnik suhe robe; za še bolj obloženo domačo mizo, polno velikonočnih dobrot, ste lahko na sejmu kupili tudi teran. Za lačne ter sladkosnede pa so v Termah Snovik pripravili Kneippove krofe in tradicionalno tuhinjsko postrv iz njihove kuhinje za s seboj. Določili so le čas prevzema.

Ivan Hribar, predsednik Turističnega društva (TD) Tuhinjska dolina, ki je ravno

lani praznovalo 15. rojstni dan, nam je pojasnil, da so letos pripravili prav posebno spletno stran, kjer so vsi, ki so si želeli obiskati njihov Velikonočni sejem, lahko oddali prednaročilo. Tako so sodelujoči ponudniki izbrano pripravili vnaprej in zadrževanja na sejmu ni bilo. »Odločitev je bila kar na mestu,« pravi Hribar. »Stalni obiskovalci pridejo s košaro, vrečko, nakupijo in odidejo. V tem času je to še posebej dobrodošlo, da smo čim manj izpostavljeni in da v celoti upoštevamo vse ukrepe.« Dodal je še, da je vesel, da imajo tako velik prireditveni prostor oziroma šotor, pod katerim lahko tovrstni sejem izpeljejo. Je pa res, da je bilo letos stojnic s ponudniki le 19, kar je polovico manj kot v preteklih letih.

TD Tuhinjska dolina v svojem okolišu vsako leto organizira še veliko drugih dogodkov in pripravi različne akcije. Letos jih sicer načrtujejo, je pa seveda vse odvisno od ukrepov, situacije, ki bo v danem trenutku aktualna, je še dodal Ivan Hribar.

Velikonočni sejem pri Termah Snovik so izpeljali, a nekoliko drugače kot v preteklih letih. Obiskovalci so namreč lahko pri razstavljalcih oziroma ponudnikih že vnaprej naročili tisto, kar jih je zanimalo, in tako na dan sejma le prevzeli naročeno.

Ivan Hribar, predsednik TD Tuhinjska dolina

Z velikonočnimi dekorativnimi izdelki se je oglasila Karolina Gaber z Ljubecne.

Manja Žebaljec s Potoka nam je predstavila t. i. gobance ali velikonočne butarice. Pravi, da je letos glavna sestavina butaric, to je bršljan, zelo lep, tudi poln jagod; povpraševanje po njih pa je pač razmeram primerno.

PRAZNOVANJA

SKROMNA IN ZADOVOLJNA Z ŽIVLJENJEM

Jožef Gorenc šteje 84 let, njegova soproga Marija, rojena Sorčan, bolj znana kot Minka, pa 86. Poročila sta se 18. marca 1961 in torej letos praznujeta šestdeset let zakonskega življenja.

 Alenka Brun

Diamantna zakonca Gorenc sta Kranjčana, ki od leta 1964 živita na Oldhamski cesti. Pred tem sta nekaj časa živela v Stražišču. Marija je rojena v Javorniku pod Sv. Joštom, njen mož Jožef pa na Raki pri Krškem. Živita sama, čeprav jima družbe ne manjka. Imata dva sinova in tudi že tri odrasle vnuke, ki ju z veseljem obiščejo.

Marija oziroma Minka Sorčan se je rodila v revni kmečki družini s šestimi otroki, v kateri so bili poleg nje še trije bratje in dve sestre. Že kot otrok je s košem

na hrbtu hodila v Stražišče prodajat sadje in zelenjavo, zaposlila pa se je pri rosnih 16 letih. Delala je v predilnici takratnega Tekstilindusa, kjer je tudi dočakala upokojitev. Potem je še kar nekaj časa varovala otroke, tudi dva svoja vnuka.

V življenju ji največ pomeni družina, izvemo. Rada plete in šiva, včasih je napisala tudi kakšno pesem. Tisti, ki jo poznajo, pravijo, da podpira tri vogale pri hiši.

Tudi Jožef Gorenc je bil rojen v precej revni kmečki družini, v kateri se je rodilo kar deset otrok. Februarja leta 1942 so jih izgnali v Nemčijo, v Schwarzwald. Vrnili so se šele jeseni 1945. Leta 1960 je Jožef prišel v Kranj in začel delati v

Minka in Jožef Gorenc / Foto: osebni arhiv

www.gorenjski-glas.si

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 odstotkov. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**.
Gorenjski Glas

»Križa«
Zaradi pričakovanja vaših odgovorov se bom vsak torek veselila časopisa. Želim, da bi še dolgo ostali naša svetla lučka na koncu tunela.
Hvala vam za lepe in iskrene besede, ki pobožajo dušo. Od vseh težav, ki jih imate, vas najbolj obremenijo zadeve z mamó. Od vas zahteva vso pozornost in žal se ona ne bo spremenila. Nasprotno, vsak dan zahteva od vas več in več. Njeno zdravstveno stanje ni slabo, pač težave, povezane z leti. Pri njej gre za to, da vas obremeni in niti malo ne pomisli, da s tem svojim obnašanjem naredi kaj slabega. Hudo mi je, ker vam v tem primeru ne morem napisati kaj dobrega. Kar lahko naredite, je to, da si ne jemljete k srcu, da niste

prizadeti. Dobro veste, da se v odnosu do nje tudi vi ne boste spremenili, saj verjamete, da ji morate stati ob strani ne glede na vse. V dom ne bo šla. Je večna igralka in dobro obvlada vse vloge. Dokler bo, tako bo. Hčerka bo dobila pravega partnerja, o tem sem prepričana. Spozna ga preko prijateljev, saj kot pravite sami, nima časa za spoznavanje novih ljudi. Glede službe še naprej vidim delo od doma. Sindikat ji tukaj ne more pomagati, naj se obrne na obe vodji. Z moške strani se ji obeta pomoč, tudi glede zdravstvenih težav, ki jih ima. Vsekakor jo podpre, samo obrne naj se nanj. Srečno.

»Napoved za bikiko«
Zanima me zame in moža. Kako se bodo mož in njegovi

tovarni Sava. Najprej je živel pri bratu, potem pa je spoznal svojo bodočo ženo. Prvič jo je videl, ko sta se s prijateljem odpravila v Stražišče na ogled motokrosa. Gorenčeva se spominjata tudi veselice v Bitnjah in pa velike tombole jeseni leta 1960 v Kranju. Jožef je takrat šel na pijačo v hotel Jelen, Minka pa je bila na drugi strani točilnega pulta, kjer je občasno poleg službe še delala v strežbi. Po poroki marca 1961 se je Jožef preselil k njej v najemniško sobico.

Ko so bili otroci še majhni, sta Gorenčeva veliko koncev tedna preživela skupaj z njimi na Raki pri Jožefovih starših ali pod Sv. Joštom pri Minkinih starših, kjer sta na obeh kmetijah pomagala pri kmečkih opravilih, ki jih ni nikoli zmanjkalo. Njuno življenjsko vodilo je bilo namreč vedno: delo in delo, nesebična pomoč, darežljivost, ljubezen do družine, vztrajnost, pozitivna naravnost, strpnost, zaupanje ... In še kaj bi se našlo.

Oba sta sicer imela rada petje, a Jožefu je bilo še posebno blizu. Med letoma 1967 in 1977 je pel pri Savskem oktetu, potem v iskriškem mešanem zboru, krater čas je bil tudi pevec v

narodno-zabavnem Ansamblu Rudija Jevška. Je tudi dolgoletni član moškega in mešanega zbora Peter Lipar, poje pa še v moškem zboru Triglav Duplje. Za svoje izjemno dolgoletno udejstvovanje na glasbenem področju je leta 2017 prejel tudi častno Gallusovo značko.

Zadnja leta zakonca Gorenc veliko časa preživita na vikendu pod Sv. Joštom, kjer imata tudi manjšo njivo. Jožef že veliko let pomaga sinu Jožetu pri delu z lesom v gozdu, medtem pa drugi sin Bojan z nasmehom pove, da mama sicer ni nikoli potovala, le enkrat je bila na Češkem. Potem pa se je pred enajstimi leti, pri svojih 75 letih, odločila in šla z njim in njegovo skupino raziskovat Indijo. »Takrat je tudi prvič letela z letalom, za novo leto doživela tropsko zimo ... Čarobno, neverjetno. Bilo je kot v pravljici – Minka v Indiji,« pravi.

Šestdesetletnico poroke sta Gorenčeva praznovala trenutnim razmeram primerno: s kosilom v ožjem družinskem krogu, torto in čestitko, ki sta jo zakonca prejela po radiu. Včeraj pa se je pri njiju oglasil tudi kranjski župan Matjaž Rakovec in jima tako osebno voščil ob častitljivi obletnici poroke.

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

bratje sporazumeli glede dediščine? Za otroke pa me zanima zdravje, služba, partnerji. Srednja hči je v tujini in me zanima, ali se mogoče kdaj vrne v Slovenijo.
Vaša pošta se je nekje malo izgubila, a pomembno je, da se je našla. Kot že veste, vedno odgovorim vsem, je pa odvisno, koliko časa morate počakati na odgovor. Vaše in moževo zdravje bo v redu in ne vidim posebnosti, razen tegob, ki pridejo z leti. Lahko bi se bolje razumela, kar najbrž veste že sami. Naveličali ste se prilagajanja, in kadar poveste svoje mnenje, večkrat naletite na zid, ki se ne da podreti. Tukaj bo prišlo do dobrih sprememb, saj bo sam dojel, da mu nočete nič slabega z nasveti. Pri dediščini bo nekaj zapletov, saj ne bodo vsi

enotnega mnenja. Tukaj vam svetujem, naj mož ne odneha in naj zahteva, kar mu pripada. Tako je najbolj prav. Če se bo odločil drugače, mu bo kasneje žal, ne bo pa mogel ničesar več popraviti. Vsi trije otroci bodo diplomirali, in sicer v razponu od treh do štirih let. Najmlajša lahko že v tem letu spozna nekoga, ki ji bo ogrel srce, in se odločita za skupno pot. Otroci bodo. Hčerki življenje v tujini odgovarja in za zdaj nič ne razmišlja o vrnitvi domov. Glede zdravja vidim pri sinu, da ga obremenjuje veliko stvari. Ima visoke cilje, čeprav tega morda navzven ne pokaže. Želi si sprememb, hkrati pa težko naredi korak naprej. Prihaja v obdobje sprememb in marsikaj se mu bo začelo dogajati. Želim vam vse dobro.

Poročila sta se 18. marca 1961. / Foto: osebni arhiv

Novorojenčki

V kranjski porodnišnici se je minuli teden rodilo 27 otrok, od tega 19 dečkov in 8 deklic. Najlažja je bila deklica z 2455 gramy, najtežji pa deček s 4645 gramy porodne teže. V jeseniški porodnišnici je na svet prirojalo 18 otrok, od tega 12 dečkov in 6 deklic. Najlažja je bila deklica, tehtala je 2740 gramov, največ pa je tehcnica pokazala dečku, in sicer 4380 gramov.

Mladoporočenci

V Radovljici sta se 12. marca 2021 poročila Lóránt Peic - Berkes in Meta Kutin.

LAŽJI SUDOKU

Rešitev:

6	8	9	1	7	5	2	3
7	5	1	2	9	8	6	4
2	3	8	6	5	1	9	7
8	9	2	6	1	2	7	5
5	6	2	7	8	1	9	4
1	7	5	9	2	6	8	3
4	2	1	7	9	7	8	6
9	1	8	7	8	2	5	2
2	8	7	5	2	6	9	1

TEŽJI SUDOKU

Rešitev:

8	5	2	9	2	1	7	6
1	2	7	9	6	5	3	4
7	3	6	1	5	2	7	9
2	8	5	1	6	2	9	6
6	7	1	8	2	9	5	6
6	9	2	6	5	7	8	2
2	6	8	2	6	1	7	9
9	2	5	7	9	2	1	5
5	1	7	9	2	6	8	3

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

www.gorenjskiqlas.si

[illegible]

ZAKAJ TUDI MOŠKI NISO MATI TEREZIJA, 2. DEL

Leta, ki bi jih rada pozabila

MILENA MIKLAVČIČ

usode

»Bila sem slabo oblečena,« pripoveduje Cilka. »Tudi za higieno občasno, ko so nam odklopili električno in ni bilo tople vode, nisem skrbela. Priznam, ni me sram. Nekoč sem sodelavki nakvačkala brezrokavnik, pa mi ga je plačala v markah. Vsa vesela sem stekla na banko in odprla devizno knjižico. Dvajset mark mi je pomenilo celo premoženje!«

Glas o njenem kvačkanju je šel kmalu od ust do ust. Nekoč se je pri njej oglasilo mlado dekle, ki je želelo, da ji nakvačka belo poročno obleko.

»Bila sem zelo počaščena! Dekle je imelo zelo lepo postavo, vedela sem, da bo v obleki kot kraljica! To se je tudi zgodilo. Na mojo veliko smolo se je njena poročna fotografija znašla v neki reviji, ki je slučajno prišla v roke tudi Rajku. Takoj je ugotovil, da pred njim skrivam denar. Takrat me je tudi prvič natepel. Prisilil me je, da sem šla na banko

in dvignila nemške marke ter mu jih izročila. Lepo sem ga prosila, ali lahko obdržim vsaj toliko, da si bom na črno popravila zobe. Ni mi dovolil. Njegov sin – takrat je imel že več kot dvajset let – je stal za njegovim hrbtom, se smejal in mi kazal osle.

Po tistem je skrbno bedel nad mojim dodatnim služenjem denarja. Nič mu nisem mogla skriti. Vse je imel pod kontrolo. Predstavljate si moje življenje: plačo sem porabila za tekoče stroške, denar od kvačkanja pa je šel za Rajkove 'izredne potrebe'. Pa sem še bila tiho. Tudi zvečer, ko sva šla spat, se ni več stisnil k meni, ni se več dobrikal, češ: 'a bi'. Zahteval je svoje, pa če sem pristala ali ne. Potem mi je prepovedal obiskovati nedeljske maše. Nisem več smela moliti. Križ, ki sem ga imela v kotu dnevne sobe, je vrgel v smeti. V brezdelju se je neznanško dolgočasil, ni pa bil toliko pameten, da bi si poiskal kakšno delo. Enako se je obnašal tudi sin. Tehtal je že več kot sto kilogramov. Ko bi vsaj kdaj pripeljal kakšno žensko! Ni je! Kot da mu ne bi bilo mar zanje.

Priznam, da v tistem obdobju nisem nikoli razmišljala, da bi zbežala na varno. Trudila sem se le, da sem si zavarovala glavo, kadar me je tepel.

Ko je v videotekah odkril pornografske kasete, sem imela nekaj časa mir. Dneve in noči jih je gledal. Sin pa tudi. Bolj kot same kasete se mi je gabilo to, da sta jih gledala skupaj.

Leta so počasi tekla, bližala sem se petdesetemu letu. Ker sem se zaposlila takoj po osemletki, sem imela dovolj delovnih let za upokojitev. Mikalo me je, da

bi pustila dotedanje življenje za seboj, se upokojila in zbežala daleč stran, na varno. Seveda tega ne bi storila v najbolj drznih sanjah! Kje sem si pa upala!

Tisto leto je umrla mama. Nepričakovano. Zjutraj so jo našli mrtvo. Njena smrt me niti ni prizadela. Globoko v srcu sem vedela, da je za marsikaj, kar se mi je dogajalo, kriva ona. Smilil se mi je oče, ker se mu je že na daleč videlo, da bo brez nje čisto nebogljen. Ker je bila mama gospodar pri hiši, si ni znal pripraviti niti čaja, kaj šele, da bi si kaj skuhal. Nekaj časa sem hodila k njemu, mu kuhala, prala, pospravljala. Ni mi bilo lahko, saj se je do mene obnašal še slabše kot Rajko. Vse, kar sem naredila, je primerjal z mamo. Vsakokrat sem poslušala le: 'Mama je to storila bolje'. Nikoli nisem slišala ne hvala ne pridna si, nič od tega. Prosila sem ga, ali lahko vzamem mamin avto. Moj je bil že ves rjast, nešteto krat me je pustil na cedilu. Mislila sem, da bo očeta kap od togote, ko je slišal mojo prošnjo. 'Potem pa si dobite drugo, ki vam bo stregla!' sem se mu uprla.

Še danes ne vem, kje sem dobila moč, da sem izrekla tiste besede. Oče je bil užaljen, a tudi trmast. Preko oglasa je kmalu našel neko žensko iz okolice Brezj. Prišla mu je streč, a je postavila pogoj, da bo nekoč poddedovala za njim.

Bilo mi je vseeno. Nekoč sem mislila, da mi bo pripadal vsaj nujni delež, a me je tudi za tega prinesla okoli. Naj se ji zatakne v grlu, če je kaj pravice na tem svetu!

Naša firma je na drugem koncu Slovenije odpirala nov obrat. Na zboru delavcev so nam povedali, da bodo

tja selili moj oddelek! Sko-raj sem umrla od strahu, ko sem to slišala. Se bom morala res upokojiti?

Ob koncu dopoldanske izmene pa me pokliče v pisarno sam direktor! Prvič! V tistih minutah, ko sem s tresočimi koleno stala pred njegovimi vrati, sem se postarala za sto let. Potem pa je sledilo presenečenje! Prosil me je, če bi se lahko začasno preselila v kraj XX ter tamkajšnje delavke učila potrebnih veščin. Dodal je še, da me tam čaka stanovanje, dobila pa bi tudi poseben dodatek za mentorstvo. Prva stvar, ki me je prešnila, je bila, da ne morem pustiti Rajka samega. Da bo brez mene umrl od lakote. Po drugi strani pa me je bilo strah, kaj bo rekel. Me bo spet pretepel kot psa?

Ko sem mu pri kosilu s tresočim glasom razložila, kam me direktor pošilja, je le skomignil z rameni. 'Ti kar pojdi, mi boš pa denar pošiljala po pošti.'

Ko sem stopila med zaposlene v novem obratu, sem se prvič v življenju počutila kot kraljica. Gledali so vame s spoštovanjem in velikimi pričakovanji. Malo je manjkalo, pa bi se zjokala od sreče. Vedela sem, da jih ne smem razočarati. Vse sem dala od sebe, kar sem lahko. Še nikoli nisem delala s takšnim zanosom kot takrat. Dobivala sem enkrat višjo plačo, ki sem jo vso, razen nekaj drobiža, pošiljala Rajku. Tako kot mi je ukazal.

Med vzdrževalci strojev je bil tudi Miha. Četudi mi je bil zelo pri srcu, si nisem upala pomisliti, da sem tudi jaz njemu. Nekoč me je povabil v kino, pa sem odklonila. Bala sem se, da bi Rajko izvedel ...«

(Konec prihodnjič)

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Z začetkom pomladi nastopi obdobje čiščenja, tako v naših stanovanjih kot v našem telesu. Naslednjih nekaj tednov se bomo posvetili živilu, ki pomagajo čistiti, razstrupiti in okrepiti telo, obenem pa pomagajo izgubiti kakšen kilogram. Ananas je že eno takih, saj pomaga iz telesa izločati vodo, deluje odvajalno, pomaga vsrkati hranila, presnavljati beljakovine, obenem pa je poln železa, cinka in bakra.

Piščančja stegna z ananasom

Potrebujemo 0,5 kg ananasa, 4 piščančja stegna brez kosti in kože, limonin sok, oljčno olje, žlico masla, 2 žlici javorjevega sirupa ali trsnega sladkorja, sol, poper in kuhan riž.

Ananas narežemo na koščke. Sok shranimo in dolijemo vodo (da je skupaj 60 ml). Piščanca pokapljamo z limoninim sokom in potresemo s soljo in poprom. V naoljeni veliki ponvi spečemo stegna na srednje močni vročini z obeh strani. Nato jih odstranimo iz ponve. V isti ponvi na zmernem ognju stopimo maslo, dodamo ananas in med mešanjem kuhamo 5 minut. Primešamo sirup ali sladkor in prihranjeni sok. Dodamo pečenega piščanca in pokrito kuhamo 5–7 minut. Meso spet vzamemo iz ponve in ga damo na servirni krožnik, ananasovo zmes v ponvi pa segrejemo na srednje visoko temperaturo in med mešanjem kuhamo, dokler se rahlo ne zgosti. Nato prelijemo meso in postrežemo s kuhanim rižem.

Pečeni ribji fileji z ananasovo omako

Za okrog 800 g filetov tilapije, soma, postrvi ali brancina potrebujemo 400 g svežega ananasa, 2 čebuli, 50 g zelene paprike, semena koriandra, 1–2 limeti ali limono, sol, kajenski in črni poper ter olivno olje.

Svež ananas narežemo na koščke. Čebulo, papriko in semena koriandra na drobno sesekljamo. Limeto ožamemo, njen sok bomo uporabili dvakrat. Za omako v majhni skledi združimo ananas, čebulo, papriko, koriander, 4 žličke limetinega soka, 2 ščepe soli in ščepec kajenskega popra. Dobro zmešamo in postavimo v hladilnik. Nato v skodelici dobro zmešamo žlico olja in 2 žlici limetinega soka ter pokapljamo (odmrznjene) fileje. Začinimo jih še s črnim poprom in soljo. RIBE PEČEMO pokrite v naoljeni ponvi ali na žaru na zmernem ognju 2–3 minute z vsake strani oziroma dokler se meso ribe zlahka ne loči z vilicami. Damo na krožnik in postrežemo z omako, ki smo jo shranili v hladilnik.

Ovseni kosmiči z ananasom

Potrebujemo 2,5 dl vode, 1 dl ananasovega soka, sol, 3 žlice kosmičev, 150 g svežega ananasa, žlico rozin, 50 g orehov, 2 žlici rjavega sladkorja, mleti cimet, mleko ali jogurt.

V kozici na zmernem ognju zavremo vodo, solimo in vmešamo oves. Med mešanjem kuhamo 1–2 minuti oziroma dokler se ne zgosti. Odstranimo s toplote in primešamo narezan ananas, rozine, sladkor, ananasov sok in cimet. Pokrijemo in pustimo stati 2–3 minute. Potresemo z nasekljanimi orehi in po želji postrežemo z mlekom ali jogurtom.

Velikonočni kruh

ERIKA JESENKO

Pinca je sla-dek mlečni kruh, ki se peče za veliko noč. Po okusu in teksturi spominja na šarkelj ali na italijanski panettone. V testo običajno vmešamo rozine, z dodanimi koščki čokolade pa vse skupaj postane še slajše.

Za pripravo velikonočnega kruha potrebujemo: 0,5 kg pšenične bele moke, 4 rumenjake ali dve manjši jajci, 30 g kvasa, 70 g masla, 2 dl mleka, 3 žlice sladkorja, 2 žlici ruma, 1 vanilin sladkor, 1 naribana lupinica pomaranče, 1 naribana lupinica limone, 1 pest v rumu namočenih rozin, 100 g temne

čokolade, 1 žličko soli, 1 jajce za premaz.

Kvas nadrobimo v skodelico in ga potresemo z eno žličko sladkorja ter žličko moke. Zalijemo z mlačnim mlekom in pustimo, da vzhaja. Maslo stopimo in ga nekoliko ohladimo. Moko presejemo in ji dodamo preostali sladkor, limonino ter pomarančno lupinico. Na sredini naredimo jamico, okrog katere potresemo sol. V jamico vlijemo vzhajan kvas. Dodamo še rumenjake in prilijemo stopljeno maslo. Vse skupaj zgnetemo v testo, ki ga gnetemo vsaj 10 minut.

Proti koncu gnetenje primešamo še odcejane rozine in na koščke narezano čokolado. Dobro pregneteno

LAHKE JEDI

Po tem času testo razdelimo na tri dele, iz katerih oblikujemo hlebčke. Hlebčke položimo na pekač, prekrit s pekipapirjem. Pazimo, da so hlebčki dovolj narazen, saj bodo še narasli. Pokrijemo jih s kuhinjsko krpo in jih pustimo vzhajati še eno uro. Pred peko jih premažemo s stepenim jajcem in po vrhu z nožem naredimo zarezo v obliki črke Y. Velikonočni kruh pečemo v pečici, segreti na 180 °C, 30 minut.

Nasvet: Iz testa oblikujemo tri hlebčke, poljubno pa lahko napravimo tudi en večji hlebec ali iz testa spletemo pletenice.

testo postavimo v pomakano skledo ter ga pokrijemo s čisto kuhinjsko krpo. Pustimo, da vzhaja uro in pol.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

IZLET

Planinarjenje po Lastovem

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj od petka, 17., do torka, 21. septembra, vabi na planinarjenje po Lastovem. Prijave z obveznim vplačilom akontacije sprejemajo do vključno srede, 21. aprila 2021, ali do zasedbe mest na avtobusu. Za dodatne informacije lahko pokličete: Turistična agencija Levanta, levanta@jesenice.net, tel. 040 270 008; Janko Brovč, janko_brovc@t-2.net, tel. 031 890 642; Uroš Prelovšek, prelovsek@gmail.com, tel. 040 255 163.

Živim zdravo.
Te zanima, kako?

Nova knjižica s tem naslovom je v prvi vrsti namenjena osebam s posebnimi potrebami, zato je pisana v lažje razumljivi obliki. Spodbuja h gibanju in zdravi prehrani.

MAJA BERTONCEJ

Kranj – Izšla je brošura z naslovom »Živim zdravo. Te zanima, kako?«. V okviru programa Specialni Zdravko so jo pripravili na Društvu za kulturo inkluzije v sodelovanju z Ministrstvom za zdravje RS, Centrom Janeza Levca Ljubljana in Biotehniškim izobraževalnim centrom Ljubljana.

Kot pravijo, s programom Specialni Zdravko želijo izboljšati zdravje oseb s posebnimi potrebami, predvsem otrok in mladostnikov z motnjo v duševnem razvoju. Spodbujamo jih k redni telesni dejavnosti v naravi in uživanju uravnoteženih obrokov z dovolj zelenjave in sadja. »Knjižica je v prvi vrsti namenjena osebam s posebnimi potrebami, zato je pisana v lažje razumljivi obliki – vendar je primer-na čisto za vse. Polno je tudi slikovnega gradiva, ki pripomore k nazornemu prikazu

vsebin. Našli boste nasvete za zdrave obroke, usmeritve za telesno aktivnost, prostor pa smo namenili tudi igri-vim vsebinam, da branje ne bo samo poučno, ampak tudi zabavno,« pojasnjujejo na Društvu za kulturo inkluzije.

Nekaj nasvetov iz knjižice: s športom se ukvarjaj vsak dan, vsak dan pojdi ven v naravo na svež zrak, pomembno je, da vsak dan ješ zajtrk, kosilo in večerjo, vmes pa lahko poješ še dva zdrava prigrizka, vsak dan jej zelenjavo in sadje, za žejo vedno pij vodo, nezdrave prigrizke nadomesti z zelenjavo ali s svežim oziroma suhim sadjem. »To je šest zlatih pravil, ki jim slediš vsak dan in bodo postala tvoja vsakdanja navada,« poudarjajo. Z Zdravkom si s pomočjo knjižice lahko sestaviš tudi svoj zajtrk in si narediš zdrav sladoled, na koncu pa rešiš še specialno križanko in rebus.

LOTO

Rezultati 23. kroga –21. marec 2021
1, 3, 9, 12, 22, 32, 38 in 31

Loto PLUS: 11, 15, 19, 22, 25, 27, 37 in 39
Lotko: 5 8 9 7 1 5

Sklad 24. kroga za Sedmico: 1.670.000 EUR
Sklad 24. kroga za PLUS: 2.170.000 EUR
Sklad 24. kroga za Lotko: 1.150.000 EUR

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Eden zadnjih jeseniških čevljarjev

Kot bi vstopil v neke druge čase: vonj po lepilu, v kotu sto štirideset let stara singerica, na policah že malo obrabljeni čevlji, ki čakajo lastnike ... Tomo Mladenović je eden zadnjih čevljarjev na Jesenicah.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Tomo Mladenović je čevljar. Eden zadnjih na Jesenicah. V spodnjem nadstropju bloka na Plavžu že tri desetletja popravlja čevlje, lepi in šiva ... Vztraja ...

Tomo se je na Jesenice priselil kot enaindvajsetletni fant iz južne Srbije, iz Vranja. Z bratom sta prišla s trebuhom za kruhom in takoj dobila službo v železarni. Tomo je 22 let vlival tekoče železo, ob popoldnevih pa pomagal znani jeseniški čevljarki.

Leta 1991, ko je »stara fabrika mrknila«, je šel na svoje in postal čevljar. Posel je šel dobro, v naslednjih letih sta z ženo odkupila stanovanje in tudi poslovni prostor v sosednjem bloku. Tam dela še zdaj, po upokojitvi. Strankam je na voljo vsako dopoldne, z vsako poklepeta, rad se tudi pošali.

Popoldneve pa ima zase, za sprehode in hribe.

Kot pravi, je dela dovolj za sproti, zadnja leta samo s čevljarstvom ne bi mogel preživeti, in to kljub temu da je poslovni prostor njegov in mu ni treba plačevati najemnine. Je pa vse, kar zasluži, dodatek k pokojnini, ki jo je prigaral v železarni, in je s tem zadovoljen. Sinova sta pri kruhu, eden je informatik, drugi kuhar.

In kakšne čevlje prinašajo stranke popraviti? Kot pravi Tomo, prinesejo zlasti kvalitetne čevlje, ki jih je treba le zašiti ali zalepiti. Popravlja veliko planinskih čevljev, ki jim lahko tudi zamenja podplat, ter športnih copat. Razteguje tudi kopita novih čevljev, ki so morda premajhni ali pretesni, zašije kakšno strgano torbo ali nahrbtnik ...

»Skozi leta se je delo spre-menilo, včasih sem v enem

Tomo Mladenović pri delu uporablja sto štirideset let staro singerico. »Ta me bo preživela,« je prepričan eden zadnjih jeseniških čevljarjev.

tednu popravil tudi po štirideset pet pri ženskih čevljih. Danes tega ni več ...«

Kljub temu opaža, da nekateri čevljev, če se malo strgajo, ne vržejo stran, temveč

jih prinesejo popraviti. Zato je prepričan, da bodo ljudje čevljarje vedno potrebovali. In tudi sam, eden zadnjih na Jesenicah, bo vztrajal, dokler bo zdrav ...

MojeDelo.com

STYRIA DIGITAL MARKETPLACES, d.o.o., Verovškova ulica 55, 1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 51 35 700
VEČ INFORMACIJ IN ZAPOSILITVENIH OGLASOV (1200+)
NA: www.mojedelo.com, info@mojedelo.com

Testni inženir, m/ž (Kamnik)

Zahteve za delovno mesto: vsaj VI. stopnja izobrazbe elektro, strojne ali druge ustrezne tehnične smeri, izkušnje s krmiljenjem elektromotorjev (delo z visokonapetostnim sistemom) ... Emrax, d. o. o., Molkova pot 5, 1241 Kamnik. Prijave zbiramo do 7. 4. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Višji nadzornik proizvodnih objektov, m/ž (Kranj)

Izbrani kandidat, ki ne bo imel opravljenega izpita republiškega preizkusa znanja za upravljanje z elektroenergetskimi napravami ali izpita za delo z motorno žago, bo moral zahtevana izpita opraviti v roku enega leta od sklenitve delovnega razmerja. Gorenjske elektrarne, d. o. o., Stara cesta 3, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 5. 4. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Operater za CNC-rezkalni center – krmilnik Fanuc, m/ž (Škofja Loka, Grenc)

Opis del in nalog ter znanje, ki ga pričakujemo: branje tehnične dokumentacije, programskih listov, priprava materiala (surovca) za obdelavo, vpenjanje obdelovancev, umerjanje orodja, izhodiščne točke, določanje pozicij, obdelava obdelovanca, samokontrola obdelovanca, meritve v skladu s tehnično dokumentacijo. Košnik, d. o. o., Sv. Duh 278, 4220 Škofja Loka. Prijave zbiramo do 11. 4. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Varilec-strojni ključavničar, m/ž (Škofja Loka, Grenc)

Opis del in nalog ter znanje, ki ga pričakujemo: branje tehnične dokumentacije, razrez materiala po načrtih, varjenje MIG, MAG, vijačenje, rezanje, brušenje, vrtanje, delo v timu, občasno delo na terenu, zanesljivost, skrbnost in natančnost Košnik, d. o. o., Sv. Duh 278, 4220 Škofja Loka. Prijave zbiramo do 14. 4. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Delavec v proizvodnji, m/ž (Naklo)

Pakiranje plastičnih delov v predpisano embalažo. Delo za nedoločen čas. Orodjarstvo Knific, d. o. o., Pot na pilarno 12, 4290 Tržič. Prijave zbiramo do 18. 4. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Svetovalec, m/ž (Kranj)

Iščete delo v dinamičnem timu? Vas veseli delo z ljudmi? Imate izkušnje iz prodaje ali celo s področja, »sam svoj mojster«? Bi želeli postati del naše ekipe? Če ste na vprašanja odgovorili pritrdilno, se prijavite na prosto delovno mesto svetovalca,

razpisano za OBI center Kranj, OBI, d. o. o., Jurčkova cesta 226, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 2. 4. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Svetovalec/analitik za področje proizvodnje v povezavi z logistiko, m/ž (Škofja Loka)

Dodaten plus je vsekakor tudi veselje do dela v zelo dinamičnem delovnem okolju, to ti mora biti pisano na kožo, kot tudi obvladovanje stresnih situacij in samostojno razporejanje svojih nalog, kjer je pomembna tudi sposobnost preklapljanja med različnimi zadolžitvami. MIT Informatika, d. o. o., Sv. Duh 274, 4220 Škofja Loka. Prijave zbiramo do 18. 4. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Tehnolog, m/ž (Kranj)

Bodi strokovnjak, ker: pripravljáš programe za strojne preglede izdelkov, znaš konfigurirati parametre za ustreznost proizvodnje, predlagaš in uvajaš izboljšave, komuniciraš v angleškem jeziku. Iskratel, d. o. o., Ljubljanska cesta 24a, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 18. 4. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec specialist za kolesarski sortiment, m/ž (Jesenice)

Tvoje nove naloge: prodaja in doseganje prodajnih ciljev, svetovanje strankam, reševanje reklamacij, skrb za urejenost oddelka. Hervis Sport in Moda, d. o. o., Šmartinska cesta 152g, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 1. 4. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Tehnolog v lesni/pohištveni panogi, m/ž (Šenčur pri Kranju)

Zaradi širitve proizvodnje iščemo novega sodelavca – tehnolog za samostojno izvajanje dela na področju tehnološke priprave dela, priprave ponudb, planiranja proizvodnje in nabave materiala za našo mizarsko delavnico v Šenčurju pri Kranju. Aurostar, storitve, d. o. o., Sv. Lenart 12, 4227 Selca. Prijave zbiramo do 18. 4. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Projektni vodja, m/ž (Škofja Loka, Trata)

Zahteve za zasedbo delovnega mesta: izkušnje s področja vodenja projektov, sposobnost vodenja in kritičnega odločanja, samoiniciativnost, inovativnost, natančnost, proaktivnost, komunikativnost, sposobnost timskega dela. Domel, Elektromotorji in gospodinjiski aparati, d. o. o., Otoki 21, 4228 Železniki. Prijave zbiramo do 14. 4. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Avtoličar, m/ž (Šenčur)

Opis dela: priprava vozil ali delov na lakiranje, kitanje, brušenje, poliranje, montaža in demontaža delov vozila Jurčič & Co., d. o. o., Poslovna cona A 45, 4208 Šenčur. Prijave zbiramo do 26. 3. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec, m/ž (Bled)

Zaradi odpiranja nove poslovalnice Bags&More na Bledu iščemo odgovornega prodajalca v prodaji drobne galanterije. Izbranemu kandidatu ponujamo zaposlitev za daljše časovno obdobje s skrajšanim delovnim časom (30 ur na teden), dveh izmenah, s stimulativnim plačilom. Bags&More (Acron, d. o. o.), Pameče 167, 2380 Slovenj Gradec. Prijave zbiramo do 31. 3. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

desetdnevna vremenska napoved

Torek 23. 3. -3/11 °C	Sreda 24. 3. -2/13 °C	Četrtek 25. 3. -2/13 °C	Petek 26. 3. 0/14 °C	Sobota 27. 3. 0/13 °C
Nedelja 28. 3. -1/8 °C	Ponedeljek 29. 3. -1/13 °C	Torek 30. 3. 1/16 °C	Sreda 31. 3. 2/16 °C	Četrtek 1. 4. 3/15 °C

tedenski koledar

			vzhod	zahod
23. 3.	tor.	Jože	6.00	18.19
24. 3.	sre.	Gabrijel	5.58	18.21
25. 3.	čet.	Minka, materinski dan	5.56	18.22
26. 3.	pet.	Maksima	5.54	18.23
27. 3.	sob.	Rupert	5.52	18.25
28. 3.	ned.	Janez ○	6.50	19.26
29. 3.	pon.	Ciril	6.48	19.27

Doživeto pričevanje o medvojnem in povojnem komunističnem nasilju na Škofjeloškem

Poučna biografija klene in bistre 88-letne Škofjeločanke, ki je doživela medvojno in povojno komunistično nasilje. Njeno sporočilo je, da se bomo le z resnico osvobodili boleče preteklosti in se kot narod ozrli v lepšo prihodnost.

13 EUR
* Poštšina

138 strani, mehka vezava

Avtorica Meri Božovičar

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštšina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

O BITNJAH, VASEH NA ZAHODNEM ROBU SORŠKEGA POLJA

Knjiga O Bitnjah, vaseh na zahodnem robu Sorškega polja, je napisana poljudno in vsebuje številne podatke, zgodbe ter značilnosti Bitenj. Je poklon domačemu kraju z željo, da bi obvarovali vsaj del tistega, kar nočemo, da bi šlo v pozabo.

20 EUR
* Poštšina

214 strani, mehka vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštšina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Moja življenska pot
Delo v stroki in znanosti
FRANC KOSEL

V knjigi je opisana zanimiva življenska zgodba dr. Franca Kosela, od rojstva na Mišačah do življenja v Ljubljani in vrnitve v rojstni kraj, ter tudi njegovo bogato znanstveno delo.

samo 15 EUR
* Poštšina

Trda vezava, 290 strani

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če knjigo naročite po pošti, se poštšina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sredo od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

TEHNIKA

PRODAM

2 televizorja, starejša, malo rabljena, ekran 37 cm, oba 10 EUR, tel.: 041/276-485 21000681

KURIVO

PRODAM

SUHA bukova, razžagana drva in njivsko prst, Gorje, tel.: 031/561-707 21000677

SUHA bukova, jesenova in hrastova drva, metrska ali razžagana, tel.: 04/25-03-688, 041/917-188 21000678

STANOVANJSKA OPREMA

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

STAR šivalni stroj Singer na nožni pogon, cena 200 EUR, tel.: 041/787-628 21000684

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

KOTEL peč na drva za centralno, TKU-W, 30 kw, nova, nerabljena, cena 900 EUR, tel.: 030/778-724 21000495

SONČNE kolektorje – komplet sistem, tel.: 031/505-087 21000679

GLASBILA

PRODAM

B trobento, ustnik 7C, srebrno, staro 2 leti, tel.: 031/360-536 21000687

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, tema Križev pot, 14 postaj + vstajenje, vel. 170 x 130 cm, cena 75.000 EUR, tel.: 040/567-544 21000672

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CEPILEC drv na sveder, Bohinj, tel.: 031/532-567 21000682

CIRKULAR za žaganje drv, z mizo in koritom, tel.: 031/812-210 21000686

NOV cirkular z mizo in koritom, tel.: 031/628-353 21000680

KUPIM

TRAKTOR, kiper prikolico in kosilnico, lahko v okvari, tel.: 031/500-933 21000496

VSE traktorske priključke in traktor, tel.: 031/555-083 21000689

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

2 bikica križanca, stara 10 dni, tel.: 041/938-163 21000683

8 prašičkov za čebelje matice, tel.: 031/360-536 21000688

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave pred nesnostjo in KG piščanci za dopitanje. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 21000471

KUPIM

BIKCA simentalca, starega do 1 meseca, tel.: 041/503-623 21000670

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

NUDIM

IŠČEMO pomoč za sezonsko pobiranje in pakiranje špargljev, Samo Livk, Dorfarje 16, 4209 Zabnica, tel.: 040/244-347 21000685

IŠČEM

IŠČEM mlajšega upokojenega voznika kategorij C in E, za lokalne prevoze na relaciji Kranj–Škofja Loka, za dobo 2 mesecev. Avtoprevoznništvo Boštjan Bitenc, s.p., Škofjeloška c. 30, Kranj, tel.: 041/347-258 21000656

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Stružovo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 21000475

ADAPTACIJE hiš in stanovanj, urejanje dvorišč, fasade, ometi, izkopi, dimniki, ... LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 21000476

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 21000472

DOBROTE brez GLUTENA
GLUTEN-free delicacies

Navodila za pripravo jedi za brezglutensko dieto odslej najdete tudi v novi knjigi, ki vključuje recepte za različne vrste kruha, peciva, sladici, prigrizkov, glavnih jedi in prilog.

256 strani, mere: 21 x 21 cm, trda vezava

16 EUR
* Poštšina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštšina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Nagrajenci križanke podjetja **OBI** z geslom: DAN ŽENA, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu, 5. MARCA 2021, so: **Nada ŠENK** iz Predoselj, **Jože BIZJAK** z Golnika in Milena RESMAN iz Žirovnice. Vsi nagrajenci prejmejo praktične nagrade. Čestitamo.

OSMRTNICA

V 94. letu starosti se je tiho poslovila naša ljuba sestra, teta in svakinja

ANA MARIJA GANTAR

Pogreb bo v ožjem družinskem krogu na pokopališču v Kranju dne 26. marca 2021 ob 12. uri. Žara pokojnice bo na dan pogreba od 10. ure dalje v tamkajšnji poslovilni vežici.

Žalujoči: sestra Zdenka, nečakinji Desi in Lea z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Za ljubečo skrb in nego v času domovanja in še posebej v času odhajanja naše drage sestre, tete in svakinje

ANE MARIJE GANTAR

se zahvaljujemo osebju Doma starejših občanov Kranj.

Žalujoči: sestra Zdenka in nečakinji Desi in Lea

V SPOMIN

Kogar imaš rad, nikoli ne umre, le daleč, daleč je.

MILAN KRMELJ ML.
Gorenja Dobrava, 1970–2001

Dne 25. marca mineva dvajset let, odkar si nas prerano zapustil. Zelo te pogrešamo, Milan!

Mami, brat Matjaž in sestra Alenka z družinama

Prosti čas zaradi epidemije ni pravi razlog za posvojitev

Zavetišča so v času od pojava novega koronavirusa prejela več klicev za posvojitev domačih živali, a kot poudarjajo, prosti čas, ki ga je prinesla epidemija, ni pravi razlog za posvojitev.

MAŠA LIKOSAR

Škofja Loka, Horjul, Naklo – V zavetišču za mačke Mačji dol v Škofji Loki so v prvem trimesečju letošnjega leta oddali še enkrat več mačk kot pretekla leta v tem obdobju. Zabeležili so štirideset posvojitvev. »Nasprotno pa lani posvojitev ni bilo več. Za primerjavo: leta 2019 smo jih oddali 124, leta 2020 pa 140,« nam je zaupala Monika Koprivnikar, vodja omenjenega zavetišča, in nadaljevala: »Mnogo več od samih posvojitvev je klicev za posvojitev. Problem je, ker ljudje kličejo popolnoma nepripravljeni za skrbništvo mačke, ne zavedajo se, kakšne obveznosti žival prinese, in takim osebam je ne oddamo,« je dejala in povedala, da so med posvojitelji največkrat mlade družine z otroki. »Morda na

»Morda na povečano število posvojitvev vpliva tudi dejstvo, da so ljudje več doma. A to nikakor ne sme biti prvi razlog za posvojitev,« meni Monika Koprivnikar.

Zavetišča pojasnjujejo, da v času epidemije niso oddala več živali, so pa prejela mnogo več klicev za posvojitev, a razlogi zanjo pogosto niso pravi. / Foto: Gorazd Kavčič

povečano število posvojitvev vpliva tudi dejstvo, da so ljudje več doma. A to nikakor ne sme biti prvi razlog za posvojitev,« je dejala Koprivnikarjeva in pojasnila, da se stanje glede zapuščenih mačk za zdaj še ni izboljšalo. »Odkar je oskrbo na Gorenjskem prevzelo Zavetišče Horjul, smo vseeno priča premikom na bolje,« je dodala.

Tudi v Zavetišču Horjul so potrdili, da se je v času epidemije, predvsem v prvem valu, povečalo število klicev, in sicer za trideset odstotkov. A ljudje, ki so žival želeli imeti v hipu, zgolj zato, da bi jo

imeli, niso tip posvojitelja, ki bi ga v Horjulu sprejeli. »Lansko leto je bila prava histerija glede klicev za posvojitev. Ljudi, ki so kot razlog navedli, da so več časa doma in želijo otroku z domačo živaljo pregnati dolgčas, smo zavrnili. Število posvojitvev je bilo zato lansko leto identično preteklim letom,« je povedala Polona Samec, vodja Zavetišča Horjul, in poudarila, da uvoza psov, pri katerih rodovnik ni preverjen, ne podpirajo. »Prepričana sem, da se je tudi uvoz živali povečal. Ljudje so nas namreč množično klicali, ko so ugotovili, da

bodo imeli težave z vpisom v centralni register. Mnogi psi so uvoženi z neurejenimi papirji, niso cepljeni niti čipirani. Uvozi še vedno so, čeprav ne vem, kako, ker je državno mejo praktično nemogoče prestopiti. Lahko bi rekla, da gre za nelegalne uvoze.« Pojasnila je še, da je največ tovrstnih psov uvoženih iz Srbije, Romunije, Bolgarije, Bosne in Hercegovine ter Hrvaške.

Podoben problem glede uvoza je poudaril tudi Drago Goričan, predsednik Kinološkega društva Naklo. »Priporočen je uvoz iz legel in od rejcev, ki so priznani v kinoloških zvezah. Žal se prepogosto pojavljajo uvozi od tujih rejcev, za katere nismo prepričani, ali je rodovnik pravi. Nespornost rodovnika lahko preverimo zlasti po udeležbi staršev uvožene živali na razstavah, podatki razstavljenih psov so namreč javno objavljene in verodostojni,« je povedal Goričan in dodal, da nekaterih pasem, kot so kitajski goli pes, bišon in določene vrste terierjev, v Sloveniji primanjkuje, zato je uvoz teh psov z urejenim rodovnikom morda večji.

Mojo deželo pospremile snežinke

V soboto je okoli druge ure popoldne pri Čukovi jami na Bobovku pri Kranju zadonela pesem Moja dežela.

ALENKA BRUN

Bobovek – Pobuda Glas Slovenk je skupina na Facebooku, ki ima danes že več kot pet tisoč članov in njihovo število še narašča. Ustanoviteljica oziroma pobudnica Glasa Slovenk je sicer Celjanka Andreja Cepuš. Lansko leto je junija prisluhnila petju pesmi Moja dežela v izvedbi ženskega pevskega zbora Lilith s Ptuja. Dobila je navdih, da bi se lahko točno v tej pesmi združili ženski glasovi Slovenk. Odziv na idejo je bil dober in odločila se je, da jo realizira. Decembra lani so tako za solsticij tri dni ob isti uri vse, ki so želele sodelovati, pele (dekletom in ženam so se pridružili tudi zbori, celo nekateri radij) Mojo deželo. Pele so tam, kjer so bile, in potem posnetke objavile tudi v skupini na Facebooku. Na začetku je Cepuševa mislila, da bo to pač enkratni dogodek, a je

zadeva zelo zaživela. V tem času se je ženskimi glasovom pridružil celo kakšen moški glas.

Se pa samoiniciativno petje zdaj odvija tudi po regijah. Tako je na primer v soboto pesem Moja dežela zadonela ob Čukovi jami oziroma jezercu, ki ga imenujejo tudi Čukov bajer na Bobovku pri Kranju. Na ta dan je nastopil tudi pomladni ekvinokcij ali spomladansko enakonočje. Pomlad je nastopila ob 10.37, istočasno pa je začelo snežiti. Koordinatorica Glasu Slovenk v Kranju Saša Zupan se je odločila, da tuma ne bodo prestavljale, spremenile so le uro, želele pa so peti v naravi. Zato so izbrale bližino Bobovskih jezer. Posebno čarobnost trenutka je prispevala še tanka snežena preproga, ki je ustvarila res izjemno kuliso za ženske glasove. Seveda so sodelujoče upoštevale aktualna pravila.

Pesem Moja dežela je tokrat v okolici Kranja zazvenela na prvi dan letošnje pomladi.

Več kot dvesto zgodb o zavrženi hrani

MATEJA RANT

Kranj – V okviru literarnega natečaja, ki sta ga skupaj s partnerji oblikovala program Ekošola in Lidl Slovenija, so družine po vsej Sloveniji razmišljale o zavrženi hrani. Na natečaj je prispelo

kar 240 razmišljanj, zgodb in tudi pesmic, so zadovoljni organizatorji. »Za vsa razmišljanja in zgodbe smo pošiljateljcem izjemno hvaležni, saj je bilo branje navdihujoče, in prepričani smo, da so avtorji naredili tudi nove korake k manj zavržene

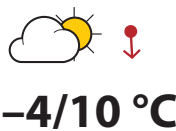
hrane v svojih gospodinjstvih.« Ocenjevalna komisija je izbrala pet najboljših besedil, ki pa bodo znana šele 12. aprila, ko bodo na plakativnih mestih Tam Tam po Sloveniji zaživela v ilustrirani obliki. »Podoba bodo tem zgodbam nadeli slovenski

ilustratorji David Krančan, Gregor Goršič, Nina Kovačič, Nea Likar in Jana Fak.« S tem bodo naznanili še številne druge aktivnosti, ki jih bodo pripravili ob prvem Slovenskem dnevu brez zavržene hrane, ki bo v soboto, 24. aprila.

vremenska napoved

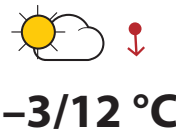
Danes bo sprva delno jasno, popoldne pa zmerno in občasno pretežno oblačno. Pihal bo večinoma šibak veter severne do severovzhodne smeri. Jutri in v četrtek bo precej jasno. Dnevne temperature se bodo postopoma dvigale.

TOREK

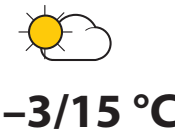
–4/10 °C

SREDA

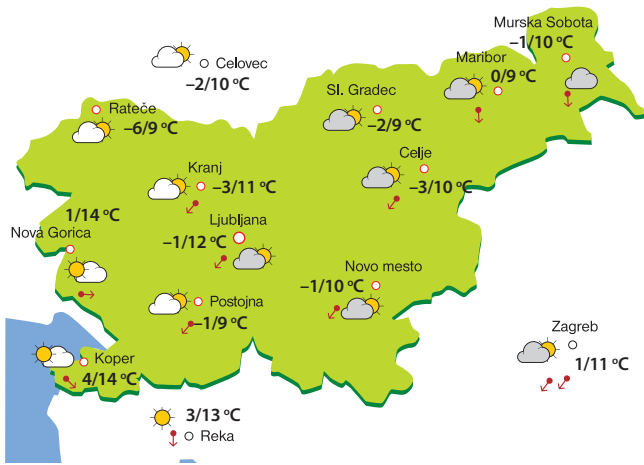
–3/12 °C

ČETRTEK

–3/15 °C

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

Izteka se rok za nekatere protikoronske ukrepe

Kranj – S Finančne uprave sporočajo, da se 31. marca izteče rok za določene ukrepe iz protikoronskih paketov. Tisti podjetniki in podjetja, ki še niso uveljavljali svojih pravic, imajo do konca marca še možnost, da preko eDavkov na Finančno upravo oddajo naslednje vloge: izjavo o izpolnjevanju pogojev zaradi uveljavljanja mesečnega temeljnega dohodka, vlogo za delno povračilo izgubljenega dohodka zaradi odrejane karantene ali varstva otroka, odlog oziroma obročno plačilo davka zaradi epidemije bolezni covid-19, izjavo za delno povračilo nekritih fiksnih stroškov, izjavo. Če imajo zavezanci dodatna vprašanja, se lahko obrnejo tudi na klicni center, ki je dosegljiv na telefonski številki 08 200 1003.

Razstava o treh žlahtnih Gorenjkah se seli na prosto

Kranj – Mestna občina Kranj (MOK) nadaljuje razstave na prostem. Galerija na mestu pred Mestno knjižnico Kranj tako gosti razstavo o treh žlahtnih Gorenjkah, ki so se zapisale v krajevno zgodovino in tudi v širši prostor. Razstava je bila v minulem letu predstavljena v Mestni knjižnici Kranj, na prostem pa bo na ogled do sredine aprila. Avtorica razstave je Petra Puhar Kejžar, oblikovala jo je Lucija Podbrežnik, obe iz Mestne knjižnice Kranj, soorganizator postavitve razstav v Galeriji na mestu pa je podjetje TAM-TAM.